CE ESTE DE FĂCUT?

Eugen POPESCU

Munca și inteligența transformă și ridică omul la rangul de suveran al Naturii, iar dragostea și credința, îl fac plăcut Domnului.

Nu este greu a găsi oameni care sunt înzestrați cu aceste însușiri, dar este greu a-i face să stea laolaltă și să chibzuiască pentru înplinirea binelui obștesc. Ce este mai frumos decât să-ți respecți și iubești Patria de obârșie și să te unești în gând și acțiune cu cei de aceeași limbă cu tine, cu care ai un tezaur comun de amintiri istorice, au aceleași aspirațiuni ca tine și sunt stăpâniți de sentimentul aceleeași meniri istorice.

Desfășurarea istoriei a imprimat evenimentelor din zilele noastre un iureș rapid, necunoscut până acum. Omenirea se mișcă, totul e fierbinte în jurul nostru. Dinspre îndepărtatele orizonturi se aud pârâiturile catapetesmelor lumii lui Anticrist, care sunt isbite din toate părțile de sufletele însângerate ale mulțimilor oarbe ce poartă jugul asupririi și al durerilor fără sfârșit, de atâta amar de vreme.

Se profilează idei noi în noua arhitectură politică a lumii, altele decât cele cunoscute nouă și altele decât așezările scâlciate ale răsăritului asupritor. România va fi angrenată și ea în aceste mișcări și va trebui să-și schimbe și ea cămașa.

In acest complex de situații mereu în mișcare, fondul biologic al poporului român își are asigurat un număr impresionant de români, care sunt răspândiți prin toate viroagele și coclaurile Universului, feriți de urgia de mâine care se va abate peste Tară, când stăpânii se vor schimba .

Acești români desrădăcinați, bătătorind căile sgrunțuroase ale Exilului, își duc viața cum pot, fac totul ca să supraviețuiască, dar nu este destul. Ce fac ei pentru Tară? Cu ce ajută pe cei ce fac totusi ceva pentru Tară?

Cum putem să le desmorțim încheeturile inimilor, să-i aducem cu urechea la vaietele surde ale Tării și să-i solidarizăm în jurul acțiunilor care nu vor întârzia să ia forme mai eficace în lumea întortocheată și pestriță a Exilului?

Iată un câmp vast de gândire, de soluții și acțiuni, pentru a face să se împlinească cea mai delicată misiune ce stă în fața noastră, aceea de a încerca și de a reuși înfăptuirea solidarității tuturor românilor din Exil, pentrucă aceasta e problema nr. 1 a românismului în lume.

Ce este de făcut?

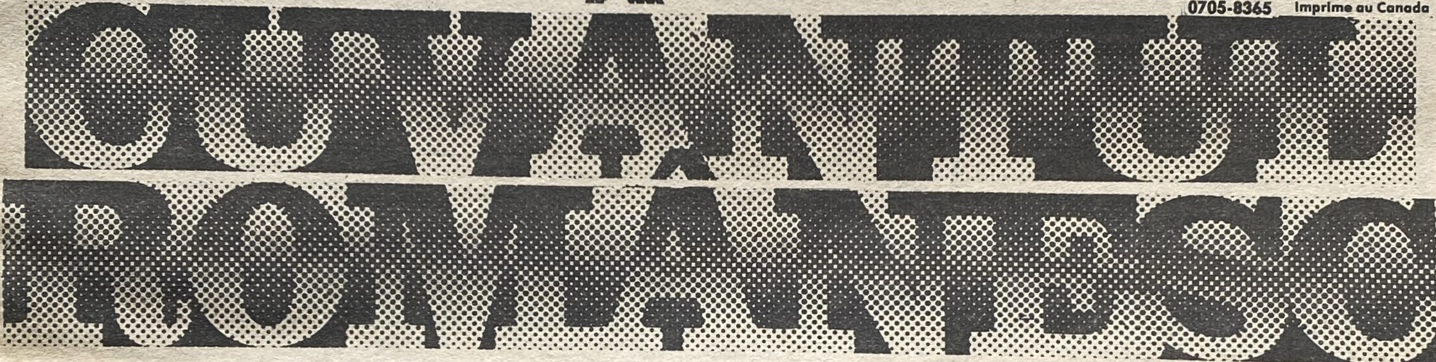
Să ne căutăm și să ne împărtășim ideile și idealurile ce ne frământă și să cădem de acord asupra marilor probleme ale viitorului Tării, plecând dela cunoașterea amănunțită a necazurilor și lipsurilor de azi ale Tării și muncind la găsirea de soluții pentru o viață mai bună a Neamului nostru românesc. Consider că aceasta ar trebui să fie o problemă importantă a românismului în Exil, să cunoaștem cât mai bine necazurile și lipsurile poporului român și să luptăm fără răgaz, cu toate armele vizibile și invizibile ce ni le pune la îndemână inteligența și puterea noastră, pentru a pregăti Neamului românesc un viitor mai bun.

Cu dârzenie și nădejdi în inimi, să luptăm pentru împlinirea zilei celei mari a "unirii în cuget și simțiri" a tuturor năpăstuiților de români de pe meleagurile întortocheate ale Exilului. Să-i facem pe toți să se avânte în lupta pentru repunerea în drepturile sale firești ale mult încercatului Neam românesc.

Aceasta este de făcut.

Prețul unui exemplar: 85¢

ISSN 0705-8365 Printed in Canada Imprime au Canada

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 4 Nr. 42 OCTOMBRIE 1979 PUBLICAȚIE - LUNARĂ DIRECTOR: GEORGE BĂLAȘU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA DE SUD, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ITALIA, MONACO, OLANDA, ROMANIA, YUGOSLAVIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, NOUA ZELANDA

O DECORARE BINEVENITĂ

Eugen Bârsan

Comunistul Nicolae Ceaușescu a fost decorat cu Ordinul "Lenin", cea mai importantă decorație sovietică. Iar solemnitatea decorării a avut loc la 1 August 1979, în Crimeea, când Leonid Brejnev a pus pe pieptul bunului său tovarăș român, distincția rezervată doar oamenilor care sunt în stare să servească politica ruso-sovietică cu simțăminte de fervoare și devotament extraordinare. Iată deci o majoră confirmare, că Ceaușescu este totuși "cineva": un slugoi important și pozitiv în ițele politicii rusești.

Cu gândul la aceia pentru care toată această poveste ar mai putea fi temă de discuție, ținem s'o spunem: suntem total în clar că, dacă Ceaușescu nu ar fi fost și nu ar fi omul rușilor și al politicii moscovite, el nu ar fi putut ajunge niciodată să fie decorat cu Ordinul "Lenin".

E cazul deci ca această întâmplare să fie în stare să demaște o mascaradă. Mascarada "independenței" și a mult trâmbițatului "antirusism" ceaușist, care au fost montate și difuzate de oficinile comuniste pentru a deruta și zăpăcii lumea. Cu un scop precis: într'un mediu de lume zăpăcită, tot ceea ce se mai poate vedea e numai masca, și nu și realitatea de sub ea. In comunism, realitatea e un monopol al corifeilor, iar pentru masă rămâne doar trăirea în minciună, în ilogic, ireal sau aberații.

Iată însă că, din când în când, realitatea își scoate capul de sub obrocul comunist. Ca în cazul despre care vorbim: de după mască, apare decorarea cu Ordinul "Lenin".

E fără îndoială o chestiune extrem de importantă. Si în special, pentru toți cei derutați ori zăpăciți de mașina propagandei cu lustru antirusesc. Un asemenea semn și exemplu ar trebui să fie suficient de puternic și convingător pentru a putea elimina atmosfera de zăpăceală cu "independența", "antirusismul" și totodată a repune sistemul de cugetare (atrofiat de spălare) în funcțiune, pentru a putea sezisa și vedea realitatea.

Continuare in pag. 3

TOAMNA SE NUMARĂ BOBOCII

Aurel POP

De multă vreme "Președintele" tot face pe "Mareșalul Păcii" și admonestează managerii celor două Pacte principale, al Varșoviei și al Atlanticului. Dar în ultimele săptămâni se pare că Seful a luat de capital aceste ifose nevinovate. Din nenorocire, cu judecata din ce în ce mai atrofiată de "mass media", oamenii nici măcar nu mai știu să adune una și cu una, așa că "Președintele" delirează din ce în ce mai deraiat și lumea nici nu bagă de seamă. A venit vremea să băgăm de seamă, și astfel să adunăm una și cu una.

In luna August, luna cea mai frumoasă în spațiul nostru, Ceaușescu a atins niste culmi ale "independenței" pe care nimeni nu știe cum să le înțeleagă: întâi prin măsura luată împotriva turiștilor din țările satelite, "surori" în jargonul respectiv, cărora le-a spus ritos, "niet benzină" fără biștari occidentali din cei mai tari, și, al doilea, prin proclamarea "stante pede" a unei autarhii energetice, față de minerii aduși cu grămada de pe Valea Jiului la un "mitin" poruncit ad hoc. Vorbind către "tovarăși" și "preteni" cum se exprimă el, pentrucă e doctor din alte țări cu alte limbi, Președintele a declarat hodoronc-tronc că datorită cărbunilor scoși din pământul Patriei de minerii "neichii" (știm cât îi iubește, de când cu greva), până în 1990 România își va asigura singură toată energia necesară.

Evident nimeni nu poate să creadă așa ceva, și nici Seful nu crede, dar e o chestiune de necaz și ambiție: Brejnev nu a vrut să-i dea lui Nenea nicio picătură de păcură. De ce? Pentrucă nu-l iubește? Nici vorbă. Nu-i dă petrol pentrucă nu are, și în curând nu va mai avea nici pentru el destul. Sovietele, după 60 de ani de revoluție marxist-leninistă s'au încurcat în așa hal în economia comunistă încât au ajuns la ultima alternativă: ori aruncă toate armele pe care le-au făcut în ultimii 20 de ani împotriva lumii și o distruge, ceea ce nu le-ar aduce niciun profit agresorilor, ori stau cuminți și papă grâul dela Americani, învață tehnologia dela Americani și Europenii din Occident, și cumpără petrol dela Arabi, tot cu banii dela Eur-americani. Strânși cu ușa de această neagră alternativă, Sovieticii au trecut pe față la operația degajării lor economice de țările satelite pe care nu mai pot să le susțină cu materii prime, iar în ordinea tactică România este prima care intră în această socoteală a liberării economice de cuceririle politice din Europa. Ceea ce nu înseamnă însă deloc renunțarea la comunism a sateliților, pentrucă aceasta e unica rațiune de existență a Ceaușeștilor de peste tot. Si așa am ajuns la operația simplă, a lui "una și cu una fac două".

Astfel constatăm că aproape concomitent cu senzaționalul "mitin" al "Independentului" nr.1, corespondentul lui "Agerpess", Mihai Coruț, comunică din Mocova, la 7. August: "La comitetul regional Moscova al sindicatelor muncitorilor din industriile ușoară și textilă, membru colectiv al Asociației de Prietenie Sovietică (A.P.S.R.), a avut loc o adunare consacrată semicentenarului eroicelor lupte ale minerilor din Lupeni și împlinirii a 50 de ani dela Congresul sindicatelor unitare din România" ("România liberă", 8. VIII. 1979 și "Scînteia" din aceeași zi). Cu alte cuvinte: "înainte cu independența tovarăși, așa vreau și eu, și să fim sănătoși", semnat U.R.S.S. Deci "niet petrol" pentrucă nu este, dar revoluție buluc, este. Numai că și revoluția va trebui să fie plătită de acum încolo de capitaliști, cu păpică, băncuțe, mașinării complicate și inteligență, că restul "avem noi", ca în povestea cu țiganul care se duce la un vecin și-i cere mălai, pentrucă sare va avea dela altul, ceaun și lemne pentru foc găsește el iar apă este berechet în puț.

Curând se va vedea efectiv cât de mare este dorința de sinucidere a Occidentului, care nici el nu mai știe pe care dușmani să-i mai sature, pe subdesvoltații descolonializați, pe independenții sateliți ai "revoluției", pe Sovietici, India pro-sovietică, China anti-sovietică. . .

Totuși, la drept vorbind, sansele Președintelui peste Români se cam subțiază văzând cu ochii, pentrucă este amenințat să rămână într'adevăr la discreția exclusivă a minerilor pe care i-a lovit crunt, ca un satrap oriental, acum doi ani.

Continuare in pag. 3

editorial

MATURITATE ŞI REALISM POLITIC

După o perioadă de răzmeriţă jurnalistică şi polemici înverşunate, presa românească din exil a intrat într'o stare de acalmie.

La ora actuală, există o atmosferă de linişte binefăcătoare, care îngăduie tuturor să facă o retrospectivă, să analizeze prezentul şi să încerce a surprinde liniile de orientare ale viitorului.

In fond, oricare ar fi dezamăgirile personale ale polemiştilor, nu se poate nega existenţa unor punţi de înţelegere, căci toate drumurile duc la necesitatea de a consolida poziţia naţională a exilului românesc. Cu cât se reduce violenţa polemică, şi se crează un climat de bună vecinătate, cu atât eforturile româneşti devin mai eficace şi mai fructuoase.

Avem în faţă un singur pericol, grav şi redutabil: comunismul. Toate strădaniile noastre trebuiesc îndreptate pentru biruirea definitivă a acestuia. Căci neamul românesc suferă, trăieşte sub puterea cizmei sovietice şi sub obrocul marxismului dialectic.

Cei din ţară aşteaptă dela noi acte şi atitudini majore, nu pamflete şi fricţiuni personale sau de grup.

Pentru răfuieli personale -sau de altă natură- ne stă timpul înainte, dacă va mai fi nevoie şi de acestea.

Acum, suntem angajaţi în luptă, în luptă cu un inamic care încearcă să se infiltreze în rândurile noastre, pentru a crea tulburări interne, şi care întrebuinţează pe o scară înaltă minciuna şi calomnia.

Intregul nostru timp, trebuie să ni-l dedicăm luptei împotriva acestui inamic, fără rezerve şi fără socoteli mărunte.

Nu ştim de unde vine acalmia care domneşte acum în presa românească, dar este un semn bun, încurajator. Este un semn de maturitate, de cavalerism şi de realism politic.

Numai prin maturitate se pot realiza platforme ideologice, bine închegate şi luminoase pentru cărările noastre de refugiaţi.

Numai prin cavalerism se poate închega o trăinicie a acţiunilor noastre, respectând pe alţii, respectând alte forme de luptă şi respectând alte strategii de activitate românească.

Si, numai prin realism politic se poate clădi ceva trainic, major şi demn de luat în seamă. Realitatea vieţii româneşti din exil este complexă, şi activităţile ei se desfăşoară pe dimensiuni regionale, deci toate au un caracter specific de care trebuie să se ţină cont în aprecierea lor.

Fiecare grup sau persoană lucrează după indicaţiile coordonatelor locale sau regionale, căci altfel ar veni în conflict cu realitatea şi toate strădaniile ar fi sortite falimentului.

A te potrivi condiţiilor specifice de viaţă, (sub toate formele în care apare aceasta), înseamnează a fi realist.

A recunoaşte dreptul altora de a apela la alte formule de luptă românească, înseamnează cavalerism politic şi realism în gândire şi atitudini.

Ceeace este important, este să poţi folosi -la maximum- împrejurările şi conjuncturile sociale în care te găseşti pentru urmărirea obiectivelor româneşti, pentru potentarea luptei româneşti împotriva barbariei marxiste.

Singura ofensă care se poate aduce exilului românesc -cel adevărat- este încetinirea eforturilor, căci aceasta ar slăbi eficacitatea luptei naţionale. Acest lucru nu şi-l poate îngădui nici unul dintre cei ce s'au integrat acestui exil. Adică, cei ce sunt români adevăraţi.

George BĂLAŞU

CUM O FI CÂND O FI?

Nicolae STOIA

Din bătrâni se povesteşte că demult, cândva pe culmile Retezatului, un cioban a scos teafăr pe împărat din îmbrăţişarea ursului, drept pentru care acesta i-a oferit pământurile din vale (Tara Haţegului). Rumânul s'a scărpinat după ceafă şi a glăsuit către împărat şi suita care îl ajunsese din urmă: - Când a fi şi asta? Amuzat de neîncrederea ciobanului şi încercând să rostească fraza româneasca: kendafi, kendefi, i-a venit pofta să-l numească Grof Kendefy. Un urmaş maghiarizat al faimoasei familii Kendefy respingând insinuările asupra originei Valahe ar fi zis că şi-ar tăia vinele dacă ar simţi că mai are o picătură de sânge Valah.

Când o fi ziua în care România o să ajungă din nou ţară liberă este întrebarea mereu repetată apeste douăzeci de milioane de Români. Poate ar fi să ne întrebăm: cum o fi când o fi ca România să redevină liberă?

Viitorul e ca o carte ce ne e totdeauna închisă, ori ca un calendar pe care-l putem răsfoi doar înapoi de azi spre ieri. Si totuşi, dacă nu putem şti când, avem credinţa că va fi liberă şi deasemenea putem şti în linii generale contextul eliberării.

E clar că nimeni nu ne o va aduce pe tavă şi că nici noi cu mâinile goale nu o vom putea cuceri. Bunul simţ ne spune că va fi o acţiune combinată. Armonizarea şi sincronizarea acestei combinaţii vor fi desigur imperfecte deaceea întocmai unei naşteri, eliberarea va fi cu chinuri şi sânge. După primele bucurii zgomotoase ne vor aştepta neprevăzute încercări. Dar ştim că nu va fi ca în Iran pentru că fanatismul religios nu e "ceasca noastră de ceai" şi nici mullahi români nu există nici în ţară nici în străinătate.

Rezistenţa internă va lua gradat proporţii şi apoi brusc, asemeni valului uriaş se va dezlănţui mânată de propria ei masă. Conducătorii vor răsări în focul luptei. Aceasta va fi acerbă dar şi cu inevitabile stagnări, ezitări, chiar aspecte comice. Tabăra cealaltă va prezenta uimitorul tablou al Securiştilor şi al trupelor de securitate care îşi vor lua tălpăşiţa. Au fost bravi cu un popor dezarmat şi nu vor putea suporta vederea gloatelor înarmate. Tocmai pe dos, te miri ce unităţi militare vor "rămâne credincioase guvernului şi Partidului" din lipsă de orientare politică şi din cauza unor şefi cu "cap pătrat" adică stupizi.

Răzbunările vor fi imense căci am înghiţit prea mult şi prea de multă vreme. În tumult, vor fi şi greşeli. Marii vinovaţi, preveniţi la timp, şi-au luat valea. Să nu ne mire că cei mai căutaţi vor fi "bine, merci" la proprietăţile lor din. . . Florida! Doar ici pe colo câte un şef va fi prins şi sfârtecat - principala delectare populară va fi incendierea vilelor ştabilor şi distrugerea simbolurilor stăpânirii comuniste răsturnate.

Vor apare vechi Politicieni salvaţi de cochetării şi servilism. Nu ştim cum vor putea face impresie într'o scenă dominată de tineri purtând arme grele.

Vor începe bineînţeles trasul sforilor, aşa zisa canalizare a forţelor. Cine, cum, urmărind ce şi pentru cine - vor fi chinuitoare întrebări, tot aşa şi constituirea guvernului civil. Eterna dilemă: răzvrătitul fără alt trecut sau certificat decât suferinţa şi baricadele ori specialistul, mai mult sau mai puţin capabil.

Iar între ei: întorsul din exil privit cu semne de întrebare. Minorităţile vor fi piatra de încercare, aducătorii de surprize. Cert e că Naţiunea va fi confruntată cu probleme a căror rezolvare cere calităţi tipice şi nu prea nouă. Nu degeaba zicala: "Dă-mi Doamne mintea Românului ai 'de pe urmă!".

Fi-va oare posibil, ca asemeni celui "care-şi cumpără iarna căruţă iar vara sanie" să ne pregătim cu toată seriozitatea posibilă cu soluţiile cele mai optime pentru diferitele ipoteze? Intr'un cuvânt: cu cea mai realistă şi adecvată politică! Ei o fac -noi de ce nu?

Nicolae STOIA

CĂTRE REDACTIE

* RIO MEXICO, MEXICO- "...Mi-a plăcut mult răspunsul dlui Cromide, din ultimul număr; o discuţie asemănătoare am avut şi eu aici, anul trecut; bine înţeles fără "date statistice" prefabricate... Nu ştiu cum să vă conving ca să adăugaţi una sau doua pagini în Engleză; este mai mult decât necesar.

V. BADULESCU

* MUNCHEN, GERMANIA DE VEST- "Cuvântul Românesc" se menţine la înălţime. O realizare românească colosală.

Andrei NICOLA

* ELYRIA, STATELE UNITE- Sunt recent venit din România şi am reînceput activitatea mea profesională doar ca rezident medical până voi reuşi să-mi trec examenele cerute aici în U.S.A.

Vă mulţumesc foarte mult pentru răspunsul la scrisoare adresată din Alliance Ohio, la fel şi pentru ziarul pe care l-am primit. Am citit cu multă atenţie şi cu multă plăcere ziarul Dumneavoastră şi îl consider ca cea mai înaltă legătură pentru menţinerea şi cultivarea unei conştiinţe româneşti. Noi cei veniţi de curând aici avem mare nevoie de un ziar ca acesta, precum avem nevoie de mai multă căldură şi prietenie, care să poată să înţeleagă soarta noastră, a celor crescuţi şi fugiţi din iadul comunist. Dar deocamdată nu există aici nici o organizaţie care să se intereseze de noi şi nu ne rămâne altă bucurie decât de a citi ziarul "Cuvântul Românesc". In acest sens doresc să mă abonez şi să-l susţin din puţinul pe care-l am.

Dr.Trifan CONSTANTIN

* BERLINUL DE VEST, GERMANIA- "...Sunt dobrogean şi aici în Berlin sunt în ultimul an de studii la Universitatea tehnică, Faculatea de instalaţii energice. Am intrat în al unsprezecelea an de când am preferat viaţa de exil în defavoarea aşa zisului mod de "viaţa socialistă" din RSR. Pentru prima dată mi-a căzut în mână un număr al publicaţiei d-voastră şi am fost foarte mirat că există asemenea publicaţii. Poate că nici nu ştiţi câţi compatrioţi de-ai noştri, care au fost siliţi să aleagă drumul exilului, nici nu au cunoştiinţă de această excelentă publicaţie. In orice caz, eu am să fac tot ce-mi stă în puteri să o fac cât mai cunoscută. Acest ziar ar trebui să ajungă în mâinile tuturor românilor aflaţi în exil.

Aurel VOICU

* BRETTEN, GERMANIA DE VEST- "...In continuare aş dorii să fac câteva comentarii pe marginea articolului scris de Dl L.Cromide "Dureri ale exilului" în Nr. 40-August 1979, al ziarului. Nu doresc să intru într'o polemică...respect dela bun început punctul de vedere al Dlui Cromide şi nu încerc să-l fac să şi-l schimbe... Consider însă că Dl Cromide s'a grăbit puţin trăgând niste concluzii în urma întâlnirii cu un turist român venit cu paşaport în vizită la Athena. Din păcate, rezultă din articolul de mai sus că toţi ce scapă din România cu paşaport sau trec graniţa clandestin, adică fără paşaport, nu au decât un singur scop, căpătuirea materială într'o ţară occidentală. Deci motive politice nu există, oamenii sunt liberi, iar părăsirea ţării, a familiei, reprezintă numai un act de aventură.... Sunt convins că Dl Cromide nu gândeşte nici un moment altfel decât mine.... Din experienţa mea de 10 ani în lumea liberă pot spune că toţi, dar absolut toţi ce au ales libertatea şi nu au fost deloc puţini cei cu care am avut contact personal nu au arătat că vor să rămână în Vest pentru beneficii materiale. Lumea fuge nu pentru că nu e carne sau legume, asta se mai trece cu vederea, lumea fuge pentru că nu există libertate, că nu poţi să-ţi exprimi părerea deschis, că nu poţi avea iniţiativă personală, că nu ai voie să gândeşti.... In concluzie nu pot fi de acord a lovi în fraţii noştri, intelectuali sau mai puţin intelectuali, buni sau mai puţin buni, toţi însă formăm poporul Român şi nu trebuie să le refuzăm ajutorul nostru, dacă se poate mai concret, nici unuia dintre ei. Spun poporul Român. Cei care s'au făcut vinovaţi de crime împotriva acestui popor au fost eliminaţi natural din rândurile noastre... Poate mai vine câte unul care se miră când vede că pe oameni costumele stau cum se cade, pantofii nu sunt scâlciaţi, în piaţă găseşti roşii şi carne... De ce să nu-l lăsăm să se dezmeticească să-l ajutăm şi să-i arătăm şi părţile bune şi cele mai puţin bune, în aşa fel ca să se trezească în el conştiinţa omului liber să poată gândi singur nu obligat să facă totul cum gândesc alţii. Poate că unul din aceştia începe să întrebe cât câştigi, unde stai, câte camere ai, la ce hotel şi restaurant tragi, etc. Curios, dar astea sunt gradele de valoare a clasei parvenite din România actuală. Omul acesta în sistemul ăsta a trăit poate s'a şi născut. Nu are nici-o posibilitate de comparaţie...chiar şi într'unasemenea caz nu trebuie să ne dăm învinşi, trebuie să recuperăm şi pe acest om. E tot Român şi e frate cu noi...."

Mihai IONESCU

NOTA REDACŢIEI

Ţinem să facem cunoscut că redacţia ziarului "Cuvântul Românesc" nu împărtăşeşte întotdeauna ideile şi punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

Insemnări pe margine de drum:

ANDREW YOUNG

Nicolae PETRA

Poate ar trebui să ne ocupăm de noi și nu de problemele altora, cum e acum cazul dlui Andrew Young, dar e imposibil să ignorăm atitudinele politice ale Statelor Unite, mai ales că dela Yalta și Potsdam încoace, România a fost o victimă a politicei oarbe și inepte a acestei țări. Cazul lui A. Young e numai un exemplu de cum o țară atât de bogată pe plan material poate fi atât de săracă pe plan intelectual și moral, cu toate declarațiile de respectare a drepturilor umane pe care le strigă pe toate străzile, președintele.

E aproape inutil să menționăm aici istoria lui Young din ultimul timp. E prea cunoscută și de fapt nu începe acuma ci e o continuare a tot ce a făcut și cum a făcut atâtea lucruri în timpul dela venirea lui Carter la președenția Statelor Unite.

Dela începutul activității lui ca diplomat la UN, Young s'a purtat ca un copil teribil, ca un om plin de complexe, ori ca cineva care vrea să impresioneze pe ceilalți distrugând nu construind. E mai usor să atragi atenția lumii spărgând geamuri decât plantând arbori. Cu o astfel de atitudine, tolerată de însuși guvernul Statelor Unite, Young a creat nu numai probleme acestuia dar a reușit să-și creeze o "imagine" de o puternică personalitate internațională, oarecum în felul în care fostul președinte al Mexico-ului, Echeverria, a căutat să-și formeze o reputație de o personalitate internațională bazată pe nimic. Ceeace i s'a întâmplat lui Young, e rezultatul exprimat de proverbul care spune; "toată pasărea pe limba ei piere" și asta se poate întâmpla și altora.

Atitudinea lui Young și ceeace i s'a întâmplat nu ar fi fost posibilă fără felul în care Statele Unite conduc politica externă, inumană și oarbă. Cazul Young subliniază încă odată politica indecisă a acestei mari puteri în Orientul Mijlociu. Am mai menționat aici uimirea pentru interesul, în comparație cu alte regiuni ale lumii, exagerat pentru această regiune. Există o justificare, în parte miopia politică și apoi preponderența intereselor economice și politice naționale și internaționale. Totuși, ori poate tocmai din acest motiv, Statele Unite nu vor să ia o acțiune clară în politica lor. Reprezentantul trimis în Israel și Egipt avea instrucții ca să obțină acordul pentru o declarație în care se vorbea de garantarea drepturilor umane dar nu de aceea a unui stat palestinian. Insuși Young, cu glasul și atitudinea lui de cocoș, a declarat "e ridicol să nu putem sta de vorbă cu PLO și în același timp ridicol pentru toți cei ce stau în jurul acestei mese să nu aibe bune relații cu Israelul."

E inevitabil ca la fiecare pas să ne aducem aminte de România; de ce nu pot Statele Unite care oferă României lui Ceaușescu toate avantajele economice și politice, să pretindă garantarea drepturilor umane, cel puțin pentru locuitorii țării, ceeace poate oferi palestinienilor.

Pentru aceasta nu putem ignora ceeace fac Statele Unite în politica lor internațională. Desigur că nu putem da sfaturi dar putem cu tot dreptul exprima un gând. Cum e cu putință ca o țară puternică, care azi are încă posibilitatea de a face ce voiește, să-și impună orice dorință, să conducă lumea așa cum ar cânta ea, să determine acțiunea ei bazată pe criterii atât de șubrede, produse de oameni mediocri și să nu știe cum să mențină o atitudine morală, bazată pe drepturile omului și principiile veșnice și universale ale moralei creștine.

Trebuie subliniată această situație. Poate încetul cu încetul, strop cu strop, Statele Unite, dacă vor să-și mențină situația de azi, vor putea să vadă lumina adevărată, să poată să-și reorienteze politica spre aplicarea unor idealuri mai înalte, cu ajutorul unor oameni mai constienți de obligațiile față de ceilalți, nu față de ei înșiși, față de gloria și lăcomia care-i mișcă azi ca să sacrifice interesul celor mulți pentru puținul ce-l reprezintă ei.

Sunt comentarii, aproape predici în pustiu, dar totuși necesare în primul rând pentru noi înșine și pentru cei puțini care vor să vadă că drumul drept e cel al cinstei și omeniei, al efortului pentru a ajuta pe alții. Dacă vrem să facem ceva pentru România, trebue să facem întâi ceva pentru noi, să trăim pe un plan moral mai înalt, să putem să ne dăm seama întâi de obligațiile noastre față de alții și nu de ceeace pretindem că alții ne datorează nouă.

Nicolae PETRA

O DECORARE BINEVENITĂ

Urmare din pag. 1

Realitatea pe care o sezisăm în aceste rânduri, ne demonstrează, fără echivoc, că Ceaușescu a fost decorat de Brejnev cu Ordinul "Lenin", pentrucă a dovedit sovieticilor merite excepționale de tovarăș, ceea ce este una cu a fi: om ideal al lor.

In fond, orice decernare de decorație este un înalt semn de apreciere și recunoștință. Mai simplu spus, o mulțumită pentru ceva. Față de un atare lucru, punem întrebarea: își poate cineva închipui că Prezidiul Sovietului Suprem (recte, Brejnev) i-a decernat lui Ceaușescu cea mai înaltă decorație, pentru nimica? S'o creadă mutul, căci noi n'o credem.

Să nu umblăm cu jonglerii politice. Cu jonglerii, destinate să salveze masca și mascarada prin menținerea bine ticluitei tactici de zăpăceală națională. Căci orice om, încă nezăpăcit de comuniști, cât de neșcolit ar fi el, își poate da în chip simplu seama, că este imposibil de a putea servi în același timp - la nivel de "merite excepționale" - și interesele rusești și interesele românești. Adică interese, care s'au bătut cap în cap în tot decursul istoriei. O istorie care suprademonstrează, că Rusia întotdeauna a căutat să'nghită Țara românească. Dacă aldădată în altfel, în zilele de azi caută s'o înghită prin comunism și comuniștii români. Decorarea cu Ordinul "Lenin", de care vorbim, deservește un asemenea scop.

In fapt e vorba de un tragism de stranie chestiune tovărășească care are drept bază susținerea, că ei (comuniștii) sunt Țara și Poporul. Și, în final, lumea.

Ah, Doamne! Ce-au ajuns aceste două elemente ale ființei românești care, lovite de sfruntarea istoriei prin grandomania comunistă, nu mai înseamnă în R.S.R. aproape nimica. Groaznic?! Cu siguranță! Așa după cum toate lucrurile legate de comunism, sunt nespus de groaznice.

Dubla față comunistă (potrivită situațiilor sau împrejurărilor) mai e confirmată și de faptul interesant, că în timp ce toată presa comunistă destinată uzului intern a acordat decorării lui Ceaușescu de către ruși un fel de importanță de eveniment național, cea destinată uzului extern (refugiaților) de abia a amintit de acest lucru, ca de un fapt divers. In chip clar, a exclus emfaza presei din țară pentrucă a vorbi refugiaților de așa ceva, nu este politic.

Decorarea lui Ceaușescu cu Ordinul "Lenin" e binevenită, ca o altă probă care ne demonstrează: cu cine și cu ce avem în chip real de-a face.

Eugen BÂRSAN

Plictisitoare pagini de istorie:

O LINIE FĂRĂ LINII ȘI LINIUȚE

La alegerile din 1937, numărul partidelor politice și listelor electorale trecea de 60, iar în București apăreau peste 25 de ziare.

Cine-și mai aduce aminte de Facla lui I. Vinea, de Epoca, de Neamul Românesc, de Lupta ori de "Le Moment"-ul lui Hefter?

Aceste cotidiene, care rare ori vindeau 100 de exemplare, erau oficioase, valoroase și pretențioase unde se etalau liniile și liniuțele politice de cum să mesteci mămăliga națională.

Indiferent dacă liniile mergeau la dreapta, la stânga, în zig-zag ori pe pereți, ele aveau un terminus comun:

Ușa Palatului Regal! Se îmbulzeau cavalerii, rași proaspăt, să pupe inelele de la mâna "Domniței" care ședea fardată și în neglijeu pe Tronul Țării.

Doi lideri, care au obținut la alegeri mai mult de o treime din votul general, au refuzat să fie pupători de combinezoane. Unul, Iuliu Maniu; celalt--în lanțuri fiind--a fost gâtuit, împușcat și apoi lăsat să. . . evadeze.

La scurt timp clienții dormitorului regal au defilat cu barbă sau fără barbă, în uniforme de fronturi albastre pe sub balcanul de unde Cărluță, cu buzduganul în mână, le împărțea bezele.

A venit războiul!

Primele retrageri și bombardamente au scos din naftalină vechile ambiții.

"Terminus" n'a mai fost puparea mâinii ci pieptănarea mustăților lui Stalin. Dar eram în război și se cerea prudență.

S'au trimis emisari care, cum dibuiau vreo ambasadă cu ușa crăpată, dădeau buzna și întindeau pe masă ofertele de pace trase la șapilograf.

Cine a cerut mai puține garanții, cine s'a gândit mai puțin la viitorul țării și cine s'a predat mai repede, a câștigat premiul I pentru contribuția la înmulțirea populației din Siberia.

Și astfel ne-am pomenit, prematur și prin operație Cezariană cu "23 August."

România a luat drumul răsăritului iar cei care s'au putut salva au luat drumul apusului. Așa s'a născut exilul și multiplele comitete pentru salvarea țării ce fusese deja. . . salvată.

O unire e bine venită și trebuie suportată, dar pentru ca să-și deie roadele ea trebuie plivită și prășită ca să-i crească rădăcinile în trupul refugiului.

Ei sunt cei mulți, cei sinceri, cei care și-au sacrificat viețile și tot odată cei sătui de a mai fi împinși de coatele puținilor gălăgioși care încearcă pentru a treia oară să-și proptească călcâiele pe birourile ministeriale.

Acești salvatori de meserie se gudură acum pe lângă pulpana guvernelor din vest oferindu-le serviciile și cărțile de vizită: "Democrați lustruiți 24 de carate și Singurii vorbăreți ai exilului." Iar unii, vorbesc chiar prea mult, când acuză de "antidemocrați" pe cei care s'au opus dictaturei lui Carol, pe cei care au luptat să-și apere țara și care au înfierat actul pripit de la 23 August.

Dar acesta-i limbajul diplomatic: te învârți 180 de grade și strigi la ceilalți că și-au pierdut cărarea.

Printre cei acuzați că "n'are cărare" și nu acceptă sfaturi de la profesioniști este și Cuvântul Românesc.

Suntem acuzați că sprijinim pe toți care luptă contra comunismului și refuzăm să atacăm un luptător anticomunist.

Recunoaștem că suntem vinovați!

Dar aceasta ne este linia, fără alte linii sau liniuțe.

Ținând seama de vârstă, de origină, de cultură, de religie, etc., singurul punct comun al refugiului autentic rămâne lupta anticomunistă, și dacă nu suntem conduși de sentimente altruiste atunci s'o facem din egoism: unde vor fugi mâine copiii noștri?

Această luptă nu trebuie amânată, împiedicată, condiționată, divizată, monopolizată sau subjugată personalităților.

Este lupta tuturor, inclusiv cei sosiți în ceasul al 11-lea.

Se cere sinceritate, muncă multă, sacrificiu, modestie și "niet gâlceavă."

Stroe MOLDOVANU

Alunel-Vodă

Costin MIRON

Ion Cărturariul, luund domnia țerii celei mari de preste mări, nu că ar fi fostu iel din fire prea cărturariu, dar așa i-au fost tocmit numele și tătâne-su și bunul, și n'au vrutu a-l schimbare, glas au dat din divan și dând cu buzduganul în fața oglindzii ce poartă chipul mai iute decât cumbara, giuratu-s'au cum că cât va fi Domnul să-i dăruie dzile, va căta la ponosul prostimii pusă la popreală, va probozi despotu unde-l va găsire și va ocărâre ceaușul, caplanpașa și casapul.

Bucuratu - s'au atunce, muscalul ce trudea în ocnă, de-l chema pre dânsul Ivan Denisovoci, popa iobag din Țara Românească de-i ziceau lui Ghiță Varul, sârbul ce la glas, răspundea la nume de Jilas, și alții, alții mulți, de părea dumnealui Ion Cărturariul, trâmbicerliul vremii celei noi.

Da scurtă fu bucuria că zapciii au privit la dânsul, de-și hlizea dumnealui dinții de par-că ar fi fost boabe de fasole, și văzând că doar de vorbe e bun, pus-au cnutul pe prostime mai abitir ca înainte. Si Cărturariu-Vodă, ba citea din cartea sfântă, ba se înturna la moșia lui, unde creștea alune, ba hâtcăia cu dușmănie pe Pinoșa - Vodă din Țara Cilianului, pe Somoază-Vodă sau pe Popa Musurevă de era mai mare peste Harapi, cât despre Brejneavă Vodă de încălecase jumătate din omenire și o istovea cu iataganul, prinse a-l sărutare și îmbrățișare și tocmi cu dânsul firman domnesc cum că n'or să sloboade săcălușele decât cu bătaie din tambură, să știe tot omul că vine năpasta de pre urmă.

Varvar nu era dânsul Cărturariul Vodă, da zicea vecinul mai bine să cate a-și crește alunele, că i-au izvodit numele Alunel, da nici priceput la domnie nu s'au prea arătat.

Că dacă ar fi fost să fie doar caimacan în pașalâcul lăsat lui de tătâne-su, căta la rodul din băț și nu direguia soarta lumii, dar au avut ahotnicie de putere și deși baș-bulucbaș peste poiede, nu s'au prea arătat a pomăzanic că și domnia pricepere cată, ci nevolnic și neștiind ce trebuie a facere, azi o lua la stânga, mâine spre direapta, ieri da mehtup spre soare-răsare, azi căta la soare-apune, de nu mai știa nimeni de era menestrel sau Vodă.

Tâmplatu-s-au toate aiste în văleatul de la facerea lumii 7487, în zilele domniei lui Alunel-Vodă, domn peste țara cea mare de preste mări, de mai bine nu ar fi fostu.

Costin MIRON

TOAMNA SE NUMARĂ BOBOCII

Urmare din pag. 1

Ceaușescu rămâne cu partidul respectiv numai pe seama compatrioților și nu prea târziu se va vedea ce fac aceștia și cu unul și cu altul. In niciun caz Sovietele nu ocupă România ca să le salveze "onoarea", pentrucă nu pot acoperi costul unei noi ocupații. Așa că, la mai mare Șefule, cu ciclopedica marxistă, că de sănătate are cine să te grijască, e. . . doctoră și paradoctoră, plină de diplome. Numai că, e drept, îi lipsește cea mai importană în asemenea cazuri: diploma de moașe.

Aurel POP

TRAGICOMEDIA ERORILOR

Ştefan FILIP

Gustul amar-fierbinte ce-l dă suferința nemeritată, siluirea zilnică, permanentă, comisă de sovietici ce activează prin menghinea ceaușistă, înrobirea josnică în spatele grozniciei cortinei de fier, nedemnă pentru un popor care a demonstrat întregii lumi puterea sa de jertfă pentru libertate, pentru independență și maturitate politică în democrație, constituie tragedia noastră, a românilor.

Depășind orice limită a condiției umane, guvernul ceaușist încearcă să transforme țara într'o adunătură de informatori. Oricine trebuie să raporteze orice fapt, situație, persoană, care ar putea reflecta o nemulțumire, care ar influența pe ceilalți să încerce să reducă din ferocitatea regimului.

Astfel se seamănă neîncredere în massa poporului, insul devine din ce în ce mai izolat, bănuind pe toți și fiind bănuit la rândul lui, ca într'o junglă în care fiecare este împotriva tuturor, eliminându-se cimentul încrederii, sufletul colectiv al oricărei societăți. Fenomenul este antisociologic (de ce au scos comuniștii sociologia din învățământ dacă nu pentru a elimina încă o știință care le stătea împotrivă?) desmembrează nația în scopul de a o face mai ușor vulnerabilă, mai lesne de manevrat prin intermediul fricii. Este aplicarea principiului "divide et impera" pe scară de populație, urmărindu-se desintegrarea socială și ca atare pierderea valorilor naționale, distrugerea conștiinței din sfera românismului, schilodirea veleităților care -singure- pot genera ambiții pentru realizarea spirituală în sânul oricărui popor, având propriile sale coordonate.

Acolo unde libertatea este o zeiță pângărită, acolo unde cuvântul îi este dat omului ca să mintă, acolo unde suflarea românească palpită de teamă la fiecare pas, roadele comunismului se văd în privirile chiorâșe ale securiștilor, pe fețele chinuite ale trecătorilor, gata să suspecteze pe oricine că-i informator sau agent provocator. Ideologia groazei a semănat florile răului în cugetul și inima oamenilor pentru a-i supune. Urmările se vădesc în lipsa de hotărâre a celor care trebuie să decidă în ministere, în pâra și atitudinea slugarnică a funcționarilor, pentru că nimeni nu mai e convins de siguranța poziției sale; oricând, oricum, poate fi descalificat de capriciile de copil bătrân, amețit de putere, ale dictatorului. Acesta minte pe plan intern și extern, cu orice preț trebuind să-și mențină scaunul.

Afirmă că nu mai sunt deținuți politici. In realitate toată țara este subjugată, închisorile sunt pline, o crâncenă teroare este menținută de cinismul acestor gropari din cimitirul istoriei, care n'au Dumnezeu, n'au respect față de tradiția românească și fac mocirlă din soarta poporului nostru.

Cultivând obscurantismul politic - comunismul e o teribilă dogmă impusă de ruși - nu există alternativă, ori îl adopți ori pieri, iar regimul dictatorial permite ca bogățiile țării noastre să fie supte de ventuzele prieteniei sovietice. Deși războiul s'a terminat de 35 de ani românii și acum sunt exploatați de binevoitorii din Kremlin în ideia sleirii totale, gen Vae Victis.

In timp ce democrația acceptă cu eleganță voința poporului și predă ștafeta guvernării, comunismul încearcă crima perfectă în asuprirea populației. Printr'un scenariu de durată, cu o armată de paraziți care aranjează propagandistic decorul, prin autoaclamare se evită recunoașterea falimentului economic, politic și moral. Numai când scapă de hărțuiala din lagărul comunist, omul simte că redevine liber, mântuit de coșmarul trăit al celui mai odios regim posibil în România.

Dacă mergi la primărie te întâlnești cu chipurile nefaste din Comitetul Central spânzurate pe pereți ca un memento obsesiv al chinului cotidian; la serviciu dai tot peste fețele cu strâmbătatea-n priviri, la școală la fel. Peste tot în ziare, la radio, la TV, dai de Grosolănia Sa, citat, lăudat, comentat fără'ndoială la superlativ, un fel de Buda, Mahomed, Confucius și Marx totodată. Impreună cu fața țăranului mizeria este omniprezentă. Te întâmpină la cozile dela pașapoarte unde stau sute de oameni pentru a obține aprobarea sau cererea de pașaport. In camera învecinată, destinată străinilor, sunt mai multe ghișee cu mai mulți funcționari, nu se face coadă, străinii sunt serviți imediat. Deosebirea între tratamentul aplicat străinilor și cel care persecută cetățeanul român este ca de la cer la pământ. Pedepsiți de regim, românii trebuie să îndure unealta sovietelor, să înțeleagă că sunt servi, fără drepturi, că n'au nici un fel de scăpare, că robia este definitivă. Mai rău nici că se poate, mai greu nici că pot suna lanțurile sclaviei, mai dezolantă nenorocire nu putea să vină.

"Regele Midas are urechi de măgar", șoptea la rădăcina trestiilor bărbierul regelui mitologic printr'o nevoie de confesare, de a vărsa adevărul, proprie genului uman. "Ceaușescu este un găunos sinistru, icnește când descifrează slovele, iar ceilalți sunt o adunătură de lingăi ca să-și mențină posturile", îmi spunea un ziarist care avea nevoie să-și răcorească puțin cugetul copt de focul atâtor nemernicii debitate la comanda dictatorială.

Dacă acestor vătafi de sclavi li s'ar lua posibilitatea să mai fie aroganți și brutali, ar rămâne desvăluiți total, în goliciunea lor de nulități absolute.

Ridicolul e o categorie proprie a conducătorului comunist, simbol de prostie etalantă, e ca o piele de măgar pe care o poartă impostorul fără a o putea arunca. Astfel se explică latura comică a gestului care se vrea măreț, dar nu e în realitate decât o lovitură de copită.

Amalgamul de efecte tragicomice în societatea românească e brodat pe canevasul erorilor majore și minore, esențiale și multiple, ale regimului comunist. Când vor să justifice "autocritic" enormele greșeli comise, guvernanții au formule stereotipe! "facem o cotitură și gata." Cine garantează că noul drum, după recenta cotitură, nu este mai fals, mai dăunător decât cel precedent? Vinovatul, care este și judecător necinstit, partidul comunist, care are ca garanție nu voința populară, ci un imens aparat polițienesc și în spate rânjetul satisfăcut al Moscovei.

Ştefan FILIP

Să stăm de veghe

D. BACU

Arestarea părintelui Calciu precum și a tuturor acelora care într'un fel sau altul încearcă să scuture măcar în parte și fără violență ceva din implacabila tiranie ce stăruie ca un nor otrăvit peste sufletele fraților de acasă, readuce la suprafață și într'un mod cu totul neașteptat fantoma Piteștiului. Si lucru ciudat, de data aceasta însuși partidul, prin ministerul "justiției (!)" socialiste, vrea să redeschidă dosarul, făcând din părintele Calciu. . capul unei organizații "fasciste" care ar fi torturat pe deținuții din închisoarea Pitești pentru că s'ar fi opus la "recrearea unui nucleu legionar"!! Torturi care, tot după ministerul justiției socialiste ar fi provocat moartea a trei deținuți! Abordând astfel, într'un chip direct, una din paginele cele mai sinistre din trecutul apropiat al românilor, partidul comunist vizează probabil să șantajeze și pe cei din țară dar și pe noi cei care am reușit să-i scăpăm din ghiare.

Cu ce rezultate este greu de ghicit. Un lucru însă rămâne sigur. Orice încercare de mistificare a cruntului adevăr nu poate duce decât la o nouă condamnare și mai cruntă a regimului. Pentrucă dincolo de circumstanțele procesului, redeschiderea acestei pagini demonstrează -dacă mai era nevoie de demonstrat - că structura comunismului rămâne imuabilă, că dincolo de toate "deschiderile" și "condamnările" greșelilor "din trecut", dincolo de toate ochiadele dulci adresate exilului, răul și minciuna fac parte integrantă din ideologie și partidul nu poate decât să rămână ceeace a fost permanent: întruchiparea modernă a lui Satan.

Arestarea părintelui Calciu, unul din supraviețuitorii Piteștiului, și poate cel care reprezintă astăzi personificarea destinului tragic al poporului român, pentrucă ilustrează întreaga gamă a suferințelor ce i-au fost impuse și întreaga scară a metodelor de distrugere la care este supus de peste treizeci de ani, implică pe fiecare din noi, dincolo de convingeri politice sau ideologice. Pentrucă procesul lui este procesul necurmat la care este supus întregul neam, desfigurarea adevărului asupra preotului Calciu ilustrează desfigurarea întregului adevăr românesc. Si condamnarea lui, pentrucă nu vedem ce ar putea opri infernala mașină să ducă până la capăt înscenarea, înseamnă condamnarea încă odată a noastră a tuturor. Se cere deci tuturor și în măsura puterilor fiecăruia, să stăm de veghe și să nu lăsăm să se consume încă odată o nouă monstruozitate fără să urlăm până la cer pentruca occidentul dezabuzat și prea plin de autosatisfacție să se dezmeticească și să se uite în oglinda românească pentru a vedea ce- așteaptă.

In aceste clipe să ne aducem aminte de poezia scrisă de Sergiu Mandinescu, coleg de cădere și de înviere a părintelui Calciu, care vine ca o chemare de dincolo de mormânt să amintească românilor ce a constituit pentru o întreagă generație și pentru întregul neam descreerata și satanica experiență dela Pitești. NIMENI NU ARE DREPTUL SA TACA. SI NICI SA UITE.

D. BACU

ŢARA

Din 'Jurnalul Cerşetorului Lazăr'

Sunați, Sunați Clopote!

La Putna pe-o cărăruie
Maica Domnului se suie,
Imbrăcată în suman,
Cu opincă de cioban,
Sprijinindu-se'n toiag.
O'ntreabă codrii de fag:
Maică-a Domnului, Curată
Si cu geana lăcrămată,
Unde mergi, flori te cuvinte?
-Merg la locurile sfinte.
Merg la Putna - clopote
Să le fac să ropote,
Să-și sune aramele
Pentru toate mamele.
Pân-la Nistru să le sune
Ștefan oastea să-și adune.

La Cahul
Râde rusul nesătul.
La Cetatea, la Hotin
Românul plânge străin;
Plânge mamă și copil
La Soroca, Ismail.
Peste oase de plăieși -
Tânguirea de cireși,
Crin voievodal și isma. . .
Pe morminte calcă cisma.
Patrafirul de Tighină -
Bălărie și neghină.

-Nu mai plânge Maică Bună!
Stefan oastea și-o adună
Dela Trotuș, dela Vrancea
Si luând în mână lancea
Strigă: "Eu sunt Ștefan, eu sunt domnul,
Dezbrăcați în cripte somnul!
Sune-adânc pădurile. . . .
Căutați securile,
Buzdugane de stejar
Pentru tigvă de tâlhar!
Sunați, sunați clopote
Trăznet sfânt în ropote,
Pentru neam și pentru țară
Să plecăm la luptă iară!
Codrii să se zbuciume
De dor și de buciume,
C'a bătut ceasul de-apoi
Să luăm țara înapoi!"

Dumitru ICHIM

JUSTIȚIE ȘI DESINFORM

Adrian B. COSMA

Din Septembrie 1940, până în Ianuarie 1941, deci timp de patru luni, România a trecut printr'un stadiu intermediar, între dictatura lui Carol II, proprietarul unui partid unic de tip fascist, caricatural dar cu urmări tragice, "Frontul Renașterii Naționale", și dictatura personală a Generalului, ulterior Mareșalului Antonescu. Statul din acest "trimestru istoric", a fost numit de Generalul Antonescu, printr'un decret, "Stat Național Legionar", în care au fost și câțiva miniștri legionari în posturi secundare. "Național Legionar", găselnița Generalului Antonescu, rima oarecum cu "național liberal", ceea ce fusese Statul Român din 1866 până în 1938. Din motive care pe urmă au apărut îndoelnice, Generalul Antonescu stabilea un fel de armistițiu prin colaborare, între lumea primului război mondial și tinerii care începuseră să se afirme după înfăptuirea României Mari.

Si înainte, și după lovitura de stat a lui Carol II, care a fost soluția de continuitate a istoriei românești moderne, România nu era în posesia unei clase, ci în posesia celor care își revendicau România Mare nu numai ca operă a lor, dar și ca posesie absolută, dela Niculae Iorga până la ultimul invalid din războiul Intregirii. Leaturile acestui război, oameni politici, intelectuali de tot felul, cadre ale statului, ordine și stări, oameni de întreprindere și salariați, militari si civili, laici si cler, stăpâneau România Mare în toate domeniile de activitate în cel mai tenace spirit patriarchal, și au apărat această posesie, cu toată violența până la sfârșitul României Mari, împotriva tineretului ai cărui militanți s'au adunat între 1922 si 1937, cristalizându-și aspirațiile în mișcarea românească, numită "Mișcarea Legionară".

Tentativa lui Antonescu, pornită din intenții cel puțin obscure, de a pune în slujba României posesorii absoluți ai țării împreună cu urmașii lor, nu a fost mai lungă de un trimestru.. Nereușita acestei încercări s'a datorat în primul rând faptului că Mișcarea Legionară fusese în realitate decapitată și desarticulată în anii 1938 și 1939, când au fost asasinați și întemeetorul ei și toate personalitățile de răspundere, cu experiență și capacități verificate de care dispunea, toți oameni care se apropiau de vârsta maturității.

Intemeetorul mișcării naționale românești a fost asasinat în timp ce era în curs de executare a unei pedepse de zece ani temniță grea, dată de un tribunal samavolinc, pe baza unor acuzații imaginare, lipsite de orice urmă a vreunei dovezi. Ceilalți au fost asasinați în 1939, în lagărele de concentrare, primele din România, făcute pentru ei din ordinul lui Carol II, la Vaslui, Miercurea Ciucului, Aiud. In toamna acelui an fusese ucis de un grup de studenți Armand Călinescu, Președintele de Consiliu, din al cărui ordin fusese asasinat întemeetorul Mișcării Legionare. Tinerii autori ai acestui atentat , au fost împușcați imediat după ce s'au predat ei înșiși autorităților. Dar executarea acestora a fost socotită insuficientă și astfel s'a dat ordin să fie omorîți cei mai proeminenți deținuți legionari din lagăre și închisori, și în plus câte trei sau patru tineri legionari liberi, din fiecare județ, studenți, țărani, muncitori. Acestia din urmă au fost expuși, ciuruiți de gloanțe, în piețele centrale din toate capitalele de județ, cu o inscripție pusă deasupra lor: "Așa se vor pedepsi trădătorii de țară". Numai că nici unul dintre ei nu trădase în niciun fel țara.

Când Antonescu a proclamat "Statul Național Legionar", mișcarea românească nu mai era aceea care la alegerile din 1937, ultimele alegeri din România, obținuse pe țară, aproape 16 la sută din voturi. In 1940, în România redusă cu o treime, Mișcarea Legionară era alcătuită din oameni mai ales foarte tineri, traumatizați de persecuțiile și masacrele patronate de Carol II, lipsiți de experiență a statului și nepregătiți pentru a da piept cu rutinarii politicei dintre cele două războaie mondiale, mai ales în condițiile atât de grele după ciuntirea granițelor României.

Dar ceva pozitiv au făcut, numai că scriitorii istoriei de după aceea i-au urât prea mult ca să țină seamă de acest lucru. Spontan atunci s'a constituit o instituție numită "Ajutorul Legionar", care a captat zelul tineretului, în primul rând a celui studențesc. România pierduse două Universități, aceea dela Cluj, din teritoriul luat de Unguri, și aceea dela Cernăuți, din Bucovina de Nord luată de Soviete. Mii de studenți dela aceste Universități s'au refugiat la București, iar pe lângă ei au fost sute de mii de alți refugiați, de toate vârstele și profesiile. In acel doar un "trimestru istoric", "Ajutorul Legionar" ale cărei furnici active au fost în primul rând studențimea și școlărimea, a rezolvat copleșitoarele probleme ale maselor de refugiați. Dar tineretul mișcării naționale, lipsită și de conducătorul ei și de cadrele cele mai capabile, care o formaseră, nu a putut să țină piept "Făuritorilor României Mari", și de aceea experimentul legionar, cu siguranță calculat, a fost de foarte scurtă durată.

In orice caz, în tot acest "trimestru istoric", guvernarea i-a aparținut fără restricții lui Antonescu, iar acesta a guvernat pe bază de decrete - legi, deoarece propunerea legionarilor de a-se reveni la ultimul Parlament ales ca punct de plecare pentru alte alegeri, nu a fost acceptată. Intre decretele din acel scurt timp, nu a existat niciunul prin care să se introducă persecuția rasială, nu a existat niciun decret care să ordone vreo doctrină de stat obligatorie, nu a existat nimic asemănător cu faimoasa "lege dela Nurenberg", nu au existat arderi rituale de cărți, ca să nu mai spunem de "pogromuri" , care niciodată, nici înainte nici după cele patru luni, nu au existat în România, după cum nu a existat nici ceva asemănător "nopții de cristal", în care în 1936 au fost devastate toate prăvăliile Evreilor din Germania. Tot ce afirmă contrariul, este calomnie și propagandă comunistă, nu numai specific "antifascistă", dar și global anti-românească. Dar dacă așa botezații "fasciști" din România, nu au ars nici distrus cărți în niciun fel, cum rămâne cu sutele de mii de cărți valoroase și nerecuperabile, pe care comuniștii le-au "topit", adică le-au transformat în celuloză ca să se fabrice altă hârtie? Ca să nu mai vorbim de documentele capitale pentru istoria Românilor dela "Archivele Statului", distruse de un istoric improvizat al partidului?

De asemenea, în cele patru luni de tranziție nu s'a înființat niciun fel de lagăr de concentrare, nu au fost în niciun fel persecutați cei de altă opinie, credință, naționalitate sau rasă ca în Germania hitleristă sau în Gulagul sovietic, înființat din 1917, și care a folosit de model sistemului de persecuție din România comunizată.

Dar dacă acest regim tranzitoriu nu era plăcut celor care efectiv conduceau moral și material România, "Făuritorii", prezența mișcării românești în Guvern, deși în posturi secundare sau pur și simplu ornamentale, nu era pe placul nici uneia din cele două mari minorități, începând cu aceea germană însăși, după cum nu era nici pe placul puterilor "Axei" de atunci, care dispretuiau această mișcare considerată și anachronică prin creștinismul ei, și incomodă pentru interesele politice și economice. Se știe că Ciano a lăsat un jurnal în care scrie cele mai penibile calificări ale noii Mișcări Legionare din 1940, căreia Hitler nu i-a dat nici cea mai mică atenție, arătând din primul moment un deosebit respect față de Generalul Antonescu. Nu încape îndoială că a fost informat la timp cine era acel General: un fost căpitan, ofițer de stat major din primul război mondial, pe vremea când el, Hitler, nu era nici măcar un caporal ca Mussolini, ci un "fruntaș", un semi-grad.

In România Mare exista o minoritate de aproape un milion de Germani, care trăiau în Transilvania, Banat, Bucovina, Basarabia și Dobrogea. Această minoritate, alcătuită de oameni foarte calificați în toate domeniile, în genere bine înstăriți și foarte harnici, a fost prelucrată moral si organizată politic de "Partidul Național-Socialist" din Germania, căruia Ministerul de Externe al Reichului îi punea în acest scop fonduri masive la dispoziție, în vederea unui viitor de dominație politică și economică. Si pentru că suntem aici: banii capitolului "România" ai Ministerului de Externe german, nu erau pentru niciun fel de Români etnici, cum pretind tendențios propagandele interesate, ci erau pentru organizarea politică a Germanilor etnici din România, singurii național-socialiști care au existat în România, unde nu a fost nicio doctrină românească înrudită spiritual cu național - socialismul. Disprețul Germanilor din România era mai mare față de Români decât față de alte minorități, Unguri sau Evrei, sau Slavi, iar Evreii erau foarte buni parteneri de afaceri și vorbitori ai limbei germane, prea puțin practicată de Români. Germanii din România, ca și cei din Polonia sau Cehoslovacia, au constituit o puternică și bine organizată "coloană a cincea", alimentată cu fonduri substanțiale.

Mișcarea națională românească nu era pe placul minorității germane și nici pe placul "Axei" și al național-socialiștilor în genere, din motive de filosofie si "Realpolitik". Filosofia național-socialistă era materialistă și corespondentul ei politic era expansionismul și hegemonia rasistă, iar în gândirea bazată pe "Realpolitik" tot ce nu era german era inamic al Germanilor. Aceasta e prima interpretare a lui "Realpolitik" în sensul naționalsocialist, analog cu judecata comunistă fundamentală în care "clasa" ține loc de "rasă".

Gândirea reprezentanților mișcării naționale românești era categoric antimaterialistă, cum arată textele rămase, și corespondentul ei politic nu era nici rasist, nici expansionist. Cât de străină era "Germaniei Național-socialiste" mișcarea națională românească s'a văzut în 1938, când întemeetorul mișcării românești era asasinat exact în vreme ce Carol II se găsea în vizită la Hitler.

Datorită oricărei lipse de simpatii sau interes față de mișcarea națională românească, în 1941 când a izbucnit dezordinea în care s'a terminat experimentul "național-legionar", diplomația celui de-al "Treilea Reich", reprezentată în România de Fabritius, a acuzat mișcarea românească, în cei mai cruzi termeni, de nematuritate politică, de izolare, de "infiltrații comuniste", de creare a haosului economic. Astfel național-socialismul a luat categoric partea lui Antonescu. Unii dintre tinerii membri ai mișcării naționale românești au părăsit atunci țara, pentruca aceia care au ajuns în Germania să fie deportați, întâi cu domiciliu forțat și muncă obligatorie, iar după aceea internați în lagărele de concentrare din Dachau și Buchenwald. In același timp în România, cea mai mare parte din membrii Mișcării Legionare au fost închiși, începându-se cu copiii din licee, care au fost ținuți în pușcării până în 1944. Tinerii care făcuseră serviciul militar au fost scoși din pușcării și lagăre și strânși în așa zisele "batalioane de reabilitare", după ce li s'au luat gradele și au fost lichidați în cea mai mare parte pe front. Cei care au mai scăpat, au fost întemnițați în cele mai grele condiții până în 1964.

Provinciile românești răpite în 1940, Maramureșul, Bucovina de Nord cu Cernăuțiul, și Basarabia, aveau cea mai densă populație evreească din România Mare, așa că în acele regiuni se concentrau peste două treimi din Evreii care trăiau în România Mare. După răpirea Transilvaniei de Nord, mulți Evrei din restul Transilvaniei sau din Bucovina de Nord au trecut la Unguri, și astfel cam 500.000 au fost predați de Unguri autorităților celui de-al "Treilea Reich" (a se vedea în "Cuvântul Românesc" din Aprilie 1979, textul reprodus din cartea lui Paul Goma, "Le Tremblement des Hommes"). Evreii din Basarabia și cei din Bucovina de Nord care nu trecuseră în Ungaria, au fost mai întâi imediat deposedați de Ruși după ocuparea teritoriilor românești în 1940 și după aceea împrăștiați în diversele părți ale Rusiei asiatice. După recuperarea teritoriilor, Bucovina de Nord și Basarabia, Românii nu au predat Germanilor Evreii care mai rămăseseră, nici nu i-a persecutat. Toți au supraviețuit,

Continuare in pag. 6

PEREGRINII

In țară, nu i-au putut ucide zbirii și dușmanii,
Deși pe-atunci își numărau pe degete anii.
Pe-atunci nu-i încăpeau Bucovine și Basarabe,
Cu Rarău'n suflet și'i marșuri pe drumuri moldave.

Nici Dragomirne, nici Ciucuri, Sadaclii și Vaslui,
Nici ziduri de zăbrele pentru oastea Codreanului,
Nu i-au putut ucide pe-acești copii ai țării,
Crescuți în școala aspră a faptei și-a răbdării.

Pe umeri urcau zorii și viscolul și munții,
Moții și arcașii, panduri, săraci și-avuții.
Zidari ai României și mari îndrumători,
Zăceau în lanțuri grele și'n negre închisori.

Mânia cea din ceruri, s'a revărsat pe țară,
Iar regele neronic, cu ochii lui de fiară,
Nu-și mai afla odihna'n saloanele pustii,
Plătind crimele crude, prigoane și urgii.

Fugar ca și un câine, de gloanțe petrecut,
Lăsă țara distrusă, sub tancuri și sub cnut.
Năvăleau barbarii peste plaiuri sfinte,
Arzând cruci, altare, profanând morminte.

Duși prin țări străine, s'au dus peregrinii.
Prin munți ca sihaștri și'nfrățiți cu spinii,
Luptă prin Americi, caută prin Canade,
Frați viteji să lupte în noi cruciade.

Să'nălțăm iar neamul în viscol de soare,
Sub spadă de'Arhanghel, dezrobind popoare,
Bine ați venit, camarazi și frați,
Să pornim cu toții mâine spre Carpați.

D. PAULESCU

SUTORISMUL ÎN ROMÂNIA

Miron BUTARIU

Pliniu cel Bătrân, filosof roman, scria într'una din lucrările sale (Historia Naturalis, Vol. XXV, 10), despre originea dictonului latin, foarte cunoscut: Sutor super crepidam, judicaret, sau pe românește: Ciobotarul nu trebuie să se ridice deasupra șireturilor; care este caracteristica ce se dă în România metodelor de lucru, ale lui Ceaușescu: SUTORISM. Se spune că la curtea lui Alexandru cel Mare trăia un faimos pictor grec, pe nume Apelles (secolul al IV- lea a.c.). Intr'o zi pictorul a expus un tablou, în care era reprezentat un bărbat încălțat cu sandale. Apelles care era curios asupra aprecierilor ce se fac privitor la tablou, s'a ascuns în dosul acestuia. Intre alți privitori s'a oprit și un ciobotar, care privind tabloul a spus: "Ar fi frumos dar sandalele nu au șireturi". Apelles a găsit observația la locul ei. Ca atare a doua zi prezentă tabloul, cu șireturi la sandalele bărbatului. Ciobotarul vine din nou privește tabloul și când vede că sandalele au șireturi, în credința că se pricepe la pictură, începe să critice alte părți ale tabloului. La acestea Apelles ar fi spus: "Sutor nec super credpidam judicaret". Dictonul a rămas până acum, fiind exprimat atunci când cineva face pe deșteptul, amestecându-se în rezolvarea unor probleme, deși nu are habar de ele, sau se folosește de autoritatea sa, arătându-se competent, deși judecata sa nu se ridică deasupra nivelului șireturilor.

Sutorism-ul înseamnează că toate lucrările se conduc după indicațiile Președintelui, indicații date la nivelul imposturii și incompetenței unui "ciobotar". Orice Decizie se ia în conformitate cu indicațiile lui Nicolae Ceaușescu. Pentru a evita trageri la răspundere, concedieri și represalii, ministrii, directori generali ai centralelor industriale, convoacă pentru analiza oricăror situații mai mult sau mai puțin complexe: ca noi proiecte, avarii industriale, noi legi! o comisie de specialiști din întreaga țară. Această comisie după discuțiuni întocmește un raport, sub îndrumarea directă a exponentului liniei ideologice - un director din ministerul respectiv, în fraza sacro-sanctă: "Urmând sau traducând în viață indicațiile Secretarului general, date la Congresul. . . . . adunarea generală, vizita de lucru, etc.". Raportul dactilografiat cu caractere mai mari decât cele obișnuite, se transmite spre aprobare tov. Ceaușescu. Mașinile de scris cu caractere speciale(litere mari), cărora li se spune în derâdere "Mașini de scris Sutor", sunt disponibile numai în birourile de informare a tov. Ceaușescu, care există pe lângă fiecare Comitet județean sau orășenesc ale Partidului Comunist Român.

Pentru a se evita respingerea raportului, propunerile comisiei se aliniază cu strictețe la indicațiile lui N. Ceaușescu. Pentru a se ajunge la acest rezultat, zile și nopți întregi, se duc discuții technice, parașiințifice, între membrii comisiei, până când comisia prezintă propunerile pe linia indicațiilor. Deobicei resemnați membrii se justifică spunând: "Ce să-i faci? Așa sunt vremurile, dragul meu". Dacă propunerile, după ce raportul a sosit la Ceaușescu, sunt găsite că se abat dela indicații, se convoacă o nouă ședință la Comitetul Central și acolo indicațiile sunt date pe loc, categoric și irefutabil de însuși Ceaușescu.

In cazuri foarte importante: proiectul unui nou combinat, noul pod peste Dunăre, edificii publice, teatre, conducerea orășenească sau județeană a Comitetului Partidului comunist, întocmește și prezintă direct soților Ceaușescu, la Comitetul central, unde hotărârea este luată la nivelul sutorismului, independent de argumentele tehnico-științifice arătate în documentele proiectului.

Se pot da numeroase cazuri de hotărâri bazate pe Sutorism. Vom cita numai câteva din acestea.

Industria siderurgică din țară produce numai 20% oțel superior (calmat); pe când 80% este oțel inferior (necalmat). Din această cauză s'a simțit mare criză la construcțiile de poduri feroviare, viaducte, unde se cere folosirea oțelului calmat. Ceaușescu a rezolvat această problemă. La vizita sa la expoziția realizărilor siderurgice, în toamna anului 1977, a dat dispoziție "să se renunțe la utilizarea oțelului calmat, care este abuzivă și nejustificată"; și să i se prezinte "personal rapoarte pentru utilizarea oțelului calmat"; iar el va lua hotărârea în această privință. Ca urmare planurile noului pod de cale ferată dela Cernavoda, au trebuit să fie modificate, în primăvara anului1978, introducându-se la indicațiile lui Ceaușescu, oțelul carbon obișnuit (OL-52) în locul oțelului superior (OSS-52). Riscul de avariere a crescut, dar nimenea nu se sinchisește deocamdată de aceasta; pentrucă hotărârea este dictată de sutorism, la nivelul cel mai înalt.

In anul 1976 se încep lucrările combinatului petrochimic dela Timișoara. Combinatul urma să fie clădit lângă comuna Giarmata, la vre'o 20 km, de Timișoara. Planurile au fost întocmite de Direcția Sistematizării și Arhitecturii și Construcțiilor (DSAPC), sub conducerea directorului Ing. Ion Radoslav. Bineînțeles planurile au fost aprobate și în Noiembrie 1977, când soții Ceaușescu fac o vizită de lucru la Timișoara, erau terminate terasamentele clădirilor. Secretarul PCR al Județului Mihai Telescu, prezintă soților Ceaușescu lucrările dela Giarmata,unde transportul este făcut prin helicopter. Elena după ce vizitează șantierul, se arată profund nemulțumită și convoacă o ședință ad hoc la Sfatul popular al Județului, unde cheamă pe toți factorii răspunzători, ingineri, arhitecți, profesori universitari; academicienii: Coriolan Drăgulescu și Ion Anton. Ing. Ion Roth, dela Direcția DSAPC, fost activist de partid, numit în anul 1977 în locul lui Radoslav, prezintă macheta complexului. După ce se ascultă observațiile unora, Elena Ceaușescu hotărăște amplasarea combinatului în aria fabricii Solventul, în apropierea gării Timișoara. Explicațiile date privitor la construcția complexului la Giarmata, între altele faptul că va produce o poluare a aerului în oraș, au fost înlăturate. Hotărârea bazată pe Sutorism a fost luată; pentruca apoi unii ca Drăgulescu, să spună discret apoi și cu multă amărăciune: "Până și eu la urmă am arătat entuziasmul meu față de înțeleapta hotărâre a Elenei".

Proiectul traseului nou al canalului Dunăre-Marea Neagră, a fost studiat de Institutul de cercetări și proiectări rutiere, navale și aeriene din București. Studiul a durat aproape 5 ani, cuprinzând expertize geologice, hidrotechnice, ecologice și altele. Proiectul și o machetă au fost prezentate de Ing. I. Baicu, directorul General, lui Nicolae Ceaușescu, la Comitetul Central în București. După multe explicații date de experți, Ceaușescu hotărăște o vizită de lucru, la fața locului. In luna August 1976 Ceaușescu și o droaie de experți vine la fața locului, unde după ce ascultă din nou explicațiile, ia macheta și spune: "Să se execute întocmai, dar fără de ocoluri, direct în linie dreaptă, tovarăși . . ." Directorul General acceptă geniala hotărâre; deși ocolurile canalului, erau bine justificate.

Desigur vinovați de acestea sunt în primul rând soții Ceaușescu, care în megalomania lor bolnăvicioasă, nu pot suferi să asculte opinii contrare. Ei sunt înconjurați de oameni alesi pe sprânceană, nu pentru capacitatea lor, ci pentru gradul lor de servilism și lingușire. De aceia furiile mai ales ale tovarășei Elena, se deslănțuie fără măsură, împotriva acelora, care arată sau par că arată orice independență de gândire și onestitate științifică. Câteodată unii conducători de întreprinderi sunt concediați pe loc, cu ocazia unei vizite de lucru: cum a fost concediat Ing. Ion Nisipeanu, directorul combinatului siderurgic Galați și Ing. Ion Crișan, director general în Ministerul Construcției de Mașini.

Stări de lucruri tragice. Sutorismul face și el parte din metodele de lucru samavolnice instaurate de regimul comunist în România. Iți vine să plângi și în acelaș timp să râzi. Dictonul lui Apelles de acum 24 veacuri trăiește în România de astăzi. Ciobotarul, beat de putere, semidoct, în credința deșartă că este atotștiutor, ia hotărâri, care sunt întâmpinate, de acei ce sunt siliți să le execute: "Sutor Noc Supra Crepides Judicaret".

Miron BUTARIU

JUSTIȚIE ȘI DESINFORM

Urmare din pag. 5

și la noua ocupație a Basarabiei și Bucovinei de Nord cei mai mulți s'au retras de astă dată în România, dar de "bine" ce era în România sub ocupația sovietică au plecat după 1945 aproape toți în lumea largă, în Europa, America și Israel. Ca recunoștință pentru salvarea lor în masă, Evreii din România, sau cel puțin unii dintre ei mai reprezentativi, au adunat 19.000 de iscălituri într'o petiție de gratiere a lui Antonescu, dar fără succes. Pe frontul de Est al României au fost cel puțin cinci corpuri de armată germane, așa că Românii nu puteau răspunde de ce se făcea în sectoarele germane ale frontului. Acestea sunt lucruri bine cunoscute, dar comuniștii fac necontenite intrigi pentru-a se considera ei "salvatorii" Evreilor, deși se vede foarte clar că aproape toți au fugit din "paradisul" României comuniste.

In dezordinile din Ianuarie 1941, ca în orice momente de criză a autorității, s'au făcut tot felul de abuzuri, inclusiv jafurile efectuate de plebea cea mai de jos și tot felul de declasați, care nu aveau nimic nici cu legionarii, nici cu nimeni din lumea așezată. Dacă nici armata română nu poate fi redusă la cele 24 de ore de teroare și foc de atunci, nici mișcării naționale românești nu i-se pot pune în sarcină faptele lumii "subterane" a Bucureștiului, cu toate scursorile ei, lume pe care tinerii legionari, în cea mai mare parte veniți din provinciile rămase, nu aveau cum s'o cunoască, și pe care la drept vorbind numai poliția o cunoștea, din vechea ei experiență a vieții Bucureștiului, oraș fermecător, dar și cu subsolurile lui respingătoare. Armata era pusă atunci să facă ordine cât mai repede, iar Mișcarea Legionară era total derutată, după ce se trezise dela o zi la alta într'o situație de adversitate organizată și calculată de alții. Astfel în două zile, 21 și 22 Ianuarie 1941, după o participare subalternă la primul Guvern Antonescu, s'a terminat cu "trimestrul istoric" al "Statului Național Legionar" și de atunci încoace Mișcarea Legionară nu a mai avut nicio participare directă la viața guvernamentală a României, nici vreo influență indirectă. Asasinată în rate, din 1938 până în 1964, cu o întrerupere doar de patru luni, această mișcare, constituită în 1940 de tineri care în cea mai mare parte erau sub vârsta de 30 de ani, este necontenit acuzată de toate relele imaginabile, împotriva României, împotriva Eurasiei, împotriva Americilor, împotriva păcii și a siguranței popoarelor lumii, începând cu a celor două macro-democrații antagonice care și-au împărțit în două lumea ca pe un măr.

Iar acum, la 40 de ani dela începutul celui de-al doilea război mondial, sau la 38 de ani de când mișcarea românească a fost scoasă din viața politică, se ajunge la manifestări grotești, cum este procesul împotriva Episcopului român, Valerian. Este cu totul de neînțeles campania celei mai mari puteri din lume împotriva unui Episcop român, care nu dispune nici măcar de vreun guvern miniatural ca răposatul intrigent prosovietic Episcopul Macarios. In timp ce un feroce și respingător ucigaș, organizator al celor mai lașe masacre imaginabile, se prezintă când vrea cu cearșaful în cap și încărcat de pistoale pe toate părțile ca să se răpoiască la "capitaliști" în plenara Națiunilor Unite, cea mai mare putere din lume mobilizează justiția și presa împotriva unui Episcop care nu a făcut nicio crimă nici împotriva umanității, nici împotriva vreunei persoane, nici măcar împotriva Statelor Unite. Acuzările absurde aduse Episcopului român sunt o gravă lezare și a persoanei lui și a celor păstoriți de el. Avem astfel sub ochii noștri unul dintre simptomele grave ale unui timp rămas fără niciun Dumnezeu. Se vede treaba că, în afară de orice voe a lui Dumnezeu, lucrurile stau cam așa: acum 40 de ani naționaliștii români erau condamnați de "opinia mondială" pentrucă amenințau exploatarea petrolului din România, iar acum teroriștii fără egal din Orient sunt răsfățați ca să nu dea foc la petrol. Nu am zice nimic dacă al doilea război mondial nu ar fi fost o "cruciadă" dusă împreună de unii cu crucea și alții împotriva crucii. O adevărată "răscruce istorică".

Adrian B. COSMA

IDEALUL DEMOCRATIC

Prof. Mircea MILESCU

Dintre toate noțiunile și elementele tradiției europene care au suferit transformări în ultimul secol, democrația a cunoscut cele mai radicale interpretări. Cu toate acestea ea a rămas cea mai caracteristică expresie a idealurilor politice europene iar dacă încercăm să o separăm de rădăcinile ei în cultura europeană, identificând-o cu un ideal abstract, în mod inevitabil vom înțelege greșit democrația și Europa.

Istoria modernă cunoaște două moduri greșite de înțelegere a democrației care persistă și astăzi: una consideră democrația ca o forță destructivă, insensibilă în fața valorilor culturii și științei, care vine să satisfacă vanitatea și răzbunarea maselor ignorante. De la sans-cullotii lui St. Just și Robespierre la masele flămânde agitate de Trotsky și Lenin până la musulmanii Ajatoley Khomeiny, democrația a fost interpretată ca atare.

Există însă, și un concept al democrației ideale fondate pe falsa credință a perfectibilității naturii umane. Toate relele sociale s'ar datora capetelor încoronate, și a guvernelor acestora, dar odată transferată puterea în mâna oamenilor de rând totul se desfășoară armonios și lumea devine o Utopia. In realitate, democrația nu este nici inamicul civilizației dar nici nu vindecă relele sociale. Ea este o simplă culminare a vechii tradiții sociale și politice Europene, un element esențial al culturii occidentale.

La baza democrației stă ideea legii publice și a drepturilor civice, idee moștenită de la greci transmisă prin intermediul Romei, total absentă în societatea orientală, indiferent de gradul ei de civilizație.

Opoziția fundamentală nu este între democrație și aristocrație ci între individ și despotism. Intreaga istorie a Europei nu este decât istoria revendicării drepturilor și afirmarea libertății umane de către anumite națiuni, clase sociale sau indivizi. Baronii englezi la Runnymede, orașele Evului Mediu, țăranii helveți, Camera Comunelor engleze până la afirmarea Drepturilor Omului și fondarea Statelor Unite au ilustrat această luptă pe deplin. A fost însă inevitabil ca aceste drepturi să fie acordate mai înainte claselor privilegiate, pentru ca apoi ele să fie extinse până la omul de rând. De fapt idealul democratic a fost lansat de aristocrați de tipul lui Alfieri și Mirabeau, de Whigs în Anglia și de plantatorii din Virginia în Lumea Nouă. Paradoxal, dar idealul democratic își are originea în lumea aristocratică. La fel a fost și la greci. Democrația greacă n'a

Continuare în pag. 7

UN PROTOTIP AL TRAGEDIEI ROMÂNEŞTI:

ALEXANDER MARINESKO

Chronographus ANONIMUS

S'a vorbit şi s'a scris atât de mult despre crimele împotriva umanităţii din războiul trecut, încât ar părea că s'ar fi spus tot. Din nefericire mereu aflăm că nu e chiar aşa.

Lungi cercetări făcute după război, şi riguroasele analize critice ale datelor materiale, au dus la certitudinea absolută că, de pildă, masacrul celor 14.000 de ofiţeri polonezi dela Katyn, a fost o crimă sovietică. Acest lucru a fost stabilit definitiv de neutri şi de foştii inamici occidentali ai Germaniei din trecutul război. Acum se dă pe faţă o altă crimă de acelaşi gen, însă petrecută pe mare. Astfel trei autori de limbă engleză, Ch. Osborn, J. Miller şi R. Payne, publică recent o carte întitulată "Scufundarea lui Wilhelm Gustloff", nume care aparţinea unui mare paquebot german.

La 30 Ianuarie 1945, povestesc autorii, submarinul sovietic "S 13", a scufunat în Golful Danzig, paquebotul german "Wilhelm Gustloff", de 16.660 tone, la bordul căruia se aflau 7000 de refugiaţi din Germania Orientală, civili de toate vârstele, printre care un foarte mare număr de femei şi copii. Un asemenea dezastru nu se cunoşte în toată istoria catastrofelor maritime. Abia cu zece zile mai târziu, acelaşi submarin sovietic, a scufundat în acelaşi spaţiu alt paquebot, de acelaşi tonaj, "General von Steuben", cu două mii de răniţi la bord, o mie de refugiaţi, iarăşi cei mai mulţi copii şi femei, cu medici şi trei sute de surori de caritate şi un echipaj de o sută de oameni. Astfel în curs de zece zile au fost înecaţi în mare peste zece mii de oameni desarmaţi, civili valizi şi invalizi, soldaţi răniţi spitalizaţi, femei, copii.

Această crimă, rece ca iarna în care a fost făptuită, a rămas în istoria mizeriei umane, alături de atâtea crime ale altora, semnată cu un nume românesc, care scris de autorii cărţii a dat Alexander Marinesko, ofiţer din marina sovietică, în vârstă de 33 de ani, căpitan clasa a treia, comandant al submarinului "S13". Ce căuta un Alexandru Marinescu în marina sovietică nu este greu să deducem. De mai mulţi ani, presa din România publică în rate un fel de istorie a participanţilor români la războiul civil din Spania, pe frontul roşilor împotriva lui Franco.

Astfel s'a aflat că spre sfârşitul războiului civil, au fost trimişi în Spania un număr de tineri români culeşi de partidul comunist. Curând însă, înainte de-a trece la acte vitejeşti care să fie cântate azi în epopeea numită "Cântarea României", s'au întors în România, iar unii dintre ei, probabil trimişi de partid, fiind mai focoşi, s'au dus în Rusia Sovietică. Printre ei va fi fost şi acest Alexander Marinesko, probabil foarte zelos, pentrucă la 33 de ani, în 1945, era deja căpitan de submarin. Dar neumanitatea zelului i-a fost fatală, şi un fel de justiţie imanentă l-a răsplătit pentru îngrozitoarea lui crimă. De aceea credem că tragedia acestui sumbru personagiu are în ea ceva exemplar pentru comunismul românesc, care spre deosebire de Alexander Marinesko şi-a restrâns crima împotriva umanităţii la poporul român, aşa cum i s'a dat misiunea, de altfel urmată cu implacabilă riguare. Citām din cartea amintită: "Căpitanul Marinesko, a scufundat în interval de zece zile, cele mai mari vase germane de pasageri, omorând astfel peste 10.000 de oameni. Nu a rămas niciun semn din care să se vadă că a regretat vreodată ceea ce a făcut, sau că ar fi avut cel puţin vreun soi de compătimire. Dintr'un punct de vedere sovietic aceşti peste zece mii de oameni, deşi în cea mai mare parte erau răniţi, femei şi copii, nu erau până la urmă nimic altceva decât fascişti". Este drept că participanţii bombardamentelor atomice dela Nagasaki şi Hiroşima au făcut o sguduitoare mea culpa publică, şi niciun fel de autoritate nu i-a sancţionat pentru aceasta, dar cum ştim Americanii sunt. . . fascişti (din punct de vedere comunist).

La 20 Aprilie se publica în anuarul Marinei Roşii din Marea Baltică, decorarea colectivă a echipajului depe "S 13", iar vasul era ridicat la rangul de "purtător al banderolei roşii", mare distincţie. Dar nu se face nicio aluzie la scufundarea celor după vase cu peste zece mii de oameni desarmaţi, ce se aflau pe nişte vase de pasageri. Autorii cărţii spun, cu grije, că "superiorii Căpitanului Alexander Marinescko, nu ar fi fost total de acord cu acea crimă". Dar credem că mai probabil preferau, cel puţin pentru moment, să treacă sinistra ispravă sub tăcere. In schimb Alexander Marinesko, spun autorii cărţii "clocea în el chestiunea, şi aşa s'a pus pe băutură şi a început să scrie despre isprava lui un studiu întitulat Analiza atacului de torpile al lui "S 13". Este adevărat că fiecare din paqueboturile germane fusese scufundat cu câte trei torpile, ceea ce la un loc dă o jumătate de duzină, dar cum alte atacuri nu a mai efectuat A.M., rămâne de întrebat ce "analiză" face, dată fiind uşurinţa celor două torpilări. Ce s'a ales de "analiză" nu se ştie, dar omul a intrat rău la idee: "După sfârşitul războiului Marinesko era posedat de o idee: el trebuia să constrângă marina sovietică să-i recunoască scufundarea lui 'Wilhelm Gustloff' şi a Generalului Stoeben". O adevărată îndrăcire: superiorii voiau să facă uitată o crimă pentrucă nu era vorba de o faptă de arme eroică, în vreme ce Marinesko voia cu orice preţ să fie recunoscut ca autor al unei "mari fapte". După nesfârşite beţii şi proteste, "eroul" a fost scos dela comanda submarinului şi mutat pe un căutător de mine, dar pentrucă îndrăcitul nu înceta cu beţia şi tărăboiul, l-au retrogradat mai întâi, făcându-l locotenent, pe urmă l-au degradat de tot, punându-l la muncă într'o fabrică din Leningrad, iar ca să scape definitiv de el l-au aruncat la nouă mii de kilometri, într'unul dintre cele mai îngrozitoare lagăre, la minele din Kolyma, aproape de cercul polar ca şi Vorkuta. Marinesko a rezistat la cea mai teribilă mizerie, din 1947 până în 1955, când a fost trimis la o fabrică din Leningrad şi readmis în partid. In 1960 i s'a recunoscut "eroica faptă" şi a fost reintegrat în vechiul grad, Căpitan clasa a treia, şi scos la pensie. Dar ca Irod, a intrat în cercul fără scăpare al justiţiei imanente şi în 1963 a murit de cancer.

Ce însemnă acest exemplu? Inseamnă că Alexandru Marinescu era neapărat un criminal născut? Nu înseamnă neapărat acest lucru, dar dacă nu era un criminal născut, în orice caz era unul făcut. Comunismul produce un fel de automate, ca faimoşii "zombi" din Haiti, roboţii umani din care s'a scos sufletul. "Zombilor comunişti" produşi prin educaţia ideologică, li-se bagă în cap obsesia "fasciştilor", pe care ei trebuie să-i combată, şi care nici nu ar fi oameni, Dar "fascişti" sunt toţi cei care nu admit comunismul, şi "umanismul comunist" consideră că tot ce se opune comunismului nu este uman, adversarii comunismului nu sunt oameni şi se poate face cu ei orice. Unii nu iau lucrurile chiar aşa, dar când sunt mai strâmţi la cap, cum era probabil acest Marinesko, o iau chiar aşa. De altfel şi un filosof comunist român A. Joja, spunea în anii '50, la UNESCO, despre umanism că nu există decât unul singur, acela al clasei muncitoare, restul oamenilor neputând fi umanişti întrucât nici nu prea ar fi oameni. Aşa că în afară de ceea ce decide o mână de funcţionari că este "clasă", muncitoare, nu există nici umanişti şi nici beneficiari ai umanismului socialist. Pe baza acestei doctrine Uniunea Sovietică are la activul ei din 1917 până azi, în afară de pierderile din război, milioane de oameni, scoşi din umanitate după zig-zagurile "linei" şi trimişi pe lumea cealaltă. Aşa că "Alexander Marinesko" format la lumina neagră a acestui "umanism" avea o perfectă coherenţă a ideilor, numai că lipsa de tact şi strâmtimea minţii l-au dus la pieire.

Din punctul de vedere al umanismului comunist, Alexander Marinesko se arată foarte consecvent, un adevărat anti-fascist, ca şi Geo Bogza campionul anti-fascismului scris din R.S.R. In România de după 1945, specia "Alexander Marinesko" s'a dat pe faţă în mii de torţionari şi vânători de oameni, mii şi mii de "eroi" anti-fascişti, cu nume diferite, dar toţi ca unul, cu aceeaşi obsesie, distrugerea fascismului, ceea ce bine înţeles însemna schingiuirea, schilodirea şi chinuirea în închisori şi munci forţate a sute de mii de oameni, deloc "fascişti" din 1945 până în 1964. După aceea unele metode s'au mai schimbat la suprafaţă, dar din "Le Tremblement des Hommes" de Paul Goma, se vede că "Securitatea" este aceeaşi, cu aceeaşi torţionari şi admiratori ai lui Stalin, aşa că din umbră Românii sunt ţinuţi în stănoage de aceleaşi mii de "Alexander Marinesko" pe care i-a dat România "eliberată".

Aruncarea vinei pe Soviete este o potlogărie. Adevărat este că doctrina sovietică este diabolică, şi numai infernul ştie cine a făcut-o, dar această doctrină diabolică a fost preluată cu fanatism de Românii care au azi în mână România şi "umanismul" lor este în esenţă acelaşi cu al lui Alexander Marinesko. Atunci când Românii se vor scutura de această doctrină, se vor trezi ca nişte somnambuli scuturaţi de cine ştie ce neprevăzut. O doctrină rea scoate din oamenii cei mai răi, care se pot găsi chiar şi în România, tot ce este mai rău, iar pe cei buni îi aruncă la groapa comună sau în vegetarea resemnării. Dar acest om rău, apt de a deveni cât mai rău, suntem siguri că nu va fi pe totdeauna reprezentativ în România, pe urmele lui "Alexander Marinesko". Va veni şi rândul Românului sănătos.

IDEALUL DEMOCRATIC

Urmare din pag. 6

fost o ideologie a proletariatului.

Atena, cea mai de seamă dintre democraţiile greceşti, a fost în realitate cea mai aristocratică comunitate în lumea antică. Democraţia este asociată cu tradiţia umanismului şi umanitarismului. Inafara umanismului, democraţia devine o formă şi o noţiune goală.

Spre deosebire de Occident, Orientul a căutat întotdeauna forma ideală de stat absolut care să reprezinte întregul popor sau o clasă socială. Statul absolutist devine un instrument al dictaturii, al opresiunii chiar dacă el este expresia proletariatului, cum este cazul Rusiei Sovietice.

Aparent este un paradox, însă proletariatul devine el însuşi o victimă a propriului instrument, astfel că bolşevismul nu este decât o versiune populară a ţarismului care trece peste demnitatea cetăţeanului cu uşurinţa cu care trece tancul peste nişte beţişoare de lemn. A realiza idealul negativ al democraţiei, statul absolutist sub lozinca democratică, aşa cum l-a realizat Lenin, este mult mai uşor decât idealul pozitiv al acesteia, egalitate în libertate şi bunăstare generală. Adevărata cauză nu este de ordin politic ci economic.

Economia este punctul nodal al democraţiei. Se pot acorda drepturi politice fiecărui cetăţean fără nici o dificultate, însă acordarea drepturilor şi oportunităţilor economice prin care individul îşi realizează idealul de fericire produce marea dilemă pe care comunismul nu a putut-o rezolva nici până astăzi. Noua Constituţie sovietică din 1936 a fost caracterizată de către Stalin ca fiind mult mai liberală decât cea a Statelor Unite dar oportunităţile economice şi sociale ale cetăţeanului sovietic au rămas aceleaşi ca şi în anii de foamete şi război civil.

Fiecare individ trebuie să aibă controlul vieţii sale şi să posede baza economică pentru libertatea sa socială. Dreptul la proprietatea privată devine o condiţie sine qua non a democraţiei. Acest ideal democratic este incompatibil cu societatea comunistă în care viaţa economică a individului este controlată de maşinăria statului. Pe de altă parte acest ideal democratic nu este compatibil nici cu societatea individualistică de tip american în care un mic număr de cetăţeni bogaţi controlează viaţa unei mase imense de indivizi. In mod greşit se asociază ideea de democraţie cu cea de egalitate, dar la o egalitate duce şi despotismul. Democraţia înseamnă aristocraţie pentru toţi, democraţia socialistă înseamnă proletarizare generală.

In Utopia comunistă nu este loc pentru Beethoven. Artistul ca şi inginerul sau birocratul este servul maşinii economice, un agent publicitar al statului comunist. In Utopia democrată, Mozart aduce o contribuţie la tezaurul societăţii mai mare decât o sută de milionari şi politicieni.

Fiecare societate îşi are elita sa, dar se pune întrebarea ce fel de elită deserveşte societatea şi cu ce scop?

Sultanii otomani îşi recrutau aparatul de guvernare din rândul popoarelor cotropite. Această elită datora totul puterii otomane şi nu avea drepturile sale proprii. Membrii acestei elite erau cei mai sălbateci cerberi în slujba cotropitorului. Comunismul contemporan procedează la fel. In societatea de tip civic, democraţie sau aristocraţie, elita nu este legată de interesele statului. Membrii ei sunt oameni care-şi trăiesc viaţa lor proprie şi îşi dezvoltă capacităţile proprii în cele mai favorabile condiţii. Există aici o deosebire, totuşi, elita aristocraţiei formează o clasă ereditară care monopolizează puterea politică şi privilegiile de clasă. Elita democraţiei este formată din cetăţeni care folosesc orice oportunitate pentru îmbogăţirea vieţii sociale comune.

Elita atenienilor nu a monopolizat puterea politică dar au posedat supremaţia culturală . Aristocraţii lor, ca şi Pericle, au fost mari lideri democraţi care şi-au pus averea la dispoziţia publicului. Strălucitele realizări ale artei şi literaturii greceşti n'au fost rezultatul monopolului unui mic grup ci un tezaur al întregului popor. Tragedia greacă a rămas ca cel mai ilustru exemplu de artă civică. Unii obiectează că atenienii ar fi făcut mai bine să abandoneze elita lor şi să fi folosit bogăţiile acestora pentru a mări venitul cetăţeanului de rând.

Dar dacă este adevărat că nu te poţi bucura de valorile culturale cu stomacul gol, este tot atât de adevărat că nu vei acumula cultura dublînd porţia de mâncare. O societate cu adevărat prosperă nu este cea care îngrămădeşte bogăţii ci una care ştie să pună fundamentul unei civilizaţii. Din acest punct de vedere o ţară ca şi Grecia antică, în care nu se mânca mai mult de două ori pe zi, a fost mai bogată decât Statele Unite în anii de mare prosperitate.

Marea greşeală a democraţiei moderne - capitalistă sau socialistă, este faptul ca acceptă bogăţia economică drept scop final şi standard al fericirii personale. Aristocraţia de azi este aristocraţia milionarilor iar idealul democratic este idealul de a produce mai mulţi bani pentru fiecare individ. Marea nenorocire a societăţii moderne nu este atât lipsa de bani cât faptul că lipsa de bani condamnă omul la o existenţă sordidă şi frustrată. Uneori chiar şi posedând bani suntem expuşi unei existenţe amorfe pentru că întreaga ordine socială este îndreptată spre rosturi materiale şi nu spirituale.

Morala creştină consideră starea economică pe planul al doilea, dar carenţele societăţii moderne nu izvorăsc din sărăcie. In realitate societatea de azi este mai prosperă material decât oricare societate cunoscută în istorie. De fapt noi suferim de lipsa unei ajustări sociale, de incapacitatea de a subordona bunurile materiale, valorilor spirituale.

Mircea MILESCU

Europeni deosebiți și europeni paria?

Dr. Aug. Al. BIDIAN

Alegerile europene au adus în prim plan problema unității politice a Europei. Ce înseamnă însă Europa și cine sunt propriu zis europeni? Sunt europeni numai cei cu drept de vot pentru parlamentul european deci numai cetățenii celor 9 state din Comunitatea Europeană? Ce sunt sutele de mii de refugiați din statele esteuropene care și-au găsit refugiul în Europa de vest? Sunt aceștia oameni fără drepturi cu privire la prezentul și viitorul Europei? Trebuie aceștia să privească încă o dată muți și neputincioși, într'o parte a lumii care se numește liberă, precum acum mai bine de 30 de ani, cum soarta lor este determinată de alții fără a se lua în considerare interesele lor?

Acestea sunt unele din întrebările care se ridică din modul cum s'au efectuat alegerile europene. Generalul de Gaulle, care a fost nu numai francez ci și european, considera Europa dela Atlantic la Urali. Europa dela Atlantic la Urali nu este un concept apărut numai pe considerente geografice ci în primul rând pe baza visurilor și aspirațiilor a milioane de oameni care trăiesc în cadrul acestor granițe naturale.

Apartenența europeană este un sentiment vechi al popoarelor Europei, un sentiment care își are rădăcinile în credința creștină comună, în cultura răsărită din aceasta credință. Hunii, Avarii, Ungurii, Mahomedanii, Tătarii, Turcii și în ultimul timp Rușii au intensificat acest simțământ prin amenințarea exercitată asupra Europei și l-au transformat în zilele noastre într'un ideal politic. Acest ideal nu este însă nou; Statele Unite ale Europei nu reprezintă o idee a epocii după cel de-al 2-lea război mondial. Deja în anul 1678 genialul filozof german Leibnitz desvoltase în fața regelui Ludovic al XIV-lea cu ocazia unei audiențe planul îndrăzneț pentru acele timpuri al unor "State Unite ale Europei", desigur fără succes. In imperiul Habsburgic apare această idee din nou. In 1906 ideea este concretizată de românul Aurel C. Popovici în cartea "Die Vereingten Staaten vom Gross-Osterreich", care produce o mare efervescență iar multe spirite înaintate preiau și lărgesc ideea asupra întregei Europe. După cum s'a amintit însă ideea unității Europei este mult mai veche. Crestinismul i-a slujit acesteia drept fundament. Ea a apărut cu deosebire sub presiunea mahomedană pe timpul cruciadelor și apoi a Turcilor, precum astăzi apare sub presiunea rușilor, și se exprima în simțământul apartenenței la Europa a popoarelor ei.

Când mahomedanii au cucerit Locurile Sfinte europenii își uitară certurile, au dat mână cu mână și împreună au pornit spre Palestina pentru eliberarea Sfântului Mormânt. Perioada cruciadelor începu. Când în locul arabilor apăru imperiul otoman iar presiunea asiatică amenința Europa în Balcani precum amenințaseră la începutul sec. 8 aceeași Europă arabii în Franța, francezii, germanii, italienii, ungurii și valahii se uniră, fără însă a reuși să oprească expansiunea otomană la Nicopole în anul 1396. (1331 căzuse Niceea, 1362 Adrianopolul, 1389 după bătălia depe Câmpul Mierlei pe Nis unde sârbii, bosniecii, valahii și albanezii fură zdrobiți căzu Serbia, curând apoi Bulgaria, 1393). Tara Românească și Ungaria iar curând apoi Moldova și Polonia deveniră astfel avanposturile Europei creștine trebuind de acum încolo să se opună cu armele acestei forțe încă neînvinse.

Simțământul apartenenței creștine și europene a acestor țări putu să se mențină cu o deosebită pregnanță peste toate deosebirile existente. Din acest simțământ scrise Stefan cel Mare (1457-1504), pentru a da numai un exemplu, într'o scrisoare adresată prinților apuseni printre altele: "Impăratul păgân al Turcilor și-a băgat în cap să purceadă în luna Mai împotriva noastră și să se răzbune pe noi și să supună țara noastră, care formează poarta creștinătății. Dar dacă această poartă va fi pierdută- Dumnezeu să ne păzească de aceasta- atunci întreaga creștinătate va fi în mare primejdie. . ."

Sute de ani s'au opus Tările Române, Ungaria și Polonia puternicului imperiu otoman și au măcinat încetul cu încetul forța lor în nenumărate mai mari sau mai mici bătălii. Când ultimul asalt masiv al turcilor amenința cucerirea Vienei și prin aceasta pătrunderea în Europa Centrală, iarăși un stat esteuropean, și anume Polonia, ajută pe austrieci să biruie, sub conducerea regelui Jan Sobieski în marea bătalie dela Kahlenberg 1683, pe turci. Viena fu astfel despresurată și declinul imperiului otoman începu.

Din această campanie este demn de menționat o întâmplare tipică care caracterizează cât se poate de clar atitudinea față de occident a principatelor vasale turcilor. La asediul Vienei a luat parte și Voevodul român Serban Cantacuzino din Tara Românească cu trupele sale. Tunurile sale însă trăgeau cu ghiulele oarbe iar mesagerii săi țineau la curent pe apărătorii vienezi cu toate mișcările de trupe. Când în est o nouă putere politică, Rusia, și-a însușit o politică de expansiune primele state care s'au opus noii forțe imperialiste au fost Polonia și Tările Române. Ele au fost și primele care au simțit pe propriul lor teritoriu această politică. Astfel în 1772 avu loc prima împărțire a Poloniei iar Rusia a fost țara care luă partea leului. In 1793 avu loc a doua împărțire și în 1795 trupele rusești mărșăluiră sub generalul Suvorov spre Varșovia și în lupte crâncene bătu pe Kosciuszko și puse apoi să fie uciși 12000 de oameni fără apărare. Polonia dispăru depe harta Europei iar Rusia își întinse granițele până în Europa centrală.

In expansiunea ei spre sudvest Rusia anexă în 1812 Basarabia, jumătate deci din Principatul Moldovei, și controla acum gurile Dunării. In secolul XX Uniunea Sovietică urmărește aceleași scopuri; țările baltice dispar, Finlanda singură luptă în 1939/40 împotriva colosului sovietic și trebuie să renunțe la părți din teritoriul ei, Polonia este împărțită în 1939 în alianță cu Hitler, iar România trebuie să cedeze Basarabia și o parte din Bucovina. Cum a fost continuată această politică de cucerire după cel de al 2-lea război mondial de către ruși este un fapt pretutindeni cunoscut.

Prin această amenințare de secole a turcilor și apoi a rușilor simțământul de apartenență europeană a popoarelor est-europene s'a întărit continuu. Izvorul acestui simțământ a fost însă, după cum aminteam, credința creștină. Această credință le era chiar mai importantă decât propria libertate în toate secolele în care s'au opus puterii otomane. Astăzi își extrag din această credință, în ciuda întregei propagande ateiste a statelor comuniste, puterea de rezistență împotriva despoției și la fel pentru speranța într'o Europă unită și liberă. Mărturii ale acestei credințe sunt bisericile pline din România, sutele de mii de participanți la primirea papei Ioan-Pavel al II în Polonia, nenumăratele arestări și persecutări ale preoților și credincioșilor în România și în alte țări comuniste.

Cultura este și ea un pilon pe care se sprijină apartenența la Europa a popoarelor esteuropene. Această cultură are, ca și cea din vest, rădăcinile împlântate în creștinism iar în contact cu cultura occidentală și-a găsit propriul ei drum. Astfel a apărut, printre altele, în arhitectura Moldovei stilul moldovenesc sub influența gotică. Acestui stil aparțin renumitele biserici-mănăstiri pictate în exterior din nordul Moldovei. Sub aceeași influență apuseană au apărut în Maramureș bisericile din lemn, monumentalele biserici săsești din Transilvania, în Polonia biserica Sf. Maria din Krakau, biserica barocă Sf. Cruce din Varșovia, în Ungaria biserica romanică din Jac și cea din Zsambek, pentru a da numai câteva exemple.

Literatura națională a acestor țări a apărut deasemenea în contact cu cultura occidentală și toate curentele literare ale vestului găsesc răsunet în literatura din est. Această influență n'a dus însă la imitație ci la o cultură proprie specifică, care a dat la iveală creatori deosebiți ca de exemplu pe scriitorul polonez Wladyslaw Reymont, căruia în 1924 i se decernează premiul Nobel pentru literatură, pe dramaturgul român Eugen Ionesco, pe sculptorul tot român C. Brâncuși, pe compozitorul maghiar Bela Bartok etc.

Credința creștină, întreaga cultură și politica seculară orientată spre Europa a statelor Europei de est mărturisesc apartenența la Europa și îndreptățesc cerința refugiaților de a li se face auzit glasul lor în Parlamentul dela Straburg. Astăzi după Jalta și Potsdam, unde toate țările esteuropene au fost oferite printr'o simplă mișcare Sovietelor fără consimțământul populațiilor lor, - în timpul atât de mult preamăritei autodeterminări-, unde statele și popoarele au fost tratate ca mărfurile, urmașii celor care sute de ani au luptat împotriva dușmanilor Europei, care gândesc și simt european și care s'au eliberat prin propriile forțe din robia în care au fost aduși prin iresponsabilitatea politicienilor occidentali dela sfârșitul celui de al doilea război mondial, sunt tratați în vest ca paria de către frații lor vesteuropeni. Căci cum pot fi altfel numiți dacă nu au dreptul de a-și spune cuvântul în Parlamentul European? Trebuie să rămână și în libertate muți, așa cum au fost siliți să fie în țările lor din est? Intr'o lume unde dreptul și demnitatea autodeterminării este asigurat de către Charta ONU și de către acorduri internaționale vocea sutelor de mii de exilați nu este auzită nici chiar în Europa liberă.

Să fie oare continuate greșelile politicienilor puterilor apusene, care au dus la înrobirea unei mari părți a Europei, și pe mai departe și față de cei care prin riscuri proprii și-au asigurat o viață în libertate și demnitate? In Europa liberă principiul egalității în drepturi este valabil numai dela caz la caz? Există două feluri de europeni: europeni deosebiți și europeni paria?

Acestea sunt întrebări, pe care trebuie să și le pună fiecare om care se gândește la unitatea, libertatea și demnitatea Europei precum și la responsabilitatea oamenilor față de ei înșuși și față de ceilalți.

Dr. Aug. Al. BIDIAN

SALVAREA ȚĂRII

Victor VALER

S'au împlinit doi ani dela lupetele greviștilor mineri din Valea Jiului. August 1977 rămâne neșters din istoria luptei contra celei mai odioase tiranii, tirania comunistă.

La începutul lunii August 1979, despotul absolut, Nicolae Ceaușescu a întreprins un turneu fulger prin Valea Jiului ținând cuvântări după cuvântări. El a folosit tactica "Saltul înainte" pentru a amorsa amintirea morților de acum doi ani, într'o perioadă când mizeria este și mai mare. Si pentru ca amarul să-l facă mai dulce a declarat că mizeria economică a țării se datorează înarmărilor exagerate. Bineînțeles că nu a uitat să accentueze că își va îndeplini cu credință toate obligațiile luate față de Pactul militar dela Varșovia. Aceasta după ce cu câteva zile în urmă a declarat că mizeria economică din RSR se datorează crizei mondiale de benzină și a luat o măsură de care Europa s'a minunat. Cum însă din măsurile lui Ceaușescu nu rezultă nimic, cel puțin pentru popor, el face cu regularitate declarații, dacă se poate cât mai senzaționale. Dar atât. Declarații și senzații. Esențialul este totdeauna ocolit și dacă se ocolește esențialul este și normal că măsurile care se iau să nu fie eficiente. In cazul acesta esențialul este: criza economică din RSR a început odată cu venirea în țară a armatelor rusesti și cu instaurarea de către acestea a dictaturii comuniste și se va menține atâta timp cât va exista comunism în RSR. Inarmarea ca și lipsa de benzină sunt doar părți ale cauzei esențiale amintite. Dacă parțial înarmarea este o cauză a mizeriei recunoscută de Ceausescu atunci pentru înlăturarea efectului, adică a mizeriei, soluția este foarte simplă: oprirea înarmării, mai ales că aceasta se execută categoric nu pentru poporul român ci la ordinul Uniunii Sovietice, respectiv pentru realizarea scopurilor imperialiste rusești. Oprirea înarmării ar corespunde și declarațiilor lui Ceausescu despre așa-zisa sa independență. Mai mult, cine împiedică un "independent" să părăsească pactul militar de la Varșovia de care poporul român nu are nevoie?

Presa occidentală a ținut declarația lui Ceaușescu drept "cap de afiș", câteva zile. De data aceasta, mai ales că venea după o altă declarație gratuită, (cea cu benzina pentru turiști), presa occidentală a avut un conținut de dispreț, reieșind clar că "eroul" Ceaușescu este un declarant de profesie, că tot ce spune este fără valoare concretă, că folosește declarațiile -senzație spre a liniști poporul și a arunca nisip în ochii politicienilor occidentali, că Ceaușecu ar fi chiar bolnav etc. Asemenea declarații sunt cu atât mai bune cu cât pot ajuta și la primirea clauzei "națiunii celei mai favorizate" din partea conducerii americane. Adevărul este că pentru Americani, Ceaușescu folosește vorbele, iar pentru ruși faptele, adică, sprijinul militar și economic cât și contribuția puternică în realizarea strategiei sovietice de cucerire a lumii.

Acum este momentul cel mai potrivit ca omenirea să afle cât mai precis care este starea poporului român, care este situația economică și politică a RSR-ului.

RSR-ul se găsește într'o stare disperată. Regimul comunist care conduce țara conține în sine catastrofa. In afară de înarmare și de sprijinirea "revoluției" mondiale, regimul comunist a practicat o politică economică care este de fapt antieconomică. S'a investit enorm fără a se ști care sunt efectele economice, în condiții de lipsă de materii prime, energie, mașini și instalații, personal și menajament, interes, piață de desfacere și știință. Agricultura care a fost înfloritoare a fost nimicită, comerțul la fel, transporturile sunt insuficiente și rudimentare, turismul este anemic. La toate acestea se adaugă antiinteresul cu conținutul său activ, de luptă, antimuncă. Astfel că în RSR s'a ajuns să fie cel mai redus nivel de trai din Europa care coexistă cu nivelul cel mai ridicat de teroare din Europa.

Greutățile economice și teroarea politică s'a accentuat după anul 1973 când petrolul s'a scumpit, iar acum totul este și mai accentuat pentrucă RSR-ul are nevoie de mult petrol, resursele fiind secătuite, industria a fost profilată în mari proporții pe petrol iar petrolul s'a scumpit și mai mult. Ori, precum se știe RSR nu are devize pentru cumpărarea acestui petrol. In plus este forțat să cumpere în continuare mașini, materii prime, licențe și să plătească datorii care cresc continuu. Acum iese la iveală clar că industria RSR s'a creat pe nisip. Justificarea justificărilor de până acum pentru mizeria din țară, "industrializarea" este o catastrofă. Aceasta se recunoaște chiar de către Ceausescu, numai că se spune, doar parțial, vorbind de industria înarmărilor și de petrol.

Menținerea încă la suprafață a țării se datorează poporului român, sănătos și călit în lupta sa pentru existență, luptă care a durat două milenii și care continuă până la răpunerea comunismului. In această luptă poporul este ajutat de către pământul țării, roditor și robust ca și țăranul român. Dar cât timp poporul și natura vor putea rămâne la suprafață lovite de forțele oarbe ale comunismului, fără ca să primească răni ce poti fi resimțite în evoluția ei. Cât timp se mai poate îndura și răbda batjocura și mizeria în condițiile în care vrem să ne afirmăm ca un popor demn

Continuare în pag. 18

BISERICA CREȘTINĂ

"HRISTOS ESTE VIU, HRISTOS ÎNVINGE"

Cornel SAFTA

In timp ce scriu aceste rânduri, Papa Paul Ioan II se află în vizită în patria Sa. Polonia.

Din noianul de știri și cuvântări (32) pe cari ni le pune la dispoziție o stațiune de radio din orașul Mendoza-Argentina, unde trăiesc, îmi perimit să rețin și comentez câteva, cari mi se par mai interesante, dar și mai esențiale. Lumea credinciosilor îl salută cu cuvintele: "Hristos trăiește. Hristos învinge". La rândul Său, El le declară: "este o iluzie periculoasă și o credință greșită să vă închipuiți că omul poate rezolva singur toate problemele sale. Dar este o și mai mare greșeală să se creadă că problemele umanității sunt exclusiv de ordin material". Nimic mai clar și mai evident pentru omul de rând, de bun simț, dar nu tot atât de evident pentru materialiștii atei și comuniști. Astfel, Papa nu se adresează milioanelor de credinciosi crestini, ci unui grup restrâns care s'a instalat în fruntea poporului polonez cu ajutorul tancurilor și-a mitralierelor ocupanților moscoviți.

Dar să ne întoarcem la declarațiile Papei, la care îmi permit să adaug două întrebări, cari mi se par de capitală importanță. Ne-a întrebat cineva, dacă am fost dispuși să ne nastem, ori nu? Ne-a consultat cineva dacă voim, ori dorim să părăsim viața, atunci când moartea vine să ne ia? Evident, că nu, în ambele cazuri. Dar dacă vointa, ori dorința noastră n'a intervenit în niciunul din aceste evenimente, cari marchează intrarea și ieșirea noastră în și din viață. rezultă că noi nu ne-am făcut, ci am fost făcuți și viața, pe care o credem că este a nostră, nu ne aparține. Ea ne-a fost dată ca un împrumut pe care trebuie să-l restituim la scadența lui. La lumina acestor constatări, este evident că omul nu poate rezolva singur toate problemele lui, căci el este dependent de Creatorul vieții. Mai mult decât dependent, omul este în serviciul lui Dumnezeu, Stăpânul vieții noastre. Este într'un serviciu comandat. Din acest punct de vedere, individul nu se deosebește întru nimic de tânărul recrut, care trebuie să se prezinte la cazarmă, în ziua și ora pe care i-o fixează Cercul de Recrutare căruia aparține, fie că-i place, ori nu. La fel, odată serviciul militar îndeplinit și terminat, el este trimis la vatră și părăsește cazarma, fără să fie întrebat dacă-i place, ori nu. Analogia între individ și recrutul recent încazarmat este însă mai extinsă, deoarece așa cum acesta, la prezentare, este dotat cu toate cele necesare pentru ca instrucțiunea să devie eficace, la fel și noi, când intrăm în viață suntem dotați cu un organism și toate cele necesare spre a îndeplini misiunea pentru care am fost creați. Si dintre aceste organe, două sunt de o preponderanță accentuată. Intâi creerul si cu mintea, excesiv de dezvoltată, dacă îl comparăm cu acela al celorlalte mamifere. Al doilea, brațele cu palmele și cele zece degete, pe cari le posedăm în exclusivitate.

Curios lucru, comuniștii divid umanitatea în două clase, aceea a capitalistilor proprietari ai instrumentelor de producție și a muncitorilor și salariaților, cari sunt nevoiți să-și vândă brațele, căci nu dispun nici de capital si nici de instrumentele de producție (cari sunt tot un capital). Tot ei mai afirmă și cred că, aceste două clase sunt în opoziție și că n'ar exista între ele posibilitatea de-a schimba una cu cealaltă. Cât de arbitrară este această diviziune, considerată ca o axiomă și fundamentul așa zisului materialism. Cum de nu și-au dat seama Marx cu Engels și ceilalți adepți ai ateismului materialist că Dumnezeu ne-a dat, la fiecare dintre noi, cel mai mare capital și cele mai perfecte instrumente-mașini. Si acestea sunt creerul și brațele noastre. In adevăr, care dintre muritori ar accepta să schimbe capul său cu toate bunurile existente? Care dintre muritori ar accepta să schimbe cele două brațe cu totalitatea celor mai perfecte mașini de pe globul pământesc? Cât despre exclusivitatea care ar exista între cele două clase, nimic mai fals. In adevăr, trecerea de la o clasă la alta este un fapt comun, un eveniment banal. Iată câteva exemple. Un mecanic, George Stephenson, construiește prima locomotivă cu aburi și devine un fabricant. Alt mecanic, Henry Ford, pune la punct fabricația în serie a automobilului și se transformă în unul din cei mai bogați oameni ai timpului său. Michel Faraday, servitor în laboratorul fizicianului Humphrey Davy, ajunge, prin sârguință, cel mai mare fizician al tuturor timpurilor și succesorul la catedra de fizică a patronului său. Un umil funcționar al Biroului de patente internaționale, din Berna, Elveția, studiind, ajunge la culmile aceleași discipline cu teoria relativității restrânse, mai apoi generale și, deși ajuns la faimă si o stare prosperă economică, n'a uitat niciodată de modestia primelor începuturi. In Argentina, un muncitor de fabrică,Cuareta, a pus la punct un gazificator al petrolului, care înlocuie așa zisul fitil. Fabrica în care lucra era proprietatea unui fabricant, Volcan, care a făcut din muncitor un asociat și curând acesta a devenit cel mai mare acționar al fabricii, care și-a schimbat numele în Cuareta-Volcan. Aceste exemple ne demostrează că între așa zisele clase este un permanent schimb și că mulți dintre capitaliști au început ca muncitori, și mulți dintre cei bogați au terminat cu avuția, spre a se transforma în salariați.

Nu ne întindem mai mult asupra acestor aspecte cari probează dependența noastră de Dumnezeu și deci incapacitatea noastră de-a ne guverna și rezolva singuri toate problemele pe cari viața ni le presară în drumul ei. O facem și din lipsa de spațiu, dar și din nevoia de-a vedea cum de Hristos este viu și cum și pe cine învinge.

Ei bine ! Dacă izvorul vieții, care este Dumnezeu, este etern, nu poate fi altfel Fiul Său decât viu. El este viu și azi și va rămânea viu pentru câți "azi" vor exista în eternitate.

Dar cum și pe cine poate învinge ? A luptat El cu noi, ca să ne poată învinge? Nu, cu noi n'a luptat și nici nu are motiv s'o facă, dat fiind că între El și noi există o alianță "nouă și eternă", alianță pe care noi o mărturisim și reînnoim în rugăciunile noastre, în spovedania și împărtășirea cu trupul și sângele Lui. Deci, această victorie nu se referă la noi, ci la ateii cari Il reneagă, la acei cari nu cred în existența lui Dumnezeu și a Spiritului sfânt.

Nu putem să încheiăm aceste rânduri fără a menționa una din manevrele guvernului polonez cu scopul de-a-l pune într'o situație ambiguă pe înaltul Prelat, cerându-i un certificat de bună purtare, în care să se afirme că ilustrul oaspe n'a suferit niciun impediment și nici poporul n'a fost stânjenit ca să ia contact cu el. Lucru ce a fost refuzat, pe motivul că, nimeni n'a fost însărcinat să observe comportamentul personalului de ordine și ca atare nu se poate declara nimic în legătură cu această atitudine. Deci un refuz de-a da un certificat de bună purtare. Insă lucrurile nu se termină aci, căci pentru a le spune că ei guvernanții nu sunt reprezentanții poporului polonez și ca atare nu dispun de nicio autoritate, Papa închină toate mânăstirile și țara întreagă Maicii Domnului pe care o proclamă patroana Poloniei și a poporului polonez.

Acest Papă a avut îndrăzneala să le spună ateilor comuniști tot ceeace gânește despre el și anume în una din pretinsele lor case, în care s'au instalat cu ajutorul tancurilor și a mitralierelor și nu cu învoirea și consimțământul populației.

Cornel SAFTA

ECOURI DELA LOURDES

Liviu ABRORE

Cu ani în urmă, prins peste măsură în șuvoiul celor zilnice, n'am mai fost în stare să opresc galopul acestor preocupări pentru a spune, în liniște și cu răgaz, nici măcar o cuviincioasă rugăciune. Chiar și la Slujba din Biserică alergam în fugă și tot în grabă plecam. Dela o vreme ceva s'a rupt în mine; ceva ce aproape m'a aruncat în brațele desnădejdii: deși mintea îmi spunea clar că Dumnezeu ESTE, credința nu se mai putea închega. Eram mai bolnav decât de o boală trupească, căci fără Dumnezeu nu mai vedeam nici un rost să trăiesc. Sdrobit sufletește, m'am hotărît să las totul baltă și să plec la Lourdes cu această unică, umilă, rugăminte:

"Dă-mi, Doamne, măcar o fărâmă de credință."

Am sosit la Lourdes într'o după masă cu soare de toamnă. Dupăce m'am spălat la hotel și am ieșit în stradă, am întrebat pe primul trecător unde e grota (peștera) la care în 1858 s'a arătat Maica Domnului de 18 ori unei copile de 14 anișori. "Dar ești tocmai pe strada grotei", a răspuns trecătorul.

Tărâmul grotei e înconjurat cu zid. M'am dus singur la grotă. Indată ce am făcut primul pas pe acel tărâm, am avut un soc: dintr'odată m'am simțit ușurat de toate poverile trupului și sufletului. Eram ca pasărea cerului: dacă aș fi avut aripi, parcă puteam să sbor. Nu numai nu am dat nici o importanță faptului, dar l-am atribuit -- indignat de mine însumi -- imaginației mele. Si nici nu m'am mai gândit la el.

Trei zile am frecventat, mereu singur (n'am luat parte la nici o procesiune) grota și Bisericile suprapuse grotei. A treia zi m'am dus și seara la grotă cu gândul să-mi iau rămas bun. Imi făcusem planul să plec ziua următoare. La întoarcerea dela grotă, o voce interioară îmi spunea fără încetare:

"Mai stai puțin cu mine!"

Am încercat în fel și chip să mă scutur de această voce. Dar din ce încercam mai stăruitor, vocea bătea și mai puternic în minte și inimă. Ne mai știind ce să fac, am promis că voiu rămâne. In momentul când am făcut această promisiune, vocea a încetat cu desăvârșire. Iarăși, nu am dat nici o importanță faptului și l-am îngropat în uitare, afară de una: promisiunea făcută.

Ziua următoare m'am dus la grotă; am participat la Liturghie, cumine-cându-mă, iar, apoi, fără vre-o aducere aminte de cele petrecute seara precedentă, am intrat în Biserica de sus, care, atunci, era goală (nu era Slujbă acolo la acea oră). Dela stânga la dreaptă, m'am oprit, câteva clipe, în fața fiecărui altar lateral, ca și în fața altarului principal. Când am ajuns în fața ultimului altar lateral din dreapta de lângă ușa Bisericii, am fost pironit locului (par'că picioarele îmi erau cimentate pământului) și o voce clară, cât iubitoare, cât dojenitoare, a răsunat puternic, cutremurându-mă:

"DAR MAICA DOMNULUI A FOST AICI !"

Intors din Europa, m'am oprit la New York și am povestit toate acestea unui teolog de seamă: profesorului Augustin Popa. Imi aduc aminte cuvânt de cuvânt ce mi-a spus: "Experiențe de acestea sunt rare. Să nu te pună păcatele să te îndoiești de autenticitatea lor".

M'am rușinat de nevrednicia mea pentru cât mi s'a dat. Eu n'am îndrăsnit să cer decât o fărâmă de credință. Dar Dumnezeu dăruiește dumnezeieste: măturând la o parte biata scânteie cerută de mine, El a spulberat și umbra îndoielilor, pentru totdeauna, cu lumina Lui stăpânitoare, în toate lăuntrurile mele. Iar această lumină e chezășie nu numai că Dumnezeu ESTE. E chezășie și pentru adevărătatea aparițiilor Maicii Domnului la Lourdes. Ea mărturisește chiar ceva mai mult:

SPIRITUL MAICII DOMNULUI PLUTESTE MEREU ASUPRA GROTEI DELA LOURDES.

Liviu ARBORE

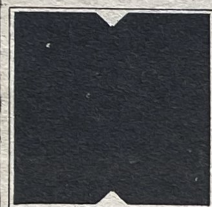

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale din exil și din țară

MONICA LOVINESCU
UNDE SCURTE
jurnal indirect

Dându-și desigur seama că vorbele trec dar scrisul rămâne, că vorbele spuse dela microfonul unei stații de radio, de cele mai multe ori, intră pe-o ureche și ies pe cealaltă, dar cuvântul scris rămâne pentru multe generații de aici înainte, Monica Lovinescu și-a adunat între scoarțele unei cărți de 500 pagini: "UNDE SCURTE", un "jurnal indirect", rostit "cu voce tare, în fața unui microfon. Al "Europei Libere", între anii 1961-1971. Si bine a făcut. Nu numai pentru a-și dovedi prezența pe baricadele de luptă împotriva "rinocerilor", ci mai ales pentrucă astfel dă posibilitate și celor ce n'au avut ocazia s'o asculte la radio, de a lua cunoștință de multe, foarte multe lucruri, ce, în tumultul vieții de pribeag, au trecut desigur neobservate sau, dacă totuși au fost observate, au fost prea puțin luate în seamă. Dar, pentru ca cititorul să-și poată da singur seama cam despre ce anume este vorba în acest "JURNAL INDIRECT ", iată mai jos un fragment din "13 MAI 1967":

"Revista MUSICA dela Paris, no 154 (Martie 1967), se deschide ca de obicei cu un carnet de note al lui Bernard Gavoty. Suntem imediat reținuți de titlu: AU PAYS D'ENESCO. Citim și interesul se preschimbă în întrebare. Deoarece ceea ce i s'a întâmplat lui Bernard Gavoty la București aruncă o îndoială majoră asupra procesului de liberalizare culturală din România și dovedește că o astfel de liberalizare rămâne fățarnică, atâta vreme cât în aparatul de partid se află mai departe aceiași oameni, cu aceiași mentalitate și aceiași incompetență. Si care caută, din prostie, lipsă de pregătire sau agățare de posturi, din nostalgia tenace a stalinismului simplificator, sau toate laolaltă, să golească pe dinăutru așa zisa liberalizare, să mențină sub frazeologia ei care aduce foloase, metodele eficacității vechi. "Carnetul" lui Gavoty lasă impresia că în România, la nivelul aparatului pomenit, totul nu e decât un joc măsluit, cu cinisme și complici, o fațadă aurită, pe care orice vânt o aruncă la pământ, și în locul căreia apare cunoscutul peisagiu cu gratii intelectuale și aberații acumulate, legate în mănunchiul dogmei de ieri".

Considerăm însă că este neapărat o explicație din parte-ne, pe această temă. Si anume că, dl. Bernard Gavoty a scris și publicat o carte despre Enescu, și că, guvernul dela București s'a "hotărît să traducă această carte. Si l-au invitat pe cunoscutul muzicolog francez, "în țara lui Enescu". Pentru a-l așeza între doi funcționari ai "cenzurei" și a-l pune, ca în vremea de aur a stalinismului, să treacă la epurarea propriului său text cu foarfecele"... Ceea ce, dl. Gavoty a refuzat cu indignare.

Vorbind despre cartea Evgheniei Simionova Ginsburg, "La Verige", în care aceasta descrie suferințele prin care a trecut în lagărele tătucului Stalin, dar, în prefață, ține să sublinieze că a fost, este și rămâne comunistă, Monica Lovinescu, după ce stă uluită în fața acestei afirmații, de nedezlegat desigur, își încheie "vorbirea" cu aceste rânduri: " Trebuie să știm c'au existat oameni pentru care omenia se plătea cu acest preț și care au știut totuși s'o păstreze. Si trebue să-i cunoaștem și pe ceilalți față de care jivina și șarpele sunt figurile însăși ale blândeții. Trebuie să ne cunoaștem martirii și să nu ne uităm monștrii".

Desigur c'ar mai fi multe de spus despre acest "JURNAL INDIRECT", dar spațiul nu ne mai permite a ne opri și asupra altor capitole, poate mult mai elocvente decât cele citate mai sus. Ca atare, de încheiere, ținem să subliniem faptul că, adresându-se ascultătorilor din România, pe undele postului de radio "Europa Liberă", Monica Lovinescu a ținut să sublinieze și să scoată în evidență lepădarea de comunism a unor scriitori de talie universală, ce au cochetat cu comunismul până ce le-a venit greață, vomitându-l apoi în fața opiniei publice. Si-i bine că a transmis aceste, lepădări, pe "undele scurte" ale postului de radio "Europa Liberă", fraților noștri din țară. Le-a vorbit deasemeni și despre unele cărți și autori români de peste hotare și s'a oprit și asupra unor cărți și scriitori din R.S.R., scoțând în evidență meritele și talentul unora, precum și lipsa de orice valoare și slugărnicia partinică a altora.

Ca atare, considerăm că ne aflăm, fără doar și poate, în fața unei cărți ce-și justifică apariția prin conținutul ei variat și bogat în informații necesare celor ce se află pe baricadele de luptă împotriva celor ce au implimentat lagărele care nu sunt "numai locul în care omul este pus să sufere, ci acela exact în care, prin deriziune, se organizează lichidarea sa fizică desigur, dar, mai presus de orice, lichidarea morală, desființarea statutului de om". (Andre Malraux, citat de autoare).

Si aceasta, chiar dacă cititorii, nu se găsesc întotdeauna "pe aceleași unde", cu autoarea. Dar aceasta, cel puțin deocamdată, nu are prea mare importanță. Ceea ce importă, pentru prezent, este faptul că, în exil, a fost publicată încă o carte depe baricadele de luptă împotriva comunismului dezmățat și barbar.

CRONICAR

SERENE THOUGHTS OF A POET

Neagu Vulcanescu

Puțini, foarte puțini poeți și scriitori români care și-au găsit sălaș în Statele Unite sau Canada, s'au încumetat să-și scrie operele direct în limba engleză. Stiind aceasta, ne-a făcut o plăcută surpriză primirea volumului de poeme: "SERENE THOUGHTS OF A POET" de Neagu Vulcănescu, recent apărut de sub teascurile editurii "Exposition Press" din Hicksville, New York.

Din cele câteva rânduri de prezentare a autorului, aflăm că Neagu Vulcănescu s'a născut în satul Pielești din România. Că este autodidact. Că, fascinat de poezie, și-a încercat destinul pe această linie și primele sale producții i-au fost publicate în revista "Viața Românească". După apariția primului său volum de versuri, este arestat datorită protestului său împotriva regimului comunist, fiind internat într'un spital psihiatric unde a fost dopat pentru a fi "reeducat" în spirit marxist. După eliberare și întoarcerea sa la București, își reia atitudinea protestatară și regimul încearcă să-l implice într'o crimă violentă, dar Vulcănescu reușește să dea în vileag motivul politic al poliției, și, apelând la Ambasada Americană din București, i se permite să părăsească țara, acordându-i-se azil în Statele Unite în 1977 și stabilindu-se în orașul New York.

Aceasta este pe scurt odiseea vieții poetului Neagu Vulcănescu, care debutează acum cu acest volum de poeme în limba engleză, în Statele Unite unde, în sfârșit, este "acasă", așa cum nespus de frumos o spune în: "AT HOME":

When I die,
my soul will rise up to rest in a star of the flag
of the United States of America.

I shall be up there.
in the blue sky,
at home.

După ce a făcut cunoștință cu suferințele prin care a trecut autorul în R.S.R., cititorul își va explica desigur întrebarea pe care și-o pune în prima strofă din: "Lullaby for the Nations of the World":

My country:
Is she the motherland that expelled me,
trying to show me
that I mean nothing to her culture,
or, rather, the nations of the world
which have adopted me?

Dar, firește, credem că nimeni, dar absolut nimeni nu se împacă nici pe departe cu răspunsul pe care încearcă să-l strecoare autorul în aceste versuri, și mai ales în ultimele trei din strofa a doua:

Like the eyes of a wild beast
were the eyes of my motherland
when the sun of my native land set.

Si aceasta, pentru simplul motiv că, nu țara-mamă l'a expulzat, încercând să-i arate că el nu înseamnă nimic pentru cultura ei, ci el însuși și-a căutat sălaș într'o altă țară, drept protest față de un guvern care conduce prin silnicie țara-mamă. Ca atare, această ieșire atât de brutală față de țara în care s'a născut, este lipsită de orice temei. Tara nu-i guvernul ei. Neamul nu-i partidul comunist, din pricina căruia a suferit, desigur pe nedrept.

In poemul "Your Life", autorul aruncă iarăși un nou bobârnac țării:

Your life
is a part of the edifice of this world.
Therefore,
if the country where you were born
ignores you,
gently
turn your back on it,
careful not to lose
the perfume of the ideals that permeate you
and serve all mankind
with your being.

NU!... De-o mie de ori NU!... Un fiu al țării, nu-i întoarce spatele din cauza unei guvernări nedrepte, ci dimpotrivă, luptă, oriunde s'ar găsi în lume, pentru restaurarea demnității omenești pe meleagurile ei. Tara, e eternă. Ochii ei privesc pe fiecare fiu deopotrivă. Ochii de "bestie sălbatică" nu sunt ai ei ci ai asupritorilor ei și ai călăilor fiilor ei.

Nădăjduim că poetul Neagu Vulcănescu va înțelege aceste rânduri amare și-și va regăsi limanul sufletesc pentru a vedea realitatea crudă și nedreptatea făcută țării-mame în versurile mai sus citate, îndreptându-și talentul spre alte orizonturi creative și eliberându-se din această mlaștină a deznădejdii. Așa cum singur o mărturisește în: "Serene Thought":

I'd like to be
the serene thought
that brings to people's hearts
the joy that comes
when, after a long loneliness,
the sun rises.

Il așteptăm în livada cu meri înfloriți a dragostei de țară.

Nicolae NOVAC

LITERATURA ROMÂNEASCĂ DIN EXIL

Pentru cititorii noștri, dornici de a citi slovă românească, dăm mai jos a treia listă, cu adresele de unde pot fi comandate respectivele lucrări și prețul lor.

(1) Revista " APOZITIA ": Nr. 3, cuprinde 230 pagini, cu ilustrații de Radu Anton Maier, având în cuprins colaborarea următorilor scriitori români de peste hotare: Vintilă Horia, Alex. Ciorănescu, Antuaneta Bodisco, George Ciorănescu, Mathilde Kloss, Stefan Munteanu, Ion Cicală, Anton Baraschi, A.U.Gabany, Mircea Jianu, Romuald Covalescu, Nicoleta Corteanu Loffredo, Serban C.Andronescu, Dorina Ienciu, St. Georgescu Olenin, Mihaela Ghelmegeanu Laush, Nicolae Novac, Ruti Rățeanu, Alexandra Ionescu Lungu, Aristide Burileanu, Matei Jaru, G.Timofte, și alții, precum si un poem inedit de Aron Cotruș. (Prețul : $ 9.00 U.S.A.)

(2) Nicolae Novac: CETATI SFARAMATE, schițe și nuvele, 118 pagini cu desemne de pictorul Ion I. Mirea. ($ 5.00)

(3) Nicolae Dima: AMINTIRI DIN INCHISOARE, 272 pagini. ($ 7.00) Ambele cărți (2 și 3) se pot procura contra-cost, direct dela redacția ziarului nostru)

(4) Mihalela Ghelmegeanu-Laush: VERSURI, 86 pagini, cu o prefață de George Ciorănescu și ilustrații de Stefan Munteanu. ($ 5.00)

(5) Ion Dumitru: FLORI DIN FURTUNA, versuri, 150 pagini, cu o prefață de George Ciorănescu și ilustrații de Valentin Anesia. ($ 6.00)

(6) A. Burlineanu: CARTE DE PETECE, eseuri, 118 pagini. ($ 8.00)

(Toate cărțile de mai sus (4 , 5 , 6 ,) pot fi cumpărate contra-cost dela: Verlag John Dumitru, 8000 Munchen 40, Siegfriedstr. 3, West Germany).

ÎNTRE VOLGA ŞI MISSISSIPI*
de Aron Cotruş

Ovidiu VUIA

Este demn de amintit că în ţară în Editura Minerva Bucureşti, 1978, a apărut un volum de poezii de Aron Cotruş într'o antologie îngrijită afirmative de regretatul său nepot. Realizându-se un contact de mult dorit al poetului Cotruş cu cetitorul anonim din România, mai ales pentru tineret cu totul inedit, nu putem decât să apreciem această iniţiativă.

Prefaţa scrisă la o temperatură destul de joasă de Ion Dodu Bălan, nu ne provoacă nici entuziasmul şi cu atât mai puţin duce la adeziunea noastră. Intr'un singur punct sunt de acord cu dânsul şi-anume atunci când îl consideră pe Aron Cotruş ca pe unul dintre cei mai mari şi originali poeţi ai generaţiei sale, orânduindu-l lângă Arghezi, Blaga, Vasile Voiculescu şi Pillat.

Si fiindcă aprecierile prefaţatorului se opresc la activitatea poetului dinaintea celui de al doilea război mondial, pe aceea după, chiar desconsiderându-o ca aparţinând unui poet cu rădăcinile în vânt, lipsit de ţară, am găsit că este de datoria mea să insist în cele ce urmează tocmai asupra acesteia. Trebuie să menţionez că nu aşi fi putut împlini această miniune dacă nu aşi fi avut la dispoziţie operele complete ale lui Aron Cotruş apărute în Editura Dacia Madrid 1978 sub îngrijirea dlui Nicolae Roşca.

Poemul lui Aron Cotruş "Intre Volga şi Mississipi" apare în 1946 deci este prima lui creaţie postbelică. Desigur el marchează o totală schimbare a vieţii poetului, sfârşitul războiului surprinzându-l în Spania, îl aruncă într'un exil pentru dânsul niciodată încheiat, ţara căzând sub cataclismul robiei ruseşti.

Poetului naţional şi social de până acuma, perspectivele i se schimbă deodată, duşmanii nefiind în faţa lui, într'o luptă mai mult sau mai puţin dreaptă ci undeva în forţele de mamut ale unor puteri internaţionale, călcând cu nemiluita în picioare soarta popoarelor mici pentru a-şi salva cică pe cea a lor proprie.

In anul 1946 când încă mulţi nutreau speranţe, cu albeaţă pe ochi, poetul are viziunea marelui măcel ale cărui fumuri îi amintesc decorurile danteşti, "Mormântul de argint- icoana lui Dante" părând că trece ca o fantomă peste Europa. Cum reese din titlu, protestul este vehement şi necruţător îndreptat spre imperiul nou, clădit, cu hotarele între cele două mari râuri:

Beată de trufie, de zgârie-nouri, de munci,
de născociri triumfale,
şi de minunile creerului şi mâinilor tale,
legatu-te-ai tu, America, atunci,
în ceasul tău rău,
din orbul lui hău
să-l ridici şi să-l scoţi pe Călău. . .

Adevărul taie stânci de granit, lumina izbind orbitoare ca eruptă din cratere de vulcane:

L-ai îmbrăcat, ca'n poveşti pe Balaur,
şi-urali de ură cumpărat-ai cu Urali de aur,
ca nimeni niciodată,
din zorii lumii până'n clipa asta blestemată. . .

Tablourile cotrusciene aparţin unui apocalips cu desfăşurări sălbatece neasemănându-se cu frescele hieratice giotesti ci cu încleştările întunecate ale Judecăţii de pe urmă a lui Michelangelo. Profetul se adresează popoarelor lumii văzându-le svârcolindu-se sub un cer ameninţat de Leviatan:

In faţa prăpădului, ce ţi-l pune la cale,
desprinde-te lume, de podoabele tale,
de scumpele, neghioabele, podoabe-ale tale!. . .
Uite, în zare năprasnica secere!
Nu-i tim de răsfăţ, nu-i prilej de petrecere !. . .
Pentru mers prin furtună, de azi să te'ncalţi.
groaznică-i vina de-a nu fi ca ceilalţi. . .

Invinsă lumea spiritului geme, pasărea mângăiată în piatră de Brâncuşi, cu sborul retezat, îşi spulberă arginturile de pe aripi:

Vinete zac în bălţi şi'n mocirle,
frunţi mai înalte ca de'mpărat.
frunţile în cari au veghiat şi-au cântat
ale gândului privighetori şi mierle,
şi pasărea albastră,
minunata pasere măiastră,
ce cântă în sufletul şi'n inima noastră. . .

Perceperea noilor legi ale lui Cain se face asemenea unui haos al moravurilor, tulburând cele mai elementare realaţii umane:

Beat de roşă votcă, fiul încruntat e gata
să-şi înhaţe şi să-şi gâtuie tata. . .
In văzul şi în râsul tuturora,
fratele îşi desgoleşte sora. . .
întrebat cu vicleşug, copilul spune.
tot ce zice mama lui prin somn şi'n rugăciune. . .

Nu sunt uitaţi nici cei vânduţi, aiurea amintind de învăţătura lor mincinoasă a "luminei care vine dela Răsărit":

Ai gândului crai, ca toţi inşii de rând,
fruntea, bărbăţia şi vorba şi-o vând,
pentru mişelnice bătrâneţe de-alint
şi pentru blide de aur şi-argint. . .

Il uimeşte balul nepăsător al unei societăţi nesimţitoare la adierile din jur, petrecând ca la un praznic de sfârşit de imperiu:

Prăpăstii fără fund se deschid,
subt orişice pas, subt orişice blid,
subt orişice zid,
lumea zănatică, lumea buimacă,
muşcată de pofte, vrea să petreacă,
vrea încă să dănţuie şi să petreacă. . .

Conştient constată că "lumea ce-asudă, scrâşneşte şi plânge" este stăpânită de rubla de foc, rubla de sânge, cât şi de jazzul stâncos, niagaric al dolarului.

In această împărăţie a banului şi a materiei găseşte logic să-şi pună întrebarea sufletului:

Intre duh şi'ntre trup,
toate punţile se strâmbă, se rup,
Cine va fi până la urmă întâiul:
Pistolul în ceafă ? Gândul ? Călcâiul ?

Trebuie să recunoaştem că poetul transformă rănile noastre cele mai adânci în forma viorie a Poeziei, reuşind să dea glas unei unice Tragedii a omului, forţat să renunţe la condiţia sa paradisiacă pentru a îmbrăca piele de fiară şi de neom. Admitem fără şovăială că poetul nostru s'a lăsat inspirat de Icoana lui Dante aceea invocată în versurile dela început, poemul său închizând în el eroismul cărţilor cele sacre, binecuvântat de verbul profeţilor biblici.

Deaceea mai mult în numele celor mulţi va exprima patetic o rugă spusă cu gura dospită de fiere:

Sub călcâiu de schingiuiri şi strâmbătate,
neamuri şi neamuri întregi,
In gândul lor smerit, ca'ntr'o ascunsă biserică,
se roagă, cu răsuflete întretăiate,
şi te-aşteaptă, din cătuşi să le deslegi,
cu pumnul şi cu vrerea ta năprasnică America !. . .

El însuşi cu greu poate dibui o cale de salvare între temniţele rublei şi babilonia dolarului între omul atlantic şi'ntre Rusia oarbă, între rublele morţii şi dolarii potopului.

In luptă făţişă cu această lume materialistă întinsă dela Volga până la Mississipi, Aron Cotruş nu vede scăpare decât în "glasul de pe munte al Galileanului, pururea viu, peste moarte şi trecere".

Finalul poemului rămâne cu întrebarea aruncată ca o sămânţă miraculoasă spre ogoarele viitorului, sterpe sau pline de rod?:

Babilonia cea nouă, fără faţă şi nume,
ori Roma mai presus de timp şi de lume?

Consecvent în idei, scriind cu pana muiată în sânge, Aron Cotruş a urmat în viaţă drumul unei sincere conversiuni religioase, asemenea celei a sfântului Pavel, puţin înţeleasă, punându-i-se, pentru această faptă demnă de admiraţie, spiritul, pe grătarul înroşit al unei inchiziţii întârziate şi fără rost. Dar aşa se întâmplă când mediocritatea vrea să muşte, şi asta nu chiar rar cu dinţii şerpilor veninoşi.

Cadenţa beethoviană a poemului Intre Volga şi Mississipi, îl plasează printre marile realizări ale poetului, filă de literatură universală, corespunzând volumului Mâine din creaţia prebelică a lui.

Continuându-şi destinul în exil cu volumul Drumuri prin furtună şi alte poezii, îi va fi rămas lui Aron Cotruş posibilitatea de a cânta cu disperare robia neamului său, dar marşul războinic de odinioară, răsună murmurat de un convoi aflat în lanţuri, undeva conţinând şi strigătele celui bătut şi răstignit pe cruci de spini. Aşa desigur se va schimba modalitatea sa de expresie, sau ceea ce chiamă stil de creaţie, recitativul dramatic de altădată îmbibându-se inerent cu sufluri tragice, între alămurile sonore făcându-şi loc tot mai des soloul cornului cel melancolic. Poetul devine autorul "psalmului furtunatic al neamului său", ori se ştie că cel ce psalmodiază duce lupta ca pe o penitenţă, un chin, un sbucium, sufletul implorând să fie curăţit cu isop.

Lucrul acesta va influenţa şi forma versului, devenit mult mai simetric, apropiindu-se frecvent de viersul popular, doină, smulsă de pe fluerul din lemn de trandafir al inimii.

Poetul Cotruş se identifică poate mai mult ca oricând cu durerea neamului său:

Azi, inimă, poţi tu să-mi spui,
ce-i pentru mine mai greu,
din tot ce mi-a dat Dumnezeu:
moartea ce mă muşcă mereu,
ori crâncenul sbucium al lui,
sbuciumul făr'de margini al lui
al neamului meu,
al neamului meu?!. . .

Pătru Opincă, Ion şi fraţii săi, nu dispar de lângă el, urmărindu-l soarta cea nouă a lor:

Robi jalnici cu gând mohorât,
de trudă smintiţi, şi de-urât,
jug roşu îţi atârnă de gât. . .

"O, asupritul meu neam" sună ca un cor de jale verdian, numindu-i pe cei cu fapta: "Ei, cu strigoii lui Stalin în frunte."

Tot mai des îi apare înainte haiducul plaiurilor natale, el însuşi socotindu-se un haiduc rătăcit pe străzile înstrăinate ale Continentului:

Prăpăstii de jur-împrejur
şi potere fără de număr. . .
Trupul străpuns, cum să mi-l fur
cu el şi cu gându-mi pe umăr,
cu pas nevăzut, de azur,
pe piscuri, prin negurii, haiduc,
spre cer, peste timp, să mă duc!.

Ii va fi sortit lui Aron Cotruş să ducă mai departe, în viu grai, mesajul colegilor săi de breaslă a căror liră în ţară, a fost distrusă, sau pusă să scoată arpegii după portative compuse de un Nero dement.

Desi "desţărat"se află mai aproape ca oricând de sufletul ei de fecioară îngenunchiată.

In Alba Iulia, poem epic, rapsodul reînvie într'o frescă măreaţă trecutul istoric al Ardealului, neuitând mai apoi nici casa de ţară crescută din mâini de dârzi ţărani ardeleni, cu chipul lui Franz Iosif pe perete, desigur casa din copilărie.

Hotărât, ţara românească, cu umbra lui Horia nu a părăsit nici în somn, visele prealăudatului poet român.

Dar nu se va putea uita niciun moment că poetul a trăit în tot acest timp în exil, spre deosebire de Ovidiu, nelăsând înurma lui un imperiu în decadenţă ci o patrie a soarelui, robită.

In general pentru Aron Cotruş istoria a însemnat o scenă unde el ieşea îmbrăcat într'o ţinută de gală, vorbind pentru alţii, necazurile lui proprii lăsându-le afară, după culise.

Acum oricât ar vrea să-şi menţină conduita obiectivă, nu îi va fi uşor să-şi înăbuşe suspinurile vieţii, de alungat pe meleaguri străine:

Ah, desţărare: pâine amară,
pernă de ghimpi şi de piatră.

sau

Surghiunul e greu
şi paşii se'ncurcă. . .
Mai avea-vom mereu
cu furtuna de furcă?!. . .

Un testament atingând culmi sublime, înălţare de aur a păsării măiastre cotrusciene, îl găsim în Psalm românesc:

Doamne, beut-am până'n fund paharul amar
al destinului!. . .

Finalul fiind ca un epitaf cu profunzimi de prohod recitat de un stol de îngeri negri:

Azi,aici,lângă groapa de fiecare zi a Soarelui,
muşcat de cânii timpului-tâlharului
cu inima sfâşiată în crengile uscate-ale cuvântului,
iată-mă,Doamne,gol şi singur spre chilia cea strâmtă
a mormântului. . .

Ingerii îndoliaţi desigur nu sunt prezenţe metafizice ci doar simbolurile pământeşti ale unui destin sfâşiat, ca Prometeu de vulturi.

Exodul american al poetului a fost de fapt o aventură tragică în toate formele ei.

Maestrul rămas singur fără soţia Virginia, ros de dorul familiei numeroase, a plecat, cred eu, în America, mai mult cu nostalgia de a se mulţumi creştineşte decât în speranţa că ar putea schimba cu ceva cursul încăpăţânat al dolarului şi al politicii sale.

Fără îndoială părăsirea lui, felul cum şi-a încheiat ultimii ani ai vieţii, dincolo de ocean, pe pământul fericirilor materiale, este o mare durere, una de neuitat a exilului, deşi aşa cum se mărturiseşte poetul în Cântecul desţărării, mai mult s'a petrecut totul ca o problemă de relaţie între el şi membrii familiei lui.

Curios că în această postură de respins şi nerecunoscut poetul nu adoptă invectiva şi nici măcar reproşul ci ajunge să mânuie cum numai arareori a săvârşit-o, arma autopersiflării, definind albatrosul baudelairean cu umorul ţăranului ardelean:

Lumea n'am putut, în voe, s'o cutreer,
că Domnul Dumnezeu m'a vrut doar greer
şi greerii, precum o ştiţi,
sunt cam nătângi şi nesocotiţi
şi-aşa lipiţi pământului cum sânt,
cin'să-i bage'n samă pe pământ?!. . .

De vină până la urmă este el "bietul de mine" cu misiunea de a nu lăsa să moară pe Horia, Cloşca şi Crişan, îmbrăcaţi în straie nemţeşti printre americani.

Aşa cum sânt, cum mă vedeţi acum,
ca pe-un musafir de ceaţă ori de fum,
din care până mâne
nimic n'o mai rămâne,
cu mâinile goale, cu părul în vânt,
am băut şi eu destul pământ
şi-am trecut prin frig şi prin furtună
celora de-un neam cu mine să le duc o vorbă bună,
să-i mângâi blând pe creştete pe toţi,
dela străbuni şi pân'la strănepoţi.

Ii scapă o discretă aluzie "dar când ştiu cu câtă tărie de stei se hulesc şi se mâncă'ntre ei având totuşi încredere în invierea din morţi a neamului românesc.

Răzbunarea poetului este una nobilă, căci dacă eu aşi fi unul din aceia, sau din neamul lor, care-au închis uşa în faţa marelui bard, m'ar apuca o deosebită scârbă faţă de mine însumi şi de tot rostul meu pe-această planetă.

După atâtea rătăciri, suferinţe şi decepţii, înaintea unei aşa o statornică prabuşire a idealului său pentru izbăvirea neamului daco-român, nu-i mai rămâne decât rugăciunea şi credinţa în Dumnezeu, repetând gestul şi închinarea ţăranilor, ardeleni, al căror trecut îl simte clocotindu-i în sânge:

Să înalţ rugăciuni, doar pentru mine:
să mă ocroteşti
de nenoroc şi de năpaste pământeşti,
Doamne, doamne, mi-ar fi ruşine
de sbuciumul neamului meu şi de Tine!. . .

Când numai întrevede niciun ajutor dela aproapele său, omului nu-i mai rămâne decât speranţa în bunul Dumnezeu.

Dacă şi în această parte a vieţii poetul uneori, dă drumul revoltei cu caracter cosmic, ducând la răsturnarea munţilor asupra cotropitorilor, mai frecvent totuşi îl vedem însuşindu-şi limbajul credinciosului rugându-se în faţa celui Atotputernic, pentru uşurarea neamului său cel oropsit.

Deaceea şi ritmurile devin cele ale unei plângeri jelind o robie din sfintele Scripturi; Va fi această sclavie mai lungă decât viaţa omului?:

Dincolo de roşul prăpăd
ce peste lume-l strâvad,-
voi mai trăi să te văd?!

In manuscrisele publicate ale scriitorului avem ocazia să ne apropiem mai mult de umbra lui, atmosfera devenind cucernică parcă am fi în faţa unui altar cu miroase de cer:

Ori scris mi-e de fulger să cad,
în funduri de hău, ca un brad,
prădat de azur şi răsad?!

Urmărind drumul pământesc al poetului avem siguranţa că în ultimii ani ai lui a devenit un sfânt. Urcând dealul Golgothei, lemnul sterp a dat în floare, altoit de tăria credinţei.

Dacă după gândul multora poetul Cotruş ar fi fost robul unei utopii, acestora le-am răspunde că acest fel de utopie este una a cărei conţinut îl umple iubirea de ţară şi de neam, idealuri pe care a înţeles să le slujească în duh şi spiritualitate, ca pe cel mai scump lucru de pe lume, poetul Aron Cotruş:

Cu gândul, cu sufletul ciung,
spre tine, Transilvanie, mă'ntorn
ca după-un chiot ascuţit şi prelung
de goarnă, de corn.

Ovidiu VUIA

---

* Am găsit de cuviinţă să păstrez ortografia acestui cuvânt după cum se află el notat în manuscrisele poetului

CAPITOLUL 9

TESTAMENTUL DIN MORGĂ

MOTTO:
"Voi, toţi ce-aţi plâns în întuneric
Si nimeni nu v'a mângâiat,
Din lunga voastră'ngenunchere,
Sculaţi! Cristos a înviat!"
(Alexandru Vlahuţă)

Remus RADINA

Au venit şi Sfintele Paşti ale anului 1952. Am recitat colegilor două poezii pe care le recitam totdeauna de Paşti, atât în închisoare, cât şi după eliberare, uneori chiar în biserică. Este vorba de poeziile "La Paşti" de George Coşbuc şi "Cristos a înviat!" de Alexandru Vlahuţă. Sfintele Sărbători au fost totdeauna prilej de înălţare şi întărire sufletească.

Intr'una din seri, a năvălit în baraca noastră un om cu capul roşu de sânge, care nu mai putea să vorbească, ci răgea ca un animal şi căuta să se ascundă. Am rămas toţi îngroziţi. Nu bănuiam ce se putuse întâmpla cu el, parcă intrase cu capul în gura unui tigru. Profesorul Valeriu Basarabeanu a încercat să-l liniştească, dar omul părea ieşit din minţi. Nu peste mult timp am aflat ce se întâmplase: nenorocitul se numea Maxim şi ajunsese la raportul comandantului Lazăr Tiberiu, care a luat o piatră şi l-a lovit peste faţă, până i-a scos dinţii!

După câteva zile, am asistat la o altă scenă: Lazăr Tiberiu a scos în curte un grup de deţinuţi, pe care i-a pus să se culce în nişte bălţi cu apă murdară. Apoi i-a pus să facă broasca şi el îi lovea din spate cu piciorul în testicole. Privind scena cu maiorul Lucian Dimitriu, pe fereastra barăcii noastre, i-am spus acestuia:

- Vă dau cuvântul de onoare că niciodată nu voi executa aceste culcări, cu riscul de a fi omorît!

Maiorul Dimitriu mi-a răspuns:

- Cred că acum gândeşti aşa, dar să şti că în faţa lui Lazăr Tiberiu, de groază, vei uita de cuvântul dat. El ţine la această pedeapsă, pe care a aplicat-o şi la închisoarea Făgăraş. Eu am fost de două ori voluntar pe front, de două ori rănit, dar îţi mărturisesc că mult mai greu este lagărul decât războiul!

Din acea zi, de câte ori treceam pe lângă comandantul lagărului, ştiind că s'ar putea să ne culce şi cum eram hotărît să nu mă culc, îmi aminteam de faţa plină de sânge a lui Maxim şi instinctiv îmi duceam mâna la faţă.

Dar s'a întâmplat şi inevitabilul.

Intr'una din zile, Lazăr a oprit brigada noastră şi a ordonat:

- Culcat!

Eu am rămas în picioare.

- Culcat!, a răcnit el, din nou.

Dar eu nu m'am clintit. Atunci el s'a apropiat de mine şi mi-a strigat:

- Mă, tu nu auzi să te culci?

- I-am răspuns:

- Aceasta este o pedeapsă degradantă şi eu nu mă culc!

Lazăr mi-a strigat, ieşit din minţi:

- Culcă-te mă, că te culc eu, pe veci!

Apoi s'a apropiat de mine şi cum eu nu m'am ferit, mi-a tras o lovitură puternică la carotidă. Am căzut în genunchi şi deşi eram foarte ameţit, am făcut eforturi să rămân aşa.

Lazăr mi-a strigat din nou:

- Culcă-te, mă, nu auzi?

Văzând că tot nu mă culc, a început a se scărpina în cap, apoi a zis:

- Staţi puţin, să mă calmez! Luaţi pe banditul ăsta şi duceţi-l la carceră!

Am fost dus la carceră, unde am început să-mi pipăi faţa, pregătit să suport loviturile de piatră care-mi vor scoate dinţii. Se făcuse noapte, când am auzit că se deschide uşa carcerei. Mi-am făcut semnul crucii, aşteptând masacrul.

Dar, spre mirarea mea, nu era Lazăr Tiberiu, ci Leon Humulescu, un deţinut care mi-a spus:

- Domnul comandant a dat dispoziţie să mergi la baracă!

Nu ştiu nici azi, de ce Lazăr nu s'a deslănţuit împotriva mea, dar din ziua aceea nu a mai făcut niciodată culcări cu deţinuţii. La baracă mă aşteptau, îngrijoraţi, doi prieteni care asistaseră la scena în care refuzasem să mă culc: maiorul Lucian Dimitriu şi studentul medicinist Pârleţeanu.

Eu lucram tot la construirea de sobe din cărămidă şi mi se repartiza totdeauna un ajutor pentru a-mi prepara pământul galben şi a-mi aduce cărămizi. Unul din ajutoare a fost profesorul Valeriu Basarabeanu, pe care-l cunoşteam din Jugoslavia şi pe care l-am învăţat să construiască sobe.

Un alt ajutor a fost Nicolae Ghiţă, din Bucureşti, român macedonean, închis pentru a fi făcut parte din Partidul Naţional-liberal. Era un om în vârstă şi eu îmi aduceam singur materialul, pentru a-l scuti de eforturi. Nicolae Ghiţă era un bun Român şi un om de mare curaj, cu care am rămas prieten.

Am mai avut ajutor pe un tânăr arestat din armată şi condamnat la şapte ani închisoare, pentru vina de a fi ars cu ţigara un portret al Anei Pauker, în dreptul urechii. Chiar după ce Ana Pauker a fost aruncată de pe tron, bietul ostaş a continuat să facă închisoare!

In aceeaşi perioadă, a sosit la canal un lot de preoţi greco-catolici, închişi pentru vina de a fi refuzat să treacă la ortodoxism, după interzicerea bisericii greco-catolice. Am luat ca ajutor, pentru a-l scăpa de munca distrugătoare, pe părintele Onofrei Pompei, din Sibiu, un om bătrân şi foarte firav. Eu îmi aduceam singur materialul.

După dictatul de la Viena, părintele Onofrei Pompei rămase în teritoriul ocupat de Unguri. Ungurii, după ce l-au maltratat, l-au dus în podul casei şi l-au spânzurat. Dar, minune: după plecarea asasinilor, frânghia s'a rupt şi părintele şi-a revenit! Acum părintele Onofrei avea o privire care iradia o lumină stranie, el părea un adevărat sfânt.

In brigadă aveam un prieten romano-catolic, Vasile Ungureanu, din Roman, învăţător, cu care mergeam la părintele Onofrei Pompei, în timpul liber. Părintele ne spunea versete din Evanghelie sau rugăciuni.

Ungureanu încerca mereu să mă converteasca la catolicism, dar l-am făcut să înţeleagă că sunt un ortodox convins, care visează la unirea bisericilor. Trebuie să mărturisesc că şi organizaţiile politice, în special ţărăniştii, liberalii şi legionarii, au încercat mereu să mă atragă în rândurile lor, aşa cum încercau cu miile de tineri, neangajaţi. Eu nu voiam să mă încadrez în nici un partid, dar eram pentru o democraţie pluralistă, pentru recunoaşterea dreptului poporului român de a-şi alege în mod absolut liber partidul pe care-l doreşte.

In această perioadă am cunoscut pe preoţii greco-catolici: Remus Păcuraru, Lungu şi Miclea, care mi-au plăcut pentru credinţa lor puternică şi pentru comportarea lor.

La 12 Septembrie 1952, au fost înfiinţate două brigăzi disciplinare: O.1. şi 0.2. Brigada 0.1. avea ca brigadier pe faimosul torsionar Zubrinski, iar ca pontator pe Segal. Zubinski provocase multe suferinţe colonelului Badea Constantinescu, din Craiova, ofiţer decorat cu "Mihai Viteazul" şi om de mare caracter.

Brigada 0.2. avea ca brigadier pe torsionarul Mureşanu, iar ca pontator pe Mărăcine, student "reeducat".

Eu am fost mutat în brigada lui Mureşanu. Baraca noastră a fost izolată de restul barăcilor cu un gard de sârmă ghimpată. Tratamentul era foarte dur: muncă grea, raţia de mâncare redusă la jumătate, interzicerea de a primi scrisori sau pachete de la familie. Vecinul meu de pat era Ionel Nacu, român macedonean din Bucureşti, licenţiat al Academiei comerciale. El era un om cinstit şi bun. Deşi era legionar, Ionel Nacu nu făcea nici o discriminare între cei pe care-i considera ostaşi ai neamului românesc. Nu mai vorbesc de atitudinea lui consecventă împotriva tiraniei, fiindcă în brigăzile 0.1 şi 0.2 aproape toţi oamenii erau caractere tari, care considerau, ca Rousseau, că pe lume "sunt bunuri mai de preţ decât viaţa şi care trebuie puse înaintea ei".

Concentrarea în aceste brigăzi a unor oameni care rămâneau cu fruntea sus a fost o mare greşeală a administraţiei lagărului, care se va întoarce ca un bumerang împotriva ei.

La mijlocul lunei Octombrie, mă aflam pe un şantier din apropierea comunei Ovidiu, unde trebuia să alimentez cu pietre mari un concasor. Dar cum brigadierului Mureşanu nu-i plăcea ritmul în care lucram, a început să ţipe la mine. I-am replicat pe acelaşi ton. Mureşanu m'a reclamat unui militar din gardă, Vrăjitorescu, din judeţul Buzău. Acesta mi-a aplicat un pumn în maxilar, rupându-mi un dinte. Din cauza acestui incident, am luat o hotărîre care m'ar fi putut costa viaţa: pe data de 22 Octombrie 1952 voi declara greva lucrului, pentru toată perioada cât voi mai sta la Peninsulă. La 22 Octombrie se împlineau şase ani de când înaintasem raportul prin care ceream plecarea din armată. In ziua stabilită l-am anunţat pe brigadierul Mureşanu că nu voi mai lucra niciodată la Peninsulă. Mureşanu a plecat cu brigada la lucru şi la poartă m'a reclamat că nu mai vreau să lucrez. Am fost chemat la poartă. Locotenentul Vornicu a ţipat să ies la lucru, dar cum eu i-am spus că nu voi mai lucra niciodată în acest lagăr, m'a apucat de piept şi târându-mă m'a scos pe poartă, apoi m'a predat gărzii, dându-i dispoziţie să tragă, dacă voi încerca să plec. Le-am spus că pot ieşi pe şantier, dar nu voi lucra. Ajuns pe şantier, m'am aşezat pe pământ şi am refuzat să lucrez.

In aceeaşi zi, brigadierul a raportat gărzii pe colegul Nistor Man, din Sieu, judeţul Maramureş, elev. Comandantul gărzii l-a bătut în mod barbar. Dar, când s'a întors de la bătaie, Nistor, un tânăr slăbuţ şi blond, ţinea fruntea sus şi râdea. Această atitudine scotea din minţi pe torsionari.

Eu am fost mereu ameninţat, dar nu m'au mai bătut în acea zi. A doua zi nu m'au mai scos cu forţa pe poartă, ci m'au lăsat în baracă. Mâncarea era distrugătoare ceea ce a determinat pe colegii din lagăr să organizeze un ajutor în alimente fără precedent.

Intr'o zi, aflându-mă în ţarcul brigăzii, am vorbit cu un coleg despre Larousse. Brigadierul Mureşanu, care tocmai trecea pe acolo, s'a repezit la mine, răcnind:

- Ce-ai zis de Rus, ce-ai zis de Rus?

M'am întors spre el şi i-am replicat:

- Nu am vorbit de "Rus", ci de "Larousse".

Dumneata eşti cu gândul numai la Ruşi!

La fel s'a întâmplat cu ocazia unei percheziţii efectuate la mine acasă, mai târziu. Găsind un caiet cu idei extrase de mine din Emile, al lui Rousseau, maiorul de securitate Constantinescu m'a luat la fix:

- Spune-mi de când scrii la Emile!

I-am replicat că dacă aş fi scris eu Emile, astăzi nu aş mai sta de vorbă cu el.

Jenat a renunţat la ideea de a mă acuza că am scris un roman "subversiv".

Norocul lui Rousseau că s'a născut în secolul al XVIII-lea şi în Franţa.

In jurul datei de 1 Noembrie, 15 colegi din brigăzile disciplinare au fost puşi în lanţuri şi ridicaţi de la Peninsulă, din cauza atitudinii lor intransigente. Ii voi prezenta pe scurt: doctorul Ahile Sari, din Constanţa; căpitanul de geniu Iuliu Căpăţână, din Târgu Jiu; locotenentul de artilerie Dan Iliescu, din Bucureşti, fost coleg la Liceul militar "D.A. Sturdza"; Arsenescu, din Bucureşti, comisar; Radu Simina, din Ploeşti, student; Octavian Rădulescu, din Bucureşti, student; Frunză, din Moldova, funcţionar; inginerul Vernescu, din Bucureşti; Grig Popoiu, din Panciu, elev; Nilă Roman, din Beiuş, student; Iordăchescu, din Buzău, elev; Curpănaru, din Bacău, elev; Milan Heimovici, din Bucureşti, pastor protestant; Furduiescu, din Roman, funcţionar; David Tărcuţă, despre care am mai vorbit.

Pe data de 11 Noembrie, mai mulţi colegi din brigada 0.2 au declarat greva lucrului. După ce administraţia lagărului le-a promis îmbunătăţirea condiţiilor de lucru, ei au renunţat la grevă. Cum eu am refuzat, în continuare, să ies la lucru, am fost dus la raportul lui Lazăr Tiberiu. Acesta mi-a citit motivul pentru care fusesem mutat în brigada disciplinară: "Activitate reacţionară în rândul studenţilor".

Mi-am dat seama imediat cine fusese turnătorul: Ion Stancu, din brigăzile studenţeşti, pe care încercasem să-l schimb, cu câteva luni mai înainte.

Lazăr m'a ameninţat că va lua măsuri severe, dacă nu ies la lucru. Mi-a venit iar în minte pedeapsa pe care o aplicase el lui Maxim: scoaterea dinţilor cu piatra!

I-am declarat lui Lazăr că sunt ferm hotărît să nu mai lucrez, la Peninsulă. Lazăr a dat dispoziţie să fiu dus la carceră. A venit noaptea, era frig şi eu eram îmbrăcat subţire. Pe la ora 22 s'a deschis uşa carcerei şi a fost închis împreună cu mine Minică, din Maramureş, elev. Era fără haină şi mirosea a sânge.

Minică m'a rugat să-i pun mâna pe cap. Când i-am pus mâna pe cap, am rămas îngrozit: tot capul era numai cucuie şi era plin de sânge. Comandantul Lazăr îl bătuse cu un vătrai peste cap şi peste un picior bolnav şi mai scurt. El aruncase mâncare colegilor mei din brigăzile disciplinare şi fusese prins de brigadieri, care l-au dus la comandant. Lazăr l-a bătut ore în şir, să declare cine i-a dat mâncarea şi pentru cine. Dar el nu a spus nimic. Acum aştepta să fie anchetat din nou. Cum tremuram amândoi de frig, ne-am rezemat spate de spate, să ne mai încălzim. Apoi am căutat să-l încurajez pe acest firav copil. I-am spus rugăciuni, texte evanghelice, poezii şi maxime, astfel că nici nu-i mai păsa de anchetă. Dimineaţa, pe la ora 7, copilul a fost luat. Nu l-am mai întâlnit niciodată.

Am fost scos şi eu din carceră, mi s'au bătut lanţuri la picioare şi împreună cu şase colegi, care refuzaseră lucrul în ajun, iar acum erau tot în lanţuri, am fost îmbarcaţi într'o maşină, spre o direcţie necunoscută.

Voi prezenta pe aceşti şase colegi: Stefan Pintilescu, din Bucureşti, comandor de aviaţie; Petre Gheorghe, din Bucureşti, muncitor, comunist care luase parte la grevele de la Griviţa din 1933; Bănică, din comuna Balaci, judeţul Ilfov, subofiţer; Matei Hang, din Ardeal, comerciant; Ion Tofoleanu, din Carei, student la Facultatea de medicină din Cluj, care a trecut demn prin închisoarea Piteşti; Nistor Man, despre care am mai vorbit.

(Continuare în numărul viitor)

Timp lumesc

crezusem în floare - şi floarea a curs...
crezusem în nouri, izvor şi argilă
şi'n filă...
în filă...
"clorofilă!" încearcă un gând
- prea târziu...
prea curând... -
în nisip am crezut
şi în mare.
- Un munte cu sare!
- Poate. Nu'l ştiu. Nu Mai este.
am crezut în poveste
în silabe
şi dor.
- In tractor?
- Si'n roţi. Si arcuri. Si pârghii.
"Gâr-ghii, lâr-ghii, fârghii" glumesc,
crezusem în cifre cu crezul lumesc
... şi'n iarbă...şi'n trup de cais...
bine'nţeles
şi în vis...
- Cartea!
(şi timpul lumesc...)

Mai am
o singură certitudine: moartea -
şi de ea mă'ndoiesc...

Florica BAŢU

Memoriile unui om dintr'o bucată

"Când ne-am revăzut, în 1965"
(N. Carandino)

Stefan BACIU

Desene de SILVAN

Pasionat cetitor de memorii și ziare intime, am făcut, de-a lungul ultimelor decenii, tot ce mi-a fost cu putință, să mă țin la curent cu memorialistica publicată în România. Efortul a fost, ce este drept, extrem de mare, și n'a fost, nici pe departe, recompensat de valoarea cărților pe care am izbutit să le cetesc. Nu trebuie, în primul rând, să se piardă din vedere faptul că memorialistul obligat să scrie și să trăiască acolo, trebuie să-și "dirijeze" amintirile și condeiul în așa fel, ca manuscrisul să nu fie amenințat să rămână în saltar. In afară de aceasta, e silit să accepte o cenzură a memoriei și a istoriei, încât de cele mai multe ori cartea trebuie să fie trunchitată. Nu în cele din urmă, trebuie să se țină seamă de faptul că "editorii" memorialiștilor defuncți intră în posesia manuscriselor pe căi nu întotdeauna "normale", și că în felul acesta asistăm la "prezentări" deadreptul penibile, cum este cazul amintirilor lui Valeriu Branisce, prezentate de . . . Miron Constantinescu, când ar fi fost normal ca sarcina aceasta să fie preluată de fiica memorialistului, distinsa profesoară Valeria Branisce-Căliman.

Există, desigur, câteva excepții, și în fruntea lor trebuie să menționez fermecătoarea evocare "Brașovul de altădată" de Sextil Pușcariu, una din cărțile cele mai prețioase, mai autentice și mai românești pe care mi-a fost dat să le cetesc în cursul ultimelor decenii; pagini de indiscutabilă valoare (din păcate, puține) au scris și I.M. Rașcu, (în special despre Bacovia), Ion Petrovici, Mihail Serban, Octavian Mosescu, Lucian Blaga, I. Peltz (extrem de puțin, din nu știu ce motive), dar în schimb, decepțiile au fost numeroase: Serban Cioculescu și Mihail Cruceanu s'au limitat la câteva articolașe, Ion Th. Ilea a inventat 75% din "amintirile" care-i fuseseră "dictate" de un dens abur de spriţuri, Dida Callimachi a trebuit să-și scrie "Domnișoara Julia" pe patul de moarte, în timp ce alții, ca Isaiia Răcăciuni sau Ieronom Serbu s'au menținut într'un stil de foileton, fără a recurge la archive sau documente, care, desigur, le stăteau la îndemână.

Iată însă că, dintr'odată la acest fine de 1979, peisajul literar este brusc schimbat prin apariția (la "Cartea Românească") a cărții "De la o zi la alta", de N. Carandino, care prezintă nu numai un memorialist cu condei și stil, ci, ceea ce este la fel de important, un memorialist cu memorie. Nu mă sfiesc să afirm că volumul acesta de (numai) 274 de pagini dense, pline de spirit și de vervă, de sentiment și de duh, este una dintre operele care, în memorialistica din România, vor rămâne. Gazetar de talent, om de curaj "sans peur et reproche", Carandino s'a format în școala "faclei" gazetă "mică", însă de importanță în deceniul '30, în paginile căreia, sub direcția lui Ion Vinea, s'au afirmat ziariști ca C. Panaitescu, C. I. Siclovanu, Badea Marinescu, Ion Panait (a cărui inexplicabilă lipsă din carte nu o înțelegem) și, firește, mai cu seamă, N. Carandino, devenit unul dintre cei mai de frunte cronicari dramatici, și, mai târziu, director general al teatrelor și al Teatrului Național din București.

Ceeace mi se pare a fi cu totul remarcabil în memorialistica la care mă refer, în care -vai- abundă amnezicii, "urechiștii" și măsluitorii, este faptul că N. Carandino scrie cu o onestitate și o cinste care nu sunt echivalate decât de condeiul de maestru al geniului și de o memorie cu adevărat impecabilă. Cartea începe cu o evocare a orașului natal, Brăila, trecând apoi prin anii copilăriei, liceu, universitate, ca mai târziu să treacă în studenția pariziană (capitol de o frumusețe emoționantă, rareori întâlnită până și în literatura genului, în Franța), apoi un "intermezzo" la Fontenay aux Roses, pentruca, după aceea, să fie evocată redacția "Faclei", cenaclul "Sburătorul", atmosfera Camerei Deputaților, a redacțiilor, a "automatului" de la "Herdan", a culiselor teatrale, terminând cu portretele câtorva scriitori ca Ion Vinea, Victor Eftimiu, Mihail Sebastian, Cezar Petrescu.

Nu mă sfiesc să afirm că "De la o zi la alta" va rămâne în literatura română ca o carte exemplară, și că numele lui N. Carandino se așează, încă din clipa aceasta, alături de marii memorialiști: George Panu, E. Lovinescu, N. Iorga, și, poate, încă doi sau trei, între care nu se poate omite numele (deja citat) al lui Sextil Pușcariu. Cu o memorie pe care nu pot s'o numesc decât de oțel, Carandino evocă amănuntele cele mai mărunte, din care știe să facă pagini de artă și literatură (portretul domnișoarei Dudu, de exemplu, acela, în două-trei rânduri, al lui Petre Viforeanu, sau Al. Rally).

Cu totul remarcabile din toate punctele de vedere, mi se par paginile în care sunt evocați Istrate N. Micescu, Grigore Iunian, Mihai Polihroniade, Basil Munteanu, Toma Vlădescu (fostul meu coleg la "Duminica" lui Sandi Lalescu, unde a fost "adus" de "Mișică" Băișoiu), Camil Petrescu, ca să nu mai vorbesc de anumite miniaturi, cum sunt profilurile lui Eli Lothar, Andrei Tudor, Bob Bulgaru, H. St. Streitman, Al. Mavrodi, sau capitolul dedicat revistei "Floarea de Foc" și lui Sandu Tudor, față de care autorul are un anumit punct de vedere, personal, fără discuție, însă puțin ironic. Admirabilă este evocarea lui Nae Ionescu, aceea a profesorului Iorga, a fostului ministru național - țărănist Virgil Potârcă, a lui Constantin Argetoianu (fost coleg cu D'Annunzio), ca să nu mai vorbesc de profilurile femenine, peste care nu se poate să trec, fără a aminti pe acelea ale lui Lilli, și al amorului licean, Azurina, pagini care își pot afla locul în orice antologie.

La peste 70 de ani, în condițiile în care îi este dat să trăiască, N. Carandino, scrie, privind înapoi: "Deseori, peste ani, m'am gândit cum ar fi fost primită de înfierbântata noastră tinerețe o ipotetică vrăjitoare care, pătrunzând în casă, ar fi întrerupt entuziasme și veselii, ca să ne spună viitorul: "Tu vei muri la Majadohonda, tu, în munții Caucazului! Tu te vei sinucide! Tu vei face zece ani de închisoare, iar tu cincisprezece. Tu vei fi profesor de filozofia religiilor la Chicago, tu vei fi asasinat de Carol la închisoarea din Râmnic!"

Sguduitor bilanț! Admirabilă carte! Excepțional memorialist!

Ștefan BACIU

Bazil MUNTEANU

Corespondențe

Titus Bar.

"... Și-n tine Muntene, trăiesc oierii Ardealului, care ajungeau cu turmele până-n Crimeea și Caucaz. Tu ai poposit departe de punctul de plecare, dar instinctul ce te-a purtat e instinctul oierilor. In loc să conduci o turmă mare, ești baci peste valori de cultură: alt material, altă subtilitate, dar forța și armonia sufletească sunt aceleași... E în sufletul mocănesc o energie de pionieri domoli, dar implacabili, care într'o vreme a salvat orașele noastre, a populat Dobrogea și Bărăganul și de la care așteptăm acum creații în cultură. Fără să știi de ce, tu continui o misiune"...
(Vasile Băncilă către Basile Munteano, 8 Mai 1935, p 141)

"Public acest volum de scrisori -spune editorul și îngrijitorul acestei cărți prețioase, doamna Emanuela Munteanu- , ca să servească drept mărturie și document despre oameni și despre epocă".

O carte, așa dar, de mărturie și un documentar al unei epoci. Și ce epocă... România Mare ! Din 1922 în 1939, tânărul Vasile Munteanu, 1897-1973, proaspăt licențiat în litere al Universității din București, ieșit teafăr din război, deși mobilizat voluntar la 19 ani și ofițer de rezervă la sfârșitul lui, vine la Paris unde își va petrece tot timpul acesta, cu mici deplasări în Franța. Mai întâi studiază, se formează. Paralel Sorbonei, urmează cursurile lui Abel LEFRANC la Școala de HAUTES ETUDES, unde cercetează și se pasionează pentru secolul al XVI-lea. La SORBONA, la COLLEGE de FRANCE, îl interesează prelegerile și cursurile profesorilor Paul HAZARD, Fernand BALDENSPERGER, Paul VAN TIEGHEM care îl primesc în cercul lor savant și în sânul revistei - REVUE de LITTERATURE COMPAREE- al cărui colaborator statornic va fi până la sfârșitul vieții. In a doua perioadă a șederii lui la Paris (Bazil Munteanu va reveni la Paris în 1946 unde rămâne până la sfârșitul vieții, va deveni chiar directorul ei... Cunoaște și apreciază pe marele istoric, specialist în epigrafie Jérôme CARCOPINO, coleg al lui Vasile PARVAN, frate cu Francis CARCO, scriitorul; se leagă, cu prietenie durabilă, de Jean-Marie CARRÉ, savantul comparatist de mai târziu, unul dintre descoperitorii lui Rimbaud; stă pe aceiași stradă cu un jurnalist, André THERIVE, pe care îl va cunoaște, îl va îndemna să facă un reportaj, apoi o carte despre România; îl va cunoaște, mai ales, pe istoricul, om politic, scriitor și editorialist al cotidianului Le Figaro, Lucien ROMIER care va scrie o carte temeinică despre România : Le carrefour des empires morts (Hachette 1931). . .

In acest răstimp de 17 ani de primă ședere pariziană a lui B.M., contactul cu țara se face prin scrisori, prin prieteni, personalități literare care trec prin Paris, prin reuniuni mondene, culturale, expoziții. la Școala română de la Fontenay aux Roses sau la Paris, la Casa Românescă -la Maison de Roumanie- prezidată de Hélène VACARESCO. (B.M. a fost elev-bursier al Școlii din Fontenay aux Roses, vreme de doi ani, cum stipula regulamentul ne-scris dar respectat al cititorului școalei, Nicolae IORGA; aici a avut condiscipoli pe Gr. Nandriș, C.C.Giurescu, Sc. Lambrino, O. Boitoș, oaspeți uneori ca: V. Băncilă, I. Chinezu. . .)

România apare din scrisorile adresate lui Bazil Munteanu ca un reportaj făcut pe viu și punctual -cum s'ar spune astăzi-, de fiecare dintre corespondenți. Este o cronică care se întocmește an cu an, se țese pe firul scrisorilor, de niște observatori așezați în diferite puncte ale lumii românești și europene, în epoca dintre cele două războaie: Vasile Băncilă la Brăila și București, unde face des naveta; la Cluj: Ionică Chinezu, Ion Breazu, Sextil Pușcariu, Lucian Blaga, episodic, Olimpiu Boitoș; la Cernăuți, Grigore Nandriș; la București: C.C.Giurescu (Dinu, Costache), Scarlat Lambrino, Alexandru Busuioceanu, Nicolae Cartojan, Charles Drouhet, Nicolae Condeescu, Constantin Rădulescu-Motru, Nichifor Crainic. . . La Praga, Varsovia, Lisabona: Lucian Blaga. La Paris informațiile se strâng, se întregesc cu altele, se decantează într'o sinteză personală semnată Bazil Munteanu, în Revue bleue, bunăoară, Gazette de Prague, l'Europe Centrale, Revue de littérature comparée. . .

Din texte și scrisori adresate lui B.M. la Paris se va naste, se va hrăni și apare Panorama de la Littérature roumaine contemporaine (Le Sagittaire, Paris 1938) una dintre cărțile de fond ale României Mari, apărută la Paris, tradusă în mai multe limbi, dar nu în românește. Autorul ei este curios de tot ce se petrece și se scrie în țară, se informează prin corespondenții săi, i se trimit cărțile, se impregnează de lectura lor și de ecoul acestora pe care distanța și absența mediului creator l-a învăluit și situat în referință de universalitate mai vârtos decât în referință locală. Este o carte de sinteze și formule fericite care fac și astăzi autoritate în lumea savantă și curioasă să știe ce este esențial și original în literatura română modernă astăzi (de la Alexandri în 1938), în special despre vârsta de aur a literaturii românești: România Mare. O introducere de o rară densitate și preciziune, dă cititorului o idee generală despre civilizația românescă, despre drama și ideile-forță ale Românului, despre identitatea lui culturală și expresia lui proprie în termeni de artă universală. Când se va scrie istoria României Mari, unul dintre izvoarele ei esențiale va fi și această "literatură" a lui B.M., iar stăpânit, captat și elaborat deja de autorul ei, la care se adaugă " corespondențele " numeroase, diverse, situate în contemporaneitate cu referințe și judecăți personale, spontane, nealterate de istoria făcută de alții pe socoteala Românilor. Ele sunt publicate de acest prim volum din arhivele inedite ale lui Bazil Munteanu.

Iată-l bunăoară pe Vasile Băncilă, fost coleg cu B.M. la liceul N.Bălcescu din Brăila, luptându-se în "sfânta lui mizerie" -cum spune despre el Grigore Nandriș-, cu 50 de ore de clasă pe săptămână, cu o soție bolnavă, o casă de copii, scriind despre România din anii de plină criză economică, din "hardughia" lui de la liceul Mihai Viteazu unde locuiește când vine la București:

". . . a fi Român înseamnă a fi suferit sute de ani pentru a se bucura câteva clipe". . . Apoi, mai târziu, când criza i-a istovit pe cei mai mulți:

". . . vezi ce ciudată fața au la noi lucrurile: Românul a răbdat toată istoria, două mii de ani, nu și-a trăit viața. Când ajunge și el intelectual, ar vrea să-și răzbune toți strămoșii ce au dus o asceză istorică. N'o poate însă face. Intâia jumătate a vieții trebue s'o întrebuințeze impunându-și și el o asceză forțată ca să-și facă o situație. Si când, în sfârșit, e învingător, s'a pierdut pe sine căci e bătrân". . . (1934)

De aci nostalgia amintirilor, nevoia spirituală de a le "mitologiza", dorul de viață arhaică:

". . . la deal (adică la via din Săcele -Țara Bârsei-, de unde sunt originari părinții lui Băncilă ca și cei ai lui B.M.) eu simt nevoie să mănânc cu lingura de lemn din strachină, stând jos pe pămînt la o masă rotundă, pe trei picioare, mâncări simple, țărănești..."

Intors dintr'un scurt popas în străinătate, Vasile B. e primit de peisagiul țării de totdeauna, arhaic și bogat:

"In străinătate, câmpul e peticit, burghez, cu tot felul de culturi. A trebuit să intru în țară ca să văd la nesfârșit un lan de grâu sau unul de porumb. Ce voluptate, Muntene ! Ce împăcare, ce har ! Si din depărtările astea infinite, uniforme și unduioase, venea miros de rochița rândunicii. . ."

CONTINUARE ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

ÎNTRE PRUT ŞI NISTRU

A rosti numele Basarabia e una cu a protesta contra dominaţiunii ruseşti - Mihail EMINESCU

Tot ce-i românesc nu piere ...

Nicolae LUPAN

Corina începe a-şi plisa lin faldurile şi te pomeneşti plutind pe aripile unei lumi de basm: lumea lui Barbu Lăutaru şi Ciprian Porumbescu, lumea "Doinei" şi "Mioriţei". Rostind aceste cuvinte, gândul te duce instinctiv la orchestra de muzică populară "Fluieraş" în frunte cu Serghei Lunchevici, lăutarul şi scripcarul Basarabiei.

Pe aripele viorilor acestui colectiv şi-au legănat "îngerii cu păr auriu" mamele de pe Sahalin şi din Tările Baltice, din Finlanda şi Germania. din Cehoslovacia şi Ungaria, din Franţa şi România. . .

"Fluieraşul" începe a-şi scrie istoria numelui de prin 1950, când porneşte să reînvie tot mai insistent tradiţiile lăutăreşti ale ţinutului. Unul lângă altul îşi ocupă locurile vioara, violoncelul, contrabasul, acordeonul, clarinetul, ţambalul, cobza, cavalul, cimpoiul, taragotul, naiul şi alte instrumente populare.

Demnitatea colectivului creşte odată cu măiestria viorîştilor Ignat Bratu şi Leonid Cocea, cimpoierului Alexei Botoşanu şi ţambalagiului Victor Copacinschi, fluieristului Petrică Zaharia şi clarinetistului Simion Brânzilă.

Alături de cunoscuta Tamara Ciobanu evoluează cu mult succes Gheorghe Eşanu, Mihai Mateeşu şi Zinaida Julea. Gama coloritului naţional vine s'o întregească grupul de dansatori.

"Talentul orchestrei, focul cântăreţilor şi dansatorilor, bogăţia costumelor,- scria un ziar francez cu prilejul turneului acestui colectiv în Franţa, - vorbesc de văile, dealurile, viile şi vinul spumos al unui ţinut ce seamănă cu Franţa".

Multe, neînchipuit de multe, sunt sălile în care a răsunat glasul "Fluieraşului": ba visător şi lin, ba duios şi tărăgănat, ba năvalnic şi săltăreţ. Iar în faţa lui, cu ţinuta de brad drept şi plin de extaz, Serghei Lunchevici începe vorba-i lăutărească cu neîntrecutul său cântec de leagăn şi "Balada viorii" de Ciprian Porumbescu. Asculţi vorba asta din bătrâni şi de fiecare dată o simţi mai adânc, mai săgetător. Ti-e dragă limba ei, pe care o înţelegi şi care îţi atinge cele mai gingaşe strune ale sufletului.

Inspiratorul No. 1, atât pentru colectiv cât şi pentru conducătorul lui, este poporul. O dovedesc "Sârba din Lipcani", la baza căreia stă melodia auzită de la un viorist de prin părţile locului, "Sârba din Trebisăuţi", înscrisă dela Gheorghe Anghelus din acest sat, "Doina şi bătuta din Giurgiuleşti", etc.

Vocaliştii se inspiră şi ei din arta populară interpretativă. O dovedeşte simpla înşirare de titluri: "Unde joacă-un moldovean", "Infloreşte-un pom şi-un lan", "Măicuţa m'o dat departe", "Cine'n codri se adună", "Joc mare" şi a.m.d.

Si oricât de absorbit ar fi de lărgirea repertoriului fiecărui solist, de treburile curente ale colectivului, artistul poporului Serghei Lunchevici nu se desparte nici odată de draga lui vioară. După cum n'o lasă din mâini nici Lucian Cocea, Valeriu Negruţi, Iuliu Patlajan, Tatiana Constantin.

Fascinat de interpretarea plină de inspiratie, priveşti la aceşti maieştri ai arcuşului şi te gândeşti la un Barbu Lăutaru, la alţi mari artişti, care au adus până la noi din negura vremurilor taina artei muzicale. Iar când se stinge ultimul acord nu poţi să nu repeţi lauda marelui List, adusă lăutarilor moldoveni:

- Ce frumos cântaţi!

. . . Mulţi muzicanţi şi-au lăsat încrustate numele în adâncul anilor, prin care s'au mistuit acordurile desprinse de pe coardele sufletului lor. Dar arta pentru care au pledat, muzica populară, izvorul de la care se adapă generaţiile va dăinui în veci. Iar interpreţii - un Barbu Lăutaru, un Ciprian Porumbescu, un George Enescu ori un Serghei Lunchevici de azi sau de mâine - vor potoli mereu setea poporului la izvorul de bucurie al neamului românesc.

ŞANTAJ

După un an de căutări şi refuzuri Ursu se pomeni cu un bilet prin care era solicitat de Lucinschi la comitetul central.

In anticameră îl aşteptau deacum Anton Constantinov, şeful secţiei de propagandă, şi Alexandra Primac, prim secretar al comitetului raional de partid.

Lucinschi se ridică dela birou şi-i întinse mâna lui Ursu. Acesta spuse că nu doreşte să dea mâna cu el.

- De ce? - întrebă şeful fâstâcit.

- Pentru că mă ţii de un an de zile fără pâine.

- Treaba dumitale, noi însă vrem să te întrebăm de ce nu lucrezi de atâta timp? Eşti comunist şi trebuie să ai o ocupaţie.

- Dumneata ai dat ordin să nu fiu primit nicăieri la lucru!

Constantinov şi Primac lăsară capetele în jos. Stăpânul cabinetului era şeful lor direct şi Ursu îl apostrofa în modul cel mai categoric. Dealtfel, acesta încercase în repetate rânduri să se aranjeze ca fochist sau ca paznic de noapte dar i se refuza pe motivul că are studii superioare: cum vine asta, i se imputa, ziarist, fost director de filarmonică, redactor şef fochist?

- De ce m'aţi chemat? -întrebă pornit Ursu.

- Să vă dăm de lucru.

- Sunt gata.

-La spitalul de alienaţi mintali, te duci?

- Nu sunt bolnav.

- Fără glumă, se cere şef de gospodărie.

De necrezut! Ce şef de gospodărie să iasă dintr'-un om care nici tangenţial nu avusese vreodată de-a face cu aprovizionarea? Si de ce anume la spitalul de nebuni? Oare nu cumva e o cursă?

- Serios? - întrerupse liniştea Ursu.

- Foarte serios,-confirmă Lucinschi.

- Pot să accept cu o singură condiţie.

- S'o auzim.

- Dacă te duci dumneata la acest post ca titular, atunci vin şi eu ca adjunct.

Indignat, Constantinov încercă să zică ceva. Lucinschi însă îl întrerupse şi rugă ca să rămână numai Ursu.

Aşteptă până se închise uşa şi-i propuse să se ducă redactor la gazeta fabricii de confecţii din Chişinău.

Ursu refuză categoric pe motivul că ziarul se editează în limba rusă, pe când el nu scrie decât în limba română.

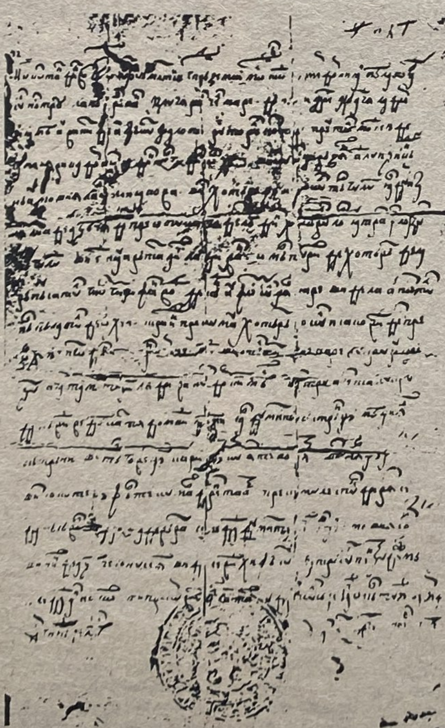
Crezu că o să-l corecteze şi o să-i spună că în Basarabia se scrie moldoveneşte şi nu româneşte.

Lucinschi însă găsi de cuviinţă să spună doar că e cazul să se mai gândească şi ridică receptorul să telefoneze cuiva.

Ursu se ridică şi plecă.

N.L.

DOCUMENTE

Cartea lui Constantin Cantemir Voevod, prin care scrie lui Pătraşcu maţele clucer, ca să se înţeleagă cu Moisei preotul dela biserica domnească din târgul Orheiului, pentru hotarul moşiei Isaçova.

Anul 1686, Noembrie 3.

PAGINA "ÎNTRE PRUT ŞI NISTRU" APARE SUB ÎNGRIJIREA ROMÂNULUI-BASARABEAN: NICOLAE LUPAN

PETRECERI CU BUCLUC

Locuinţa pentru un muritor de rând în marea ţară a socialismului este o problemă ce se rezolvă după principiul anecdotei orizontului comunist: tu alergi spre el - el fuge de tine. . .

Pentru cei aleşi însă a primi o locuinţă în bloc modern e un fleac. De aceea dumnealor le schimbă printre altele. Aşa cum schimbau cucoanele mănuşile pe timpul ţarismului. De ce să nu le schimbe, când principiul protecţiei este ridicat la rangul de politică a partidului?. .

Să ai tu şi cinci copii, şi opt, dar dacă eşti simplu "constructor al societăţii de mâine" trebuie să aştepti la infinit.

In schimb socoteala este diametral opusă pentru lucrătorii de partid, pentru informatorii securităţii, pentru redactori. Ferice de ei! Ii rămâne soţia gravidă şi apartamentul dintr'o cameră cu tot confortul sovietic îi este schimbată pe unul din două camere. Orice mlădiţă de elită trebuie să aibă cameră separată! Mai vine un copil şi i se mai dă o cameră! Si nu undeva la margine de oraş, unde nu sunt nici trotuare nici magazine, ci în plin centru, în bloc construit după un proect special. Si nu cu ferestrele în străzi gălăgioase sau spre Polul Nord, ci într'o stradelă cu mult soare, cu parc şi cu interdicţie pentru circulaţia transportului în comun.

După un timp oarecare favorizatul regimului spune că trebuie să-şi aducă mama, dar nu-i neapărat s'o aducă, şi mai primeşte o cameră. Exact aşa a procedat un consătean de al meu. Si l-a mers. Unde mai pui că omul, cu astfel de ocazii, este coborât de la etajul cinci - la trei, etaj visat şi obţinut de toţi "ştabiştii". Că ascensoare nu prea sunt şi n'o să le urce bietele mame, sute de trepte pe jos! Pe când etajul trei sau doi se află "nici prea sus de la pământ, nici prea aproape de dumnezeu", cum obişnuiesc a glumi dumnelor.

De ce să nu glumească când e atâta bucurie în jur! Iar la voie bună omul face şi petrecere. Căci bucurie mai mare decât mutatul în casă nouă nu se prea întâlneşte în ţara sovietică.

Invitaţii sunt aleşi după principiul: toţi să se simtă bine, ca acasă, să nu se sinchisească unul de altul. Să vorbească tot ce poftesc şi cât poftesc: de capitalism, de comunism, să spună anecdote despre Lenin, Stalin, Hruşciov şi Brejnev, să admire "poziţia fermă a lui Ceausescu" în problema retrocedării Basarabiei şi Bucovinei de Nord către România. . . Şi să cânte. Să cânte fiecare tot ce-i trăsneşte prin cap la un pahar de vin şi zece de coniac! Principiul scontat e simplu: ceeace gândeşte omul când e treaz - zice când e beat! Dar mai ales cântă. Cântă "Dorul lui Eminescu" şi "Graiul Neamului", despre nunta ţărănească la care jucau pe vremuri "popa şi domnu' învăţător". . . Trece apoi la "Pe-al nostru steag", la cele trei culori ale neamului, ca să pornească după asta "Hora Unirii", înlocuind "sorbirea" Milcovului cu cea a Prutului. . .

Invitaţii cântă, dansează, se veselesc. Doar stăpânul casei bate lăturile dintr'o cameră într'alta, apăsând din când în când pe butonul cu inscripţia: imprimare.

A doua sau a treia zi începe o nouă săptămână de activitate în câmpul muncii: la radio, la universitate, la institutul de perfecţionare a învăţătorilor, la şcoală. . .

Trece un timp şi rând pe rând "invitaţii" de ieri îşi pierd posturile: Nicolae Ursu - la radio, Ion Osacencu - la universitate, Gheorghe Josu - la institutul de perfecţionare, Dumitru Macovei - la revista "Cultura". . .

Numai titularul apartamentului de pe Bulevardul Tinereţii unde avusese loc petrecerea, rămâne neatins.

N. LUPAN

FARA ARMÂNEASCĂ

1879 — SOCIETATEA DE CULTURĂ MACEDO-ROMANĂ — 1979

UN SECOL DE LUPTĂ

Zahu PANĂ

Mai stăruiau ecourile victoriilor dela Plevna și Grivița, iar rănile ostașilor nu se vindecaseră încă. Peste porțile cu năframe negre nu triumfa însă moartea, ci puternic, înnoitor, spiritul liber al țării independente. Mândri dar sobri, Oamenii Mari ai României Mici, priveau de-acum mai departe la salvarea sufletului românesc ce nu a avut norocul să fie încorporat în hotarele țării libere.

Gândul lor s'a oprit la frații din Sud, pe care i-au cunoscut atât din cărți și sporadic personal, cât și din întâlnirea directă când au luat drumul bejeniei în acel glorios Exil, al veacului trecut. După ce și-au realizat primul vis: Unirea Principatelor și după ce și-au asigurat și o stabilitate politică, Marii Români, atât cei cu răspundere în Stat, cât și cei fără funcții oficiale sau cei din opoziție, au mers hotărât mai departe, căci au fost unanimi în gândul lor: salvarea fraților din Macedonia.

A fost Inaltă, duhovniceasca chemare a Mitropolitului Primat Calinic Miclescu. Atunci la Ateneu în ziua de 23 Septembrie 1879, sub a Sa presedenție s'a ținut prima ședință de fondare a Societății de Cultură Macedo-Română, când s'au votat și statutele pregătite cu mult înainte. Secretarul ședinței a fost marele luptător naționalist român regretatul Urechiă. O săptămână mai târziu, se ține a doua ședință la Universitate sub presedenția ministrului Chițu, când a fost ales primul "Consiliu de 35" membri. Cu timpul, intrat în tradiție "Consiliul de 35" va lucra până la desființarea Societății de Cultură de către comuniști, iar hotărîrile acestui consiliu, erau respectate ca literă de lege.

Pentru a avea o imagine de seriozitatea și amploarea pe care o luase lupta pentru redeșteptarea conștiinței naționale la aromâni, dăm mai jos numele membrilor aleși în unanimitate în primul "Consiliu de 35"!

I. P. S. Sa Mitropolitul Primat Calinic Miclescu, P. S. Sa Iosef, Episcopul Dunărei de Jos, Principii Dimitrie și Ion Ghica, Dimitrie Brătianu, C.A. Rosseti, I. Cîmpineanu, V.A. Urechiă, Alexandru Orăscu, Niculae Ionescu, Vasile Alecsandri, Gheorghe Chițu, Generalul Tell, C. Porumbaru, Vasile Paapa, I. Goga, Menelas Ghermani, Gheorghe Cotadi, Rafail Hagiade, Pișca, Alexandru Lupașcu, P. Verusi, A. Betolian, G. Cionea, D. Caprian, Dr. Kalinderu, Dimitrie Sturdza, Tit-Liviu Maiorescu, C.F. Robescu, I. Caragiani, G. Misail și Vasile Dan.

In prima sedință ținută la 11 Noiembrie 1879, Consiliul ia următoarele deciziuni:

1. Să se mijlocească pe lângă guvern ca să înființeze cât mai curând posibil un scaun episcopal român în Macedonia, în legătură cu biserica autocefală română.
2. Să se adreseze o cerere Ministerului de Interne pentru a înlesni tipărirea publicațiilor Societății în Imprimeria Statului.
3. Să se ceară Ministerului de Instrucțiune să înființeze un internat special pentru elevii din Macedonia.
4. Să ceară I.P.S. Sale Mitropolitului Primat ca să invite autoritățile bisericești a da concurs misionarului Societății, părintelui Chiriac: riac:
   a) să adune cărți;
   b) să strângă adeziuni;
   c) să facă întruniri de propagandă;
5. Să se intervină pe lângă Ministerul de Justiție pentru a dispune să se activeze procesele și acțiunile ce există cu privire la revindicări de donațiuni și legate.
6. Să se stăruie pentru recunoașterea Societății ca persoană morală și juridică.

Privind retrospectiv anul 1879, în care s'a înființat Societatea de Cultură Macedo-Română, a fost un an critic pentru soarta Peninsulei Balcanice. Hotărârile Congresului dela Berlin, au încurajat tendințele de afirmare ale grecilor și bulgarilor. Deși interesele celor două popoare erau contrarii, ele se întâlneau însă în acelasi interes comun: dușmănia împotriva Imperiului Otoman. Acest interes va iesi la iveală în războiul balcanic din 1913, dar pe vremea aceea nimeni nu anticipa o prăbușire atât de catestrofală a Imperiului turcesc.

Politicienii greci speculând un trecut glorios a unor strămoși prea îndepărtați se bizuiau pe simpatia popoarelor din Apus. La aceasta se mai adăuga și amestecul Patriarhiei, care sprijinindu-se pe niște vechi privilegii interpretate după bunul său plac, căuta să înăbușe orice sentiment de trezire națională la celelalte popoare creștine din Imperiu. Marea Idee a întemeierii unui imperiu grec, pe urmele fostului Imperiu Bizantin, reușise să atragă de partea ei o parte din aromâni, care luptau alături de greci. Aceștia trebuiau dezmeticiti din amorțeală și treziți cât mai repede la conștiința națională.

De partea cealaltă au apărut bulgarii treziți pe neașteptate într'o țară eliberată după o robie de secole, sprijiniți puternic de Rusia în expansiunea ei către strâmtori. O Bulgarie mare era un pericol chiar pentru România, lucru care s'a dovedit ulterior și a rămas tot atât de periculoasă chiar în zilele noastre.

In aceste condiții înființarea Societății de Cultură Macedo-Română, pe lângă rolul său de trezirea conștiinței naționale. mai îndeplinea și rolul de apărător al intereselor românești în Balcani. Acțiunile Societății de Cultură, au îndârjit și mai mult organele elenismului în lupta pe care o duceau în contra redesteptării naționale a aromânilor. Impotriva acestor acțiuni se ducea o luptă pe două planuri: primul, prezentând populația aromână, pe învățătorii și preoții români ca pe niște eretici, iar al doilea, denunțând autorităților superioare turcești, Societatea din București ca un cuib de revoluționari, iar pe dascălii români ca niște misionari ai Societății trimiși în Macedonia să semene învrăjbirea. Multe din aceste intrigi au avut succes. Până să se lămurească autoritățile otomane, o mulțime de profesori au fost persecutați, întemnițați și multe școli închise. Numai curajul, tăria de caracter și abnegația fără seamăn a acelor dascăli-eroi, au putut să reziste furtunii dezlănțuite împotriva lor și trezirea conștiinței naționale a aromânilor să nu fie împiedicată.

Ca urmare a acestei acțiuni eroice, în regiunile populate de aromâni au început să ființeze școli în limba română La Moloviște se înființează școala română unde este numit institutor Gușu Papacostea, fost elev al școlii dela Sf. Apostoli, tatăl renumiților cărturari români. In anul 1880 se înființează școli românesti la Hrupiște, Magarova, Șamarina, Băiasa și Grebena, iar în anul 1881 iau ființă școlile din Laca, Pleasa, Ghiorghia și școala de fete din Bitolia unde în același an se înființează și un gimnaziu.

La realizarea acestor mari acțiuni a contribuit si recunoașterea Societății de Cultură Macedo-Române ca persoană juridică. Legea a fost votată de Cameră la 1 Aprilie 1880 și de Senat la 8 Aprilie același an. De menționat faptul că Presedinte la Cameră era C.A. Rosseti iar la Senat principele D. Ghica, ambii membri în "Consiliul de 35". Ca o curiozitate atât în Cameră cât și în Senat a existat câte un vot contra.

Tot în anul 1880, la propunerea lui V.A. Urechiă, se hotărăște tipărirea unui "Album Macedo - Român", unde colaborează printre alții: Ludovic Drapeyron, directorul publicației "Revue de Geographie", E. de Girardin, Emil Picot, V. Hugo, Francois Copée, Jules Simon, Littré, Edgar Quinet, Levasseur, H. Martin, Th. de Banville, Mistral, Enrico Croce, Max Müller și alții. Dintre români amintim pe V. Alecsandri, D. Brătianu, Mitropolitul Primat Calinic Miclescu, I. Creangă, B.P. Hasdeau, I. Ionescu de la Brad, Veronica Micle, etc.

Depărtându-ne puțin de perioada analizată, țin să remarc deosebitul aport adus cauzei aromânești de către prestigioasa Bibliotecă Română de la Freiburg - Germania, de sub conducerea dlui Virgil Mihăilescu. La 75 de ani dela întemeierea "Societății de cultură Macedo-Română, cu sacrificii materiale nebănuite, atunci când în România numai faptul că erai născut din părinți aromâni era suficient ca să fii arestat și deportat în domiciliu forțat, Institutul Român de Cercetări a editat un Nou Album Macedo-Român, cu nimic mai prejos decât cel editat de V.A. Urechiă. A apărut inițial în două volume, Noul Album Macedo-Român cuprinde studii în limbi străine de: luiz CORTES y VASQUEZ, Jean GAGÉ, Wilhelm GIESE, Anton HILCKMAN, Mario RUFFINI, Oscar STEVENSON, Frédéric TAILLIEZ, E.D. TAPPE, Emanuel TURCZYNSKI Articole în limbi străine de: Faust Brădescu, Hans Diplich, Marcel Fontaine, Paul Gache, Nicolas Lahovary, Enver Esenkova, Ivan Mihailoff, Ismail Hakki Soyer, Franz Thierfelder, Ekrem Vlora. Studiile în limba română din primul volum sunt semnate de: R.V. Bossy, D. Găzdaru, N.A. Gheorghiu, N.I. Herescu, Grigore Nandriș, Mircea Popescu, Ion Popinceanu, Constantin Papanace.

Volumul II printre mesagiile primite din partea A.S.R. Principele Nicolae al României a I.P.S.S. Mitropolitul Visarion Puiu și alte personalități de seamă, colaborează cu studii, articole și poezii: Const. Braga, D. Bacu, Nicolae Caranica, Ion Cușa, Gheorghe Ghițea, Virgil Ierunca, Eugen Lozovan și alți oameni de seamă ai diasporei românești. Suntem informați că Dl Virgil Mihăilescu își continuă neobosita sa trudă pentru redactarea volumelor III, IV și V a acestei monumentale opere, care va ieși la iveală și cu ocazia aniversării centenarului.

Revenind la activitatea Societății de Cultură Macedo-Română, în decursul acestei sute de ani, nu a existat moment important în istoria României la care ea să nu participe. In războiul de Intregire a Neamului a dus campania de înscriere de voluntari printre aromânii care nu aveau cetățenia română. Acești voluntari au participat la campania din Moldova, și mulți din ei au murit la Mărășești, Mărăști și Oituz. In timpul celui de al doilea război mondial a intervenit pe lângă Mareșalul Antonescu să trimită ajutoare românilor din Grecia, căzuți sub ocupație germană. De menționat că de aceste ajutoare au beneficiat și grecii, care s'au declarat de formă, români de origine.

O altă latură a activității Societății a fost campania de colonizare în Cadrilater în județele Durostor și Caliacra. Deși în această problemă nu a întrunit unanimitatea aromânilor, s'au remarcat prin tenacitate în susținerea cauzei colonizărilor, Avocatul Vasile Mușí, Secretar General al Societății și Profesorul Universitar Constantin Noe.

Sprijinul de care se bucura Societatea și cauza aromânească în România, a început să slăbească după terminarea primului război mondial când demagogia politică alerga după clientelă electorală. Acest fapt s'a agravat în special după atentatul lui George Beza împotriva Ministrului Angelescu, opinia publică din România nefiind obișnuită în rezolvarea diferențelor ideologice cu focuri de revolver.....

Odată cu venirea comuniștilor la putere, activitatea Societății de Cultură a fost redusă treptat, până când a fost interzisă de a mai activa. Clădirea din Str. Sfinții Apostoli, proprietatea Societății, ridicată cu bani din colectă publică a fost naționalizată și în ea funcționează o Secție a Ministerului de Interne. Valoroasa arhivă a fost distrusă. Biblioteca, volumele rare și cărțile editate de Societate, au fost furate sau date la topit. In prigoana abătută asupra aromânilor au căzut victime cu miile. A murit în închisoare Dr. Petre Topa, fost ani de zile Președintele Societății, Medic de talie mondială și democrat convins. Tot în închisoare a murit Nicolae Batzaria (Moș Nae), cel mai iubit povestitor al copiilor din România. Nejudecat, a murit în închisoare și Aristotel Conomicu, membru de partid și Secretar al Org. de bază din Min. Ec. Naționale, pentrucă a crezut că în cazul unei victorii a comuniștilor în Grecia aromânii vor beneficia de drepturi egale, asemenea ungurilor din România. Lista este enormă, dar nu de data aceasta vom face publicarea ei.

La o sută de ani dela înființarea Societății de Cultură Macedo-Române, ea trăiește mai departe cu cei care au luat lumină din lumina ei. In conjunctura politică actuală, când pe eșicherul politic balcanic au apărut alte piese, reînființarea Societății de Cultură este mai acută ca oricând. Va fi aceasta în România, Macedonia, Grecia sau America, depinde de gradul de maturitate politică, de dragostea față de frații aromâni și de un imens spirit de sacrificiu ce se cere celor care se angajează pe acest drum.

Conflictele balcanice au scăzut din intensitate! Marea Idee ca și panslavismul s'au dovedit pufuri de păpădie. Când popoare ca cel german și francez își pun armele la rastel, convinse că nu pe această cale se rezolvă problemele și diferendele, popoarele din Balcani, trebuie să înțeleagă că un neam nu poate fi sugrumat, fără să tragă consecințele. Așezarea geografică a aromânilor în Balcani este o garanție pentru fiecare popor din această regiune, că revendicări teritoriale pentru constituirea unui nou stat nu pot veni sub nicio formă. Aromânii au nevoie de cultură în limba proprie și aceasta trebuie să o obțină. Cel care va pricepe primul din popoarele balcanice acest deziderat, va fi și cel mai câștigat.

Zahu PANĂ

MATERIALELE PENTRU "FARA ARMÂNEASCĂ" SE PRIMESC PE ADRESA REDACTORULUI NOSTRU:
ZAHU PANĂ 31-25, 89-th STR. JACKSON HEIGHTS
N.Y. 11369 U.S.A.

CALINDAR PI SUMEDRU

14 Sumedru, Cuv. Praschivia
26 Sumedru, Săntu Dumitru

NOUTĂȚI ÎN ȘTIINȚĂ ȘI TEHNICĂ

DEPRE DIRIJORI

Este sănătos să dirijezi o orchestră simfonică mare arată Dr. Donald H.Atlas dela Universitatea din California din San Diego. El a constatat că media de vârstă a 35 de dirijori faimoși selectați, este de 73,4 ani. Parte dintre dirijori au murit la vârste foarte înaintate, incluzând pe Lepold Stokowski la 95 ani, Arturo Toscanini la 90 , Igor Stravinsky-88, Walter Damrosh-88, Bruno Walter-85. Deși nu a fost nici o femeie în grupul de dirijori studiați, Dr. Atlas notează că Nadia Boulanger, prima femeie ce a dirijat un concert plin al Filarmonicii din New York este acum de 90 de ani.

"Nu am putut găsi nici o moarte prematură la nici unul dintre marii dirijori" - a spus el. Nu numai că ei dirijează maestruos la vârste înaintate, dar ei rămân productivi până aproape înainte de moarte.

Atlas crede că "sentimentul de împlinire care vine odată cu recunoașterea lumii" contribuie la longevitatea dirijorilor. Tensiunea este adesea prezentă la ei, dar este o tensiune de satisfacție. Dr. Atlas nu ia în considerare teoria că brațul ce se mișcă energic când dirijorul conduce orchestra dezvoltă un exercițiu ce prelungeste viața. Dirijorii de astăzi mișcă mâinile foarte delicat și cu toate acestea și ei trăiesc mult.

FOARFECA ZBURATOARE

Gata de încercare, construită ca o parte a unui efort făcut de NASA de a dezvolta câmpuri de experientare ieftine și ușoare în studiile aerodinamice avansate, aripa pivotantă AD-1 a fost trimisă la Centrul de cercetări Dryden USA. Incercări de zbor spre a evalua conceptul acestei aripi pivotante se află în curs. Aripa pivotează dela 0 grade la 60 grade în timpul zborului. Ideea este de a obține un avion cu o portanță maximă la decolare și aterizare la viteze moderate și cu un minimum de rezistență față de aer la viteze supersonice cu aripa închisă.

UN VAS DE PESCUIT SIGUR

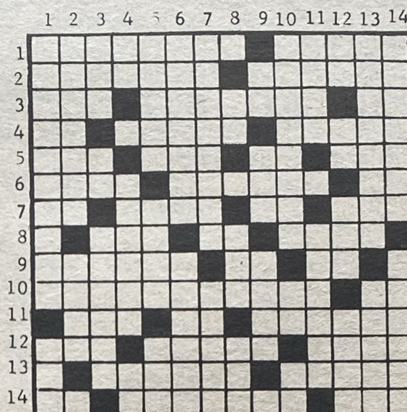
Vasul de pescuit cu cel mai neobișnuit aspect, K-111, proiectat de Finn Oelsner și construit de Nordhavnaerftet of Ronne în insula daneză Bornholn poate reveni la poziția inițială în caz de răsturnare. Aceasta se datorește caracasei duble a vasului: cu fibre de sticlă în afară și un strat de placaj interior; spațiul dintre ele fiind umplut cu poliuretan. Neobișnuită este și cea de a doua elice care se află în partea din fața vasului, folosită pentru propulsie și direcție în cazul când cârma principală este distrusă.

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

Aronel CLOTEANU-OHIO

ISTORIA PILONILOR BISERICII ORTODOXE ROMÂNE DIN AMERICA

... Preotul TRANDAFIR SCORBEȚ ...

ORIZONTAL

(1) Preotul Trandafir........ este sfințit în România și în 1906 în America ca apostol misionar: Din 20 August 1907 până în 1 Martie 1903 păstorește parohia "Sfânta Treime" din Youngstown, Ohio. După aceasta, se înapoiază în România. La 29 Mai 1928, se înapoiază iar în America, fiind trimis special al Mitropolitului N. Bălan al Ardealului, de data aceasta cu misiunea de a întemeia o Episcopie Ortodoxă Română în America. După un an de muncă insistentă, la Congresul din 25-29 Aprilie 1929 se pun bazele primei Episcopii Ortodoxe Române din America, cu sediul la Detroit, Michigan. După această mândră realizare se înapoiază în România. Mai târziu este ales Vicar al Mitropolieie din Sibiu, iar după un timp "magnificul" decedează la Sibiu. -Arhimandritul Daniel....... s'a născut la 12 Oct. 1891 în com. Arborea, Rădăuți, Bucovina, România. A fost călugăr la Mănăstirea Secu, apoi este preoțit la 16 Sept. 1919 de Episcopul Gurie din Iași. Este trimis în America de Mitropolitul Pimen al Moldovei în Oct. 1922, ca misionar al ortodoxismului român. Se stabilește în Dysart, Sask., Canada, unde servește parohia "Sf. Gheorghe" până'n 1969, când se retrage după 47 ani de preoție, trăind în Cupar, Sask., Canada până la 25 Febr. 1978 când decedează la 87 ani. (2) Preotul Paul...... (Senior), s'a născut la 27 Sept. 1872, în comuna Sapartac, Jud. Târnava Mare. In 1904 vine în USA și la 2 Martie 1917 este hirotonisit preot de către Episcopul Rus Evdochin al New Yorkului și servește intermitent în 12 parohii. Intre 1940-1949 este "administrator la Vatra Românească. In 1962 trece la cele veșnice, iar trupul este înmormânta la Cimitirul Vetrei Românești. -Preotul Ilarion......s'a născut în 4 Iunie 1872 în comuna Grănicești, Bucovina. In anul 1909 emigrează în USA și este hirotonit preot la 30 Nov.1915 de Episcopul Rus Evdochin al New Yorkului. Servește în parohiile din Woodsocket, Rode Island; Dearborn, Mich., precum și parohia "Sfânta Treime" din Detroit, Mich. (3) Cais, ciuntit la vârf! -Elevi. -Interjecția suferinței morale. (4) Locul stampilei. -Păsărică cu cioc conic, cu pene brune pe spate ce trăiește în rariști de copaci mari. -Roca sedimentară compusă din carbonat de calciu și argilă de culoare cenușie, folosindu-se la fabricarea cimentului. (5) Literă grecească. -In mijlocul verigii ! -Șase, romani. -Infern. (6) Preotul Vasile.......s'a născut la 31 Iulie 1885 în Com.Boian, Bucovina și a emigrat în Canada în 1940. Este hirotonit preot în 23 Iunie 1944 de către Episcopul sârb Dionisie de Libertyville, Illinois, USA. Servește în parohiile Pierceland, Sask și Hairy Hill, Alberta, Canada. -Oraș în Macedonia cu mulți români. -Soare, la vechii egipteni. (7) Bis ! -Ascuțiș. -Simion Tarcea. -Iar. (8) Lumea zburătoarelor. -Se bate'n lemn. -Oraș pe malul lacului Erie, USA. (9) Lucrător prin hoarne. -Octav Anca. -Aurel Reu. (10) Preotul Dumitru......... s'a născut la 6 Oct.1868 în com.Tureni, Bucovina și este hirotonit în 16 Iulie 1916 de Episcopul Evdochin al New Yorkului. Servește la început la Biserica "Sf.Nicolae" din Regina, Canada. După o ședere în România, revine în America și din 1928 servește în parohiile din Windsor, Canada; "Pogorârea Duhului Sfânt" din Detroit și "Sfinții Petru și Pavel" din Dearborn, USA. In 1931 trece în Canada. -Aprobare. (11) Manoila maichii. -Florin Oancea. -Numele Arhiepiscopului de azi al Bisericii Ortodoxe Române din America, ce-l avea înaintea sfințirii I.P.S.Sale ca arhiereu. (12) Câmp ierbos de lângă râu. -Secetoasă. -Zerouri de altă dată. (13) Drepturi de circulație în zone restrictive. -Cedat, înapoi ! (14) La o numărătoare inversă este ultimul. -Protosinghelul Silvestru........ emigrează din România în 1913 și servește ca preot la parohia "Sf.Nicolae" din Regina, Canada până în 1917. -Tria !

VERTICAL

(1) Preotul Teodor....... -Scala s'a născut la 14 Aug, 1902 în com.,Cotiugenii Mari, Soroca, Basarabia, România. Este hirotonit preot la 25 Oct.1925 de Episcopul Vicar Dionisie din Chușinău. In 1934 este trimis misionar în America. La început servește în Kayville, Sask, Canada și apoi în St.Paul, Minnesota. Revine în Canada, servind pe la alte parohii până în 1945 când se mută definitiv în USA, stabilindu-se la parohia din Omaha, Nebraska. La 62 ani în 1964, se retrage din activitate preoțească și se mută la Washington D.C. -Preotul Aurel....s'a născut la 23 Nov. 1884 în com., Borga Mijloceni, Jud. Năsăud, România și este hirotonit preot de Arhiepiscopul Mețianu din Sibiu în Oct. 1911. La 22 Oct, 1913 este trimis misionar în America. După câțiva ani de viață pastorală în Canada, se mută în USA la Indianopolis, Indiana și Akron, Ohio. Mai servește pe rând la parohiile din Niles, Cincinnati din Ohio; apoi Gary, Indiana; "Sf.Gheorghe", din Detroit, Michigan și "Sf.Maria" din St.Paul Minnesota. (2) Fiul Omului. -Vas. (3) Ținut românesc nordic. -Aron Moldovean. -Dogoare. (4) Rece ! -Amabilă. -Insă. (5) Ruda carului. -Din când în când ici colo. -Lacom, în stomac ! (6) Veselii. -Se repetă în cântare. (7) Credincioșii bisericii. -Preotul Ilie...... s'a născut în com. Hășmaș Jud. Bihor, România. Emigrează în America și este hirotonit la 22 Mai 1921 de Episcopul Rus Stefan al Nw Yorkului. Servește pe rând în parohiile din Roebling, New Yersey; Cincinnati, Ohio; Buffalo, New York; Omaha, Nebraska și în Ellwood City, Pennsylvania până'n 1928, când se retrage în România. (8) Laurențiu Zolog. -Impletitură pentru rufe. -Mereu. (9) Pronume pos.(I-a sing). -Viață ireală. -"Apa" vechilor latini și o beau azi românii. (10) Locașe omenești de odihnă veșnică. -Horea Ignațiu. (11) A veni. -A delimita diferite zone. (12) Xenofont Onojescu. -Remăn Ighișan. -Vechi și grele impozite plătite stăpânilor asupritori. (sing.). -Fiu, frate, nepot sau văr. (13) Atelier de icoane. -Preotul Irimie...... s'a născut în com. Neanțu. Emigrează în USA în 1902 și este menționat ca preot în 1918 la St.Paul din Minnesota. Servește apoi pe rând în parohiile Ellwood City și Indianopolis. Se înbolnăvește și este internat în Spitalul de Stat din Pittsburgh, unde este tratat timp de doi ani, ca până la urmă să părăsească spitalul dispărând fără ca cineva să mai audă vreodată ceva de el. (14) Preotul Sterie....... s'a născut în 15 Dec.1913 în comuna Turia, Cozani, Macedonia, Gracia. Absolvent al Seminarului Veniamin din Iasi, este hirotonit preot de Episcopul Polikarpos din Sf.Anton, Varia, Grecia, la data de 7 Apr.1940. Emigrează în America și servește parohia din Erie, Pennsylvania. -Preotul Mihai....... s'a născut la 7 Sept. 1886 în com. Samascan, Jud.Orhei, Basarabia. Este hirotonit preot în 1919 de către Episcopul Rus Stefan al New Yorkului și servește până'n 1948 sub jurisdicție rusească. Totuși servește ca român și comunitățile românești din Shell Valley, Manitoba și Windsor, Canada.

DEZLEGAREA IN PAG. 20

CUM ÎȘI PIERD STATELE UNITE ALIAȚII DIN ORIENTUL MIJLOCIU

(Extras din Christian Science Monitor USA, de J.C. HARSCH)

Prestigiul și influența Statelor Unite în orientul mijlociu, scade în mod vertiginos. Deși din punct de vedere economic aceste legături sunt foarte importante, capitale chiar, Statele Unite prin politica practicată, exact spus prin mașinațiile în care s'a lăsat antrenată au ocazionat un declin, fomentat nu de Kremlin cum suntem obișnuiți și ar fi fost de așteptat, ci de o altă grupare urmărind se pare cu totul alte interese.

Acest declin al prestigiului și influenței e mai remarcabil în Turcia și Arabia Saudită, țări care de foarte lungă vreme au arătat cea mai sinceră prietenie față de Statele Unite.

Turcia constituia pivotul estic al alianței tratatului Atlantic. Unitățile turcești au susținut admirabil USA în războiul din Coreea. Arabia Saudită a fost apărătorul cel mai sigur al intereselor americane în OPEC (organizația țărilor producătoare de petrol).

Ani de-a rândul a ținut prețul petrolului la nivelul cel mai scăzut, față de dorințele celorlalți producători de petrol.

S'a vorbit mult de loialitatea Sahului Persiei față de interesele Americei: în realitate Arabia Saudită a fost aceea care a activat în permanență pentru menținerea unor prețuri cât mai scăzute ale petrolului, și nu Persia. Iar pe timpul embargo-ului declarat în 1973-74, Arabia Saudită a fost aceea care a susținut industria americană în funcțiune prin livrări clandestine de vase încărcate cu cel mai bun petrol Saudit.

Arabia Saudită a întrerupt relațiile diplomatice cu Egiptul și a încetat să mai acorde vre'un sprijin economic acestui stat.

Deasemeni a încetat a mai fi susținătorul prețurilor scăzute pentru produsele petrolifere.

In loc de a-și fi crescut livrările de petrol către Statele Unite, cum ar fi fost normal, pentru a compensa scăderea livrărilor din partea Iranului, aceștia și-au redus exportul către USA. Astfel au devenit "buni arabi" în ochii celorlalți arabi și s'a coalizat acestora prin acțiuni exprimând categorica dezaprobare față de actuala politică americană în orientul mijlociu. Pe timpul întrunirilor dela Camp David relațiile dintre USA și Arabia Saudită erau încă foarte bune. Se spera a se pune bazele unei păci echitabile între Israel și Egipt, se spera într'un prim pas cu obiectivul unei păci generale și acceptabile tuturor în orientul mijlociu. Realizările nu au fost însă cele ce se sperau.

Saudiții au constatat că în realitate Evreii, printr'o pace separată între Egipt și Israel nu urmăreau decât avantagii, numai pentru ei; cereau tot și nu cedau nimic. Saudiții cred deaceea că în acest mod se amână o pace veritabilă se amână într'un viitor și mai îndepărtat, în loc să se apropie. Din aceste motive Saudiții consideră drept o "vânzare" a intereselor arabilor din acele regiuni, anexate de Israel: a vestului Iordaniei, Gaza și înălțimile Golan; vânzare acceptată de Egipt sub presiunea americanilor.

Saudiții și-au pierdut încrederea în pretinsa declarație americană că vor convinge Israelul să respecte rezoluția 242 a ONU-ului.

Ei nu mai consideră Statele Unite ca un mediator neutral între Israel și Arabi. Pentru ei America, cel puțin în prezent este un susținător al tuturor pretențiilor Israelului.

Actualul curs al diplomației americane este complet inexplicabil nu numai Arabilor ci majorității țărilor neutre; în loc de a se cultiva prietenia și bunele legături cu cei ce oferă schimburi economice, materii prime, etc. . si nu cerșesc sau pretind încontinuu ajutoare, USA practică o politică contrarie intereselor ei. Si mai trist este faptul că deși rezultatele acestei politice contrarii intereselor și prestigiului de care se bucura cânva U.S.A. este vădit în declin, în USA nu intrevedem încă revirimentul național, creștin, atât de necesar și de așteptat de toată lumea liberă.

Pentru conformitate
M. CRUȚESCU

SĂ RÂDEM... SAU SĂ PLÂNGEM...?

ANUL 3 Nr. 17 · APARE CÂND ARE INSPIRAȚIE!

URZICA LIBERĂ

DELA MARELE ARHIMEDE LA ȘI MAI MARELE NICULIȚĂ

Print'o lovitură genială de gândire noduroasa, iubitul fiu al poporului a rezolvat problema locuințelor și a asigurat cetățenilor o iarnă incalzită la focul dragostei proletare:

"Eurekă, Eurekă,
Strigă tovul Niculică,
Fericire mare, va să vie:

MUTAȚI PATUL ÎN BUCĂTĂRIE

Dinu MĂTRĂGUNĂ

"EU? LENUȚA? PRIMA DUAMNĂ A ȚĂRII!"

"(Să mai ziceți voi că eu sunt proastă)"

"Eu cunosc la ce nivel îmi e stacheta,
iar voi vă bateți joc sau faceți glumă,
N'oi fi eu ca Maria aiaaa. . . Aneta,
dar nici cum ziceți voi c'ași fi o ciumă.

In piei de tigri apar cu eleganță,
spuneți voi c'ași fi sperietoare,
In geanta mea-i un crocodil trecut prin ștanță
și nu o traistă-pendul la picioare.

Și merg semeț și unduit ca valul lin,
doar voi vedeți că ași călca în groapă,
Comportamentul meu e elegant și fin,
doar voi mă faceți că ași fi o țoapă.

Ținuta mea-i atâta de distinsă,
Cardin și Dior chiar mă vor model,
De-asta-s și chemată 'n lumea asta 'ntinsă,
dar merg doar cu Culai al meu fidel.

Și sunt inteligentă și isteață,
doar voi mă știți că eu ași fi o proastă.
Și's bunăăă, ce mai, duamnă și nu țață,
iar voi îi trageți c'ași fi o năpastă.

Și, încă, pe de-asupra îs savantă
și nu cum constatați, analfabetă,
De ce'oți fi voi o lume arogantă
când tot Apusul mă făcu vedetă?

Cu titluri, cam o mie, decorații. . . .
Să știți că sunt pe merit nu donații.
Hăă! Dela occidentali nu dela Ruși!
Mai ziceți voi ceva acuși!. . . . . . .
Sâc!"

Victor VALER

EPIGRAME ȘI CATRENE

Ion CICALĂ

MIT ȘI REALITATE

" Prin noul salt din cantitate'n calitate " !...
tovarășii o altă eră speră.
Dar oamenii, zdrobiți de realitate,
sper'n saltul peste ... frontieră

LUI GEORGE DONEV
(dela pagină la pagină)

Unde-s bănățenii ?
Te minunezi.
Intoarce foaia
și-o să-i vezi !

UNUI "NOROCOS"

A vrut destinul lui așa,
să "prospere" printre șvabi:
In Țară bea ce apucă
aicea bea doar vin de...ștabi !

RĂȚOIUL EXILAT

ANUL IX OUL NR. 27

RAȚA LITERATĂ

PREZINTĂ:

Noul volum ilustrat de poezii:

Dona-RĂȚOIUL

JOHN DILLINGER

I. V. STALIN

NICOLAE CEAUSESCU

INSTANTANEE DIN CIRCUL PECERIST-RESERIST

Metodă comparatistă

Intr'o emisiune la radio E. L. auzeam făcându-se comparație între Nicolae Ceaușescu și Nicolae Titulescu (și invers) în materie de purtare a politicii externe acum și odinioară; ambele, zice, îndreptate spre menținerea independenței României. Drept dovadă de similitudine se dădeau alternativ citate din discursurile ambilor celor doi "făptuitori" ai acestei politici. Prin citate Ceaușescu era împins în compartimentul tizului său Titulescu, așa cum îl salți pe careva cu palmele lipite tare în șezutu-i, pe fereastra vagonului (din cauza aglomerației).

Autorul comparației (Emil Georgescu) omise însă cu acel prilej să menționeze tocmai asemănarea esențială dintre cei doi corifei ai politicii regaliste-reseriste, anume: consunarea numelor. Deosebirea se reduce aci la cinci litere: c-e-a-u-ș, ca sunete propriu zise reducându-se și acestea la patru: c-a-u-ș. Eliminându-se și vocala u de aci, pentru că și ea e comună ambilor, diferența rămâne într'adevăr redusă: trei sunete! In rest, asemănarea "pe linia" numelui e absolută; adică așa cum vorbitorul o dorea să fie pe "toată linia".

Cât privește discursurile de politică externă, chestiunea se pune: care dintre cei doi ia de la celălalt? Poate că (Titlu)-escu a fost acela care a gândit ca (Ceauș)-escu, cel fără de titlu (la studii în drept).

Se vede treaba că nu întâmplător zice Românul în cazuri ca acesta: "Compară coada vacii cu ștampila primăriei!".

S. GÂRLEANU

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE, ȘI PĂȚITE

Odaia Românească dela W.S.U. din Detroit

CUM SE FACE O FRESCĂ!

George DONEV

Un milion de dolari, pres. unei universități, o nevastă de primar și un comitet român sunt responsabili că avem și noi o odaie românească la Wayne State University (Hanooghian Ethnic Heritage Center) din Detroit, Mich.

Condiția impusă: fiecare grup național să-și decoreze odaia pe cont propriu și să evite ori ce controverse politice, (hotare, regimuri, etc.) accentul preferat: istoria grupului și zestrea culturală adusă națiunii americane.

Ideia aleasă de comitetul român a fost excelentă: o frescă asemănătoare celei dela Ateneul Român realizată de Costin Petrescu, iar ca punct final anul 1920.

S'au evitat astfel controversele politice și s'au accentuat drepturile românești dintre Nistru și Tisa.

S'au organizat banchete, colecte, iar genuinii iubitori de țară se felicitau că au găsit un numitor comun cu grupul celor mai puțin refugiați și mai mult trimiși:

Vom realiza ceva frumos și fără politică! Fresca a ieșit însă mai puțin frumoasă și mai mult politică.

Dar cu toate lipsurile artistice și unele amănunte trase de sub mânecă, prezența frescei oferă o succintă lecție despre istoria românilor iar pe noi ne învață să fim mai prudenți cu "tovărășiile" când vrem să realizăm ceva pentru "cinstea" neamului.

Artistul angajat (și desigur nesupraveghiat) și-a permis să mături sub covor unele personalități nongrata comunistilor: Iuliu Maniu, Alexandru Vaida Voievod, etc., în timp ce s'au promovat figuri simpatice actualului regim. (Un cap de femeie a fost schimbat mai târziu în chipul lui Iuliu Maniu, N.R.)

Si acum vă rugăm să vizitați cu noi fresca:

Panoul I--Sus, stânga--Planurile de invazie a Daciei sunt încadrate într'un chenar cu motive. . . grecești.

Dunărea, dacă nu-i șosea națională, atunci curge când la deal și când la vale, iar podul lui Apolodor stă într'o rână și face concurență Turnului din Pisa.

Primul luptător dac (îmbrăcat în alb, centru) care înfruntă legiunile romane, nu știi dacă stă într'un picior ori două picioare de broască încălțate diferit.

Stiați că dacii aveau picioare crăcănate ?

Panoul 11-In plan de fața linia de fugă a hărții e prea acuzată și complet necorespunzătoare cu linia de sus. (Câți pereți are odaia și cât de lat e peretele din fund?)

Mihai Viteazul și Regele Ferdinand, care stau la masă și arată cu mâna "Actul Unirii", au ochii ațintiți pe pereți, la fel ca orbii care citesc Braille și pipăie literele.

Restul spectatorilor, îngrămădiți într'un colț, par complet absenți de la actul măreț la care sunt martori. (Patriarhul se uită 'n pod iar Cuza privește pieziș.)

O inadvertență ridicată la apogeu.

Cu trupurile prezente și privirile absente !

Panoul III--Imaginați-vă că cei din primul plan ar sta cu toții în picioare!

Guliver n'ar ști dacă se află în țara piticilor sau a uriașilor.

In planul din față, centru, vedem un cap deșurubat 90 de grade și conectat, printr'un gât întins pe roată, la un ansamblu de membre inferioare și superioare de diferite mărimi și modele: o mână scurtă, o coapsă lungă și cu gambele bolnave de paralizie infantilă.

Acesta-i chipul lui Stefan cel Mare!

Stă Stefan cel Mare pe scaun sau pe un cărucior cu roate ?

(Notă: o frescă se citește pe registre ca o carte: p. III, cu voievozii și cronicarii trebuia plasat înaintea p. II care reprezintă acțiunea finală: Unirea.)

Intenția de artă primitivă din panoul IV a fost înlocuită cu un gen de artă încă necunoscut.

Hora se joacă pe coasta dealului! Alte două steaguri lasă impresia unui naționalism a la "idipindență"; iar sampioana de gimnastică de la Olimpiada din 1976 nu-i încununată cu gloria ce i se cuvine de "înnotătoarea prin aer!" Picioarele ei ating bara!

Ciprian Porumbescu, George Enescu și George Brâncuș, așezați milităreste și acoperiți până la brâu cu o pânză albastră, nu stii dacă au aterizat cu balonul și stau într'o nacelă ori se plimbă cu barca 'n Cișmigiu.

In linii simple, sugestiv și atrăgator sunt prezentate turmele de oi.

Separația panourilor (cu excepția Coloanei lui Traian dintre p. I și II) este văduvită de zestrea înțelegerii subiectului și subtilității artistice.

Statuia din mijlocul frescei e prea puternică și rupe continuitatea dintre panourile II și III care-s dedicate aceleiași idei: Unirea. Locul Statuiei, care reprezintă România Mare, era deci după panoul III (în ritm cu Coloana lui Traian); iar fresca trebuia încheiată cu "Coloană fără Sfârșit" a lui Brâncuș, ca un simbol al eternității românești.

Nu vrem să criticăm prea aspru (Pictura murală este dificilă și un artist bun poate să rămână corigent la examenul de frescă, N.R.) și trecem la partea "nepolitică" ținând seama că Moscova ne îndoapă cu două date "istorice":

28 Nov. 1877 când, aliați cu rușii, ne-am câștigat independența pe redutele Plevnei și 23 August când ne-au eliberat de fasciști și de toate nevoile.

In p. II, dedicat Unirii, pe peretele din stânga, în loc de Adunarea de pe Câmpia Libertății, ne este pusă ca o cloșcă 'n baie, tabloul lui Grigorescu: "Lupta de la Plevna" ca să nu uităm de binefăcătorii vecini dela răsărit! (Plevna ne este reamintită a doua oară în p. III.)

Horia, Cloșca și Crișan sunt comprimați la niște capete agățate în dosul mulțimii. Ei au pus mâna pe coase și topoare ca să se scape de jugul asupritorilor. Idei foarte periculoase!

Iar ca adălmaș artistul aduce plocon două personalități de proporții diferite și pictați ca niște ciocli.

Unul, Niculae Titulescu, politician, diplomat și filofilorus, care în 1936 a manevrat ca România să ia legăturile diplomatice cu Rusia. (O dată sărbătorită azi în țară, N.R.).

Celălalt, Const. Giurescu (avea 17 ani când s'a realizat Unirea) a evanghelizat până la moarte (1978) "istoria ajustată" și "cultura contemporană" gen progresist.

In rezumat Fresca Neamului începe cu Impăratul Traian și se termină cu Nadia Comănici!

Limbajul

S. GÂRLEANU

In vreme ce mulți năzuiesc și luptă să scape din iadul pecerist-reserist măcar și "în izmene", cum se exprima fără sfială unul dintre aceștia, alții aflați mai de demult încoace și cărora de bună seamă li s'a "urât cu binele", se lasă apucați de năzuință inversă. Cu atât mai mult că, după câte se pare, la aceștia din urmă nepunându-se problema "izmenelor", ei au a se făli cu o mașină, un magnetofon ș.a. asemenea; mai cu seamă însă că, iată, pot beneficia de niște avantaje ca turisti "de origină română" în RSR., după cum citesc în "Tribuna României". Dar-mi-te când, ca în cazul lui John Coman, capeți șansa, măcar și înșelătoare, de a reprezenta în RSR. pe . . . America! Să nu pornești atunci cu bagaj cu tot, cu cățel și cu purcel!?

Nu trebuie să ne mirăm atât de mult, căci asta așa e în lume și în natură. N'ați văzut cum și furnicile mișună pe pârtia lor în direcții opuse și parcă fiecare șuvoi și în cadrul acestuia fiecare individă își caută "interesul propriu"? Numai că la furnicăraie ambele coloane aleargă cu același scop unic: pentru a trage bunuri la cetate. In timp ce unele furnici cară proviziile spre furnicar, cele cu direcția de mișcare opusă aleargă să contribuie și ele la aceeași treabă.

Furnicile însă n'au ciocan ca să bată cu acesta care-n cui și care-n placă. Iar oamenii, specie mai evoluată, dispun nu numai de ciocan, ci, vedeți și de seceră (puse până și în stemă). Si, cât privește aceasta din urmă, astăzi fiind la cinste combinele, ea, secera, nu poate folosi decât pentru a face recoltă din spice răzlețe.

Vizitele pe la bisericile acestea cu dichis reserist îmi oferă prilejuri să savurez fenomenul nașterii și evoluării poziției oportuniste, aceea de aranjare a "apelor" în resere. Iți dai seama destul de lesne de un ins cutare că, venind la acea biserică el socotește, tainic, că a înfipt o pioneză unde "trebuie", că și-a fixat aci bucata de hârtie necesară. Nu trece prea mult timp și-i aud cuvântul așteptat din zi în zi, sunând: Ce mi-au dat mie, ce au făcut pentru mine danezii ăștia (germanii, englezii, desigur și. . . canadienii sau a., după împrejurări)? Ceea ce înseamnă: nu l'au îmbogățit, nu l'au făcut ministru, nu a devenit proprietar de imobil mare etc. Dar, nu asta e principalul, în fond. Importă să audă "cine trebuie", să-i înregistreze "nemulțumirea", deci orientarea. El folosește limbajul de. . . semnalare. Il va înțelege "ăla", poate chiar popa reserist în persoană, va raporta favorabil. O fi sau nu întocmai așa, fapt e că omul nostru își începe ciripeala în cele patru vânturi, limbajul păsăresc adecvat. Imi este absolut clar de acuma: ăst om vrea să facă deplasări în RSR. și-și netezește calea. E o plăcere să constați că după un timp oarecare lucrul se adeverește, matematic.

Alții din această categorie, mai bine inspirați sau mai grăbiți, nu bat șeaua ca să priceapă iapa, ci bat sau, după împrejurare, mângâie iapa direct. Unul de acest soi veni odată cu ideia gândită bine de acasă, băsama discutată și cu nevasta, și se grăbi a o lansa de pe buzele-i gata a spune o anumită "rugăciune": O.K., domnilor, zise, să adunăm măi fraților niște bani și să-i cumpărăm dumnealui părintelui o mașină! Dăm aici mână de la mână, ce mi-i acolo 4-5 sutare de căciulă. Nu vedeți, săracul părinte, face drumuri, cară geamantane. . . Pentru cine o face, nu pentru noi?

Iar el, vorbitorul, o zbughise cândva cu avionul de la Istambul spre marginea opusă a lumii.

- Toate le făcurăm, a mai rămas acum una ca asta, de care n'am auzit s'o fi făcut alți enoriași, pe undeva! - ripostă unul sincer, nesesizând că ala cântă prin aceasta cântecul . . . iepii.

- O.K., zise el iarăși, știu că te gândești la echipă, folclor ș.a., dar dom'le, O.K., aceasta ce spun e presant, dom'le, nu-ți dai seama?

Acesta era "limbajul", în cazul de față mai evoluat, socotit mai eficient. Socoteala era bună: negreșit "părintele" va da referințe cuvenite "pe acolo" și călătorul nostru, candidat, nu va avea de ce să se mai sinchisească.

Nu s'a ajuns, firește, la plocon și tămâie de mașină pentru "părintele"; dar omul nostru cu propunerea, așa cum îmi era limpede, s'a deplasat în țară. Prevăzut cu lista tuturor "avantajelor" și "înlesnirilor" spicuite din "Tribuna României".

La "pomul lăudat" însă, acolo, nimic din toate acelea. Nici ăla dela benzină, nici ăla dela hotel sau camping, cât și alții "competenți", habar n'aveau de zisele "dispoziții speciale" de care se prevala vizitatorul nostru venit din Europa. Când reveni la biserica "măicuță", căreia voise să-i facă, respectiv sutanei, binele cu mașina, O.K.-iul nostru făcu caz cu supărare de cele pățite în RSR. și-și exprimă revendicarea ca "părintele" să facă demersurile necesare pentru îndreptarea lucrurilor. O doamnă, care pățise și mai rău în RSR., îi întări spusele și propunerile. Sutana însă, pricepută în treburile ei, nu era să-i confirme credința de soi special, ci-i spuse că chestiuni de acest fel nu intră în competența bisericii. Aci, și sutana își avu susținătorul, anume, unul care fusese în aceeași vară în RSR. (însă în cadrul unei "invitații") își exprimă "mirarea" de relatările celor doi, fiindcă el unul nu s'a izbit nicăieri de inconvenientele invocate.

Limbajul, deh, și rezultatele.

Aștept acum să-l aud pe următorul zicând: în definitiv, ce mi-au mai dat mie ăștia!? (adăogând eventual și pe: mama lor). Limbajul criptic de primă treaptă al "deșteptului". Stiu atunci, precis, că vrea să se deplaseze în RSR. Sunt absolut sigur însă, totodată, că nu va rămâne acolo. Revine încoace unde într'adevăr, în alt sens însă, nu-i fac ăștia nimica. Doar că n'au rămas nici alții, nu?

Sava GÂRLEANU

SALVAREA ȚĂRII

Urmare din pag. 8

și de valoare nu numai europeană și în condițiile în care alte popoare mai puțin dotate de Dumnezeu prosperă pe zi ce trece? Trebuie să existe un sfârșit, trebuie să se facă o cotitură. Iar aceasta nu ne vine de nicăieri. Trebuie acționat, trebuie început.

Conducerea comunistă din RSR este foarte conștientă de situație. Este disperată, aleargă, se agită, face gafe, imploră. Ea se lovește de limitele înguste pe care și le-a creeat singură. In acest timp, profitând de situație, Rusia forțează integrarea țărilor est-europene, mai ales că Europa occidentală le este un exemplu. Rușii acum doar așteaptă. Mersul lor este șiret dar amenințător.

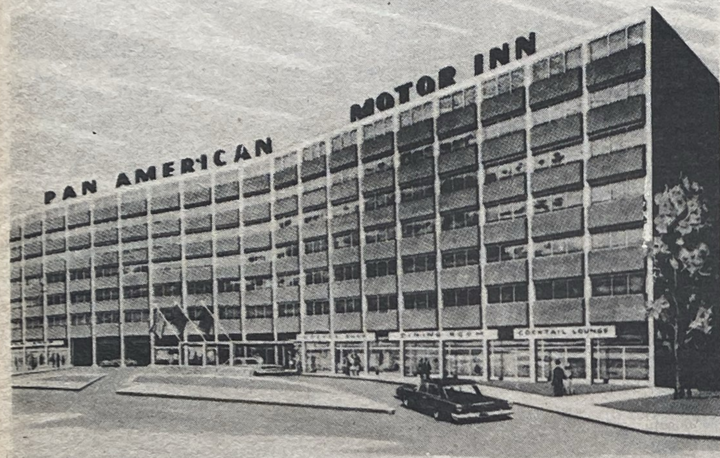
Datoria noastră cea mai patriotică este să salvăm țara, să salvăm poporul dela dezastru.

Pentru buna reușită a acțiunii "Salvarea Țării" să ne raliem într'un puternic organism, respectiv Consiliul Național Român. Nici o organizație românească din exil, indiferent dacă este de acord sau nu cu CNR, să nu încerce să împiedice activitatea CNR sau a oricărui Român care va lupta pentru salvarea țării. Toți Românii trebue să participe după puteri la această patriotică acțiune. Tara trebuie salvată!

Victor VALER

ŞTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

CONGRESUL LIMBII ROMÂNE

LOCUL CONGRESULUI

Comisia de organizare a celei de a 7-a sesiune a CONGRESULUI LIMBII ROMÂNE aduce la cunoştiinţa publicului din exilul românesc, următoarele:

Lucrările acestei sesiuni a Congresului Limbii Române, intitulată : "CONTINUĂM SĂ NE IUBIM GRAIUL STRĂBUN ŞI SĂ LUPTĂM PENTRU MENŢINEREA LUI VIE ÎN EXIL" se vor desfăşura în oraşul New York, în zilele de 6-7 Octombrie, a.c. Locul de desfăşurare a lucrărilor va fi Hall-ul de Meeting-uri al hotelului Pan American Motor Inn, din cartierul Queens. Adresa exactă este următoarea : PAN AMERICAN MOROR INN, 79-00 Queens Bulevard, Elmhurst, Queens. U.S.A.

COMUNICAT

ASOCIAŢIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DIN NORD-VESTUL GERMANIEI

Adunarea generală a Asociaţiei Ortodoxe Române din Nord-Vestul Germaniei care a avut loc la 8-9-1979 în Köln a ales următorul Comitet de conducere : preşedinte dr. Alexandru Suga, vice-preşedinte dr. Mihai Niţescu, secretar Eugenia Dumitrescu, casier Nicolai Paul şi membru Cristian Tomaziu. In comisia de cenzori au fost alesi : Gabriela Niţescu, Vasile Ghilescu şi Marian Craiu.

Scopul Asociaţiei este de a se îngriji de problemele religioase, caritative şi social-culturale ale românilor din afara ţării. Asociaţia funcţionează de 15 ani, organizează şi întreţine o PAROHIE legată canonic de Episcopia Ortodoxă Română din Europa Occidentală. Serviciul religios este făcut de preotul misionar Mircea Dumitriu, Paris care se deplasează la Köln odată pe lună sau atunci când necesităţile cer prezenţa Sf.Sale la Köln.

SERVICIUL DE PRESA

ARTIŞTI ROMÂNI PARTICIPĂ LA MANIFESTĂRILE CULTURALE DIN STATELE UNITE

In cadrul manifestărilor culturale ale grpurile etnice din USA, Sâmbătă 9 Septembrie, 1979 la 7.15 p.m., a avut loc la New York, în Damrosch Park Concert-shell - Lincoln Center, un concert la care au participat artişti din zece grupuri etnice ale "Naţiunilor Captive". Acest concert festiv, intitulat "New York Rendezvous" a fost dat sub auspiciile Departamentului Cultural al oraşului New York.

Concertul s'a deschis cu melodia "New York Rendezvous" compusă de compozitoarea română Emma Emilia Bratu, pe un text scris de artistul polonez Victor W. Sawicki.

O altă participare românească la acest concert a fost aceea a talentatei harpiste Dorella Maiorescu.

Intregul spectacol a fost un real succes recompensat cu binevenite aplauze.

CORESPONDENT

CONGRESUL BISERICII ROMÂNE DIN EXIL

In oraşul Frankfurt-Main din Germania Occidentală, va avea loc în zilele de 19-21 Octombrie 1979, Congresul Bisericii Ortodoxe Române de Exil.

Scopul Congresului este:

(1) Strângerea legăturilor între Comunităţile ortodoxe române din Germania Occidentală şi crearea unei solidarităţi între membrii acestor comunităţi.

(2) Stabilirea de măsuri uniforme pentru înfiinţarea de noi comunităţi de cult ortodox-român, pe întrega Germanie Occidentală şi crearea de centre ortodoxe în marile oraşe.

(3) Cunoaşterea unor canoane de bază ale ortodoxiei cu aplicarea la Biserica Ortodoxă română de exil.

(4) Discuţii despre viitorul comunităţilor ortodoxe române de exil privind jurisdicţiunea patriarhiei ecumenice a acestora şi despre alegerea unui nou comitet al Bisericii noastre din Germania federală.

(4) Măsuri pentru consolidarea financiară a parohiilor ortodoxe române-de exil-, din Germania federală.

COMISIA DE PREGATIRE

COMUNICARE

Biserica ortodoxă-română liberă "Maica Domnului " de sub jurisdicţia ecumenică a Patriarhatului de Constantinopol, cu sediul în oraşul Frankfurt/M. din Germania de vest, ţine slujbele sale religioase în Biserica evanghelică "Mathauskirche" din strada Friedrich-Ebert Anlage 33 (lângă Messe-International).

Sfintele Liturghii sunt săvârşite de Părintele Protopop Dumitru Em. Popa, din oraşul Freiburg, Şeful Bisericii Ortodoxe-române de Exil din Germania de vest.

Datele când au loc serviciile religioase şi orice alte informaţii suplimentare, se pot cere la familia Roşeanu din oraşul Offenbach / M., telefon nr. 0611 886323.

FESTIVALUL BĂNĂŢEAN

A fost organizat şi anul acesta de Soc. Culturală " Banatul " din Kitchener, Ont., Canada, între 1-2 Sep. Programul a cuprins întreceri sportive, dansuri naţionale, coruri, etc.

Ţinem să felicităm pe organizatorii acestei manifestări româneşti.

VESTE TRISTĂ

Aflăm trista veste a unei operaţii la care a fost supus preotul Vasile Boldeanu, parohul Bisericii Ortodoxe Române "Sfinţii Arhangheli" din Paris.

Suferind de mult timp de arterioscleroză la piciorul stâng, a fost operat, aputându-i-se piciorul dela genunchi în jos.

Operaţia a fost reuşită, iar preotul Boldeanu este în stare satisfăcătoare.

Redacţia "Cuvântului Românesc" îi doreşte o cât mai grabnică însănătoşire.

Restitutio: Emilian Iliescu

In luna August s'au împlinit 74 de ani de la naşterea lui Emilian Iliescu, acel iubitor de ţară, natură şi artă, care s'a stins din viaţă, în urmă cu trei ani.

A fost una din acele personalităţi care şi-a ascuns talentul sub modestie, dar căruia, cei care l-am cunoscut şi prin urmare iubit, i-am acordat binemeritata preţuire.

A fost cel care în 1935 a fondat Asociaţia Fotografilor Amatori Români, cel care a înfiinţat şi prezidat cetele de drumeţi organizate în asociaţiile "Hai la drum" şi "Dor de ducă", neaoşe evocări ale eternelor şi neastâmpăratelor noastre neo-transhumanţe.

Care din cei care am iubit potecile Carpaţilor, nu ne-am lăsat călăuziţi de volumele sale, descriind Retezatul, Valea Cernei, Masivul Rodnei sau de al său ghid pe cât de turistic, pe atât de literar, şi atât de evocator intitulat "Pe Argeş în sus"?

Inginer topometru, a balizat multe din vârfurile Carpaţilor, dar mai mult, inginer hotarnic al frumosului fără de hotare, ne-a învăţat pe cei mai tineri, cândva, să cucerim înălţimile munţilor ţării, prin adâncimea dragostei de ţară.

Intr'o zi a sfârşitului iernii anului 1976, l-am îngropat în slujba creştinătăţii ortodoxe, în care s'a născut, a crezut, a trăit şi a murit.

Emilian Iliescu s'a născut la Poiana Mare din Doljul oltenesc, dar câţi ca el, au cunoscut, străbătut şi descris, poenele noastre?

Constantin MAREŞ

APEL PENTRU O BISERICĂ

" Asociaţia Prietenii şi Sprijinitorii Bisericii Ortodoxe Române din Germania de Vest" roagă pe această cale pe toţi bunii români să contribuie cu ceva din puţinul pe care-l au pentru construirea în Germania a unei biserici româneşti. Orice sumă este bine venită şi ar fi bine dacă donaţiile s'ar succeda regulat. Contul de virament al Asociaţiei este: 10 74997 800 BfG (Bank fuer Gemeinwirtschaft, 65 Mainz) BLZ 55 010 111 Fuer Freunde und Foerderer der rumaenischen orthodoxen Kirche in Deutschland.

Preşedinte dr. A. Al. Bidian

INVITAŢIE

Pe data de Sâmbătă 20 şi Duminecă 21 Octombrie 1979, Parohia Ortodoxă Română "Sf. Gheorghe" din Toronto, Ontario, Canada, va sărbători - 25 DE ANI - dela înfiinţarea acestui locaş de închinăciune.

Programul activităţilor vor avea loc în hala parohială, la adresa: 247 Rosethorn Ave. Toronto.

Comitetul aranjator face cunoscut că locurile la cest eveniment vor fi limitate. Pentru aceasta, fiecare este insistent rugat, să-şi procure biletele din timp.

Se aduce la cunoştinţă că nu se vor face rezervaţii dinainte.

Implinându-se un sfert de veac de străduinţe creştineşti şi româneşti toţii românii din împrejurimi sunt invitaţi la sărbătorirea acestui eveniment.

ÎN VIZITĂ LA REDACŢIE

George BĂLAŞU John HALMAGHI

Luna aceasta redacţia ziarului nostru a fost vizitată de redactorul revistei " DRUM ", colaborator şi membru în "Comitetul de Redacţie" al Cuvântului Românesc. Fiind în vacanţă în Canada dl şi dna Halmaghi, au fost atât de drăguţi să petreacă şi câteva zile în oraşul Hamilton. Cu această ocazie dl John Halmaghi a petrecut cea mai mare parte timpului lucrând şi dând o mână de ajutor la redactare ziarului. Dl Halmaghi a venit cu sugestii şi propuneri, discutând atât cu directorul ziarului, cât şi cu "echipa de lucru" dela redacţie. In timpul vizitei dl Halmaghi a avut ocazia să vadă noul echipament cumpărat de redacţie.

MICA PUBLICITATE

Anunțurile dela rubrica "MICA PUBLICITATE" sunt redactate de solicitanți

CAUT RUDELE ŞI PRIETENII

* Dl Enoiu Gheorghe, fiul lui Florea Enoiu din Mănicești-Jud. Arges caută pe Enoiu Nicolae și Ion, unchii lui, frații lui Florea Enoiu din Mănicești. Cine știe ceva despre ei, să anunțe pe nepot: Gheorghe Enoiu, 4621 N. Kenmore Ave, Chicago, Ill. 60640, USA.

* Dl Victor Suzan din București caută pe unchiul său Ion Paraschiv poreclit Vărzaru, emigrat în USA între anii 1928-31, născut în Slobozia- Izvoarele- Jud. Covrului. Mama emigrantului se numea Balașa. A avut frați în țară: Neculai, Vuța, Sultana și Fănica. Fiul Fănicăi, Victor Suzan îl caută pe emigrant. Relații se pot cere și informații despre el se pot trimite la adresa: Lidia Pânzaru, 924 Holmes Rd. Ypsilanti, Mich. 48197, USA. Tel. 482- 6523, o fostă colegă de serviciu a domnului Suzan Victor.

* Cine cunoaște sau știe ceva despre Toma Toader, născut în comuna Sacadate-Jud.Sibiu, emigrat în USA sau Canada în jurul anilor 1908-1912, rog călduros a mă încunoștiința dacă trăiește sau nu, a avut famile sau are, unde locuiește ? Nu dețin alte informații, sunt nepoata D-sale și a-și dori să știu dacă trăiește, sunt fiica sorei mai mici Victoria. Adresa mea este: Elisabeta V.Toader, 2135, E. Westport Dr.Ap.5, Anaheim, California, 92806, USA.

* D-ra Mirela Balaban din Austria, Matthaus - Herzog Str. 5/40- 4020 Linz-Donau, dorește să ia legătură cu prieteana ei Dona Dumitru, actualmente stabilită cu părinții ei în Detroit, USA. Dl Ing. Balaban Alexandru, tatăl domnișoarei, ne roagă să menționăm că în publicarea anunțului în scopul găsirii prietenului ing.Popovici Dinu, dl Popovici a lucrat în Peru, iar dl Balaban, NU !

CĂSĂTORII

* Român din Statele Unite, de meserie tâmplar, etate 48 ani, dorește căsătorie cu o română între 38-45 ani. Are casă și un venit bun. Răspundeți la ziarul "Cuvântul Românesc" pentru dl –ROMAN DIN USA–

* Doamnă, cetățeană canadiană, de origine română, din București, 53 de ani (aparent 44). Fizic plăcut, atractivă, mignonă 1.53 m și 46 Kg. Gospodină, educată, familie bună, salariată. Dorește cunoștința unui domn român, cu oarecare situație materială în vederea căsătoriei. Preferabil din Europa sau California,USA. Răspundeți cu detalii și cu fotografie la adresa: Mrs M. Ionescu, 666 Ontario St.Apt. 409, Toronto Ont. M4X 1N1, Canada.

* Român originar din București, de profesie mecanic, 48 de ani, stabilit în Statele Unite, salariu bun și cu un viitor asigurat. Doreșete să se căsătorească cu o română de maximum 40 de ani. Vă rog răspundeți trimițând și o fotografie. Scrieți direct la adresa de mai jos:
DAN MACRESCU
65-07 ST.
ASTORIA N.Y.
STATELE UNITE

DORESC SĂ EMIGREZ

* Dl Onea Pavel, de 42 ani, aflat în lagărul din Traiskirchen, Austria, dorește să emigreze în Statele Unite. Dânsul face un apel la o persoană sau o organzație românească să-i garanteze venirea în USA. Dl Onea Pavel, este de profesie ing. electromecanic. Cei ce pot să-l ajute, sunt rugați să scrie direct la adresa: Mrs Barbara Williams Imigration and Refugee Programme-Church World Service, Room 666, 475 Riverside Drive, New York, N.Y. 10027, U.S.A.

UN MESAJ CĂTRE ABONAȚI

Când am pornit la drum cu Cuvântul Românesc, am plănuit un ziar de circa 12 pagini și în raport cu acestea s'a fixat abonamentul anual la 10 dolari. De atunci și până acuma au trecut trei ani și jumătate, timp în care, cu toate că numărul celor 12 pagini plănuite a crescut la 24, 28 și chia 32, prețul abonamentului a continuat să rămână acelaşi. Cine poate să-și dea seama ce înseamnă un atare lucru va fi în chip sigur și în stare să înțeleagă, că o majorare a prețului de abonament este o chestiune absolut justă și necesară.

Solicităm abonaților noștri o asemenea înțelegere, anunțând, cu începere dela 1 IANUARIE 1980, următoarele trei categorii de abonamente: Abonament de sprijin dela 25 dolari în sus; pentru cei așezați în servicii 15 dolari; și pentru refugiații mai noi 10 dolari.

Vă mulțumim pentru înțelegere și susținere.

Directorul Cuvântului Românesc

ANUNȚ IMPORTANT

La cererea insistentă a românilor din exil, ziarul "Cuvântul Românesc" va publica contra cost, anunțuri și reclame comerciale. Reclamele pot fi respinse de redacție, dacă nu corespund liniei ziarului nostru.

COSTUL UNEI RECLAME: $ 15.00 pentru 5 cm. (2 inch) pe o coloană. (ziarul are 6 coloane).$ 25.00 pentru 5 cm.(2 inch) pe două coloane de ziar.
Aceeași reclamă repetată de trei ori costă $ 30.00 pe pe o coloană și $ 60.00 pe două coloane.
RECLAMELE nu pot fi mai mici de 5 cm. (2 inch).

DEZLEGAREA CAREULUI DIN PAG. 16

S	Ç	O	R	O	B	E	T	■	M	A	X	I	M
C	R	A	C	I	U	N	■	M	O	L	O	C	I
A	I	S	■	S	C	O	L	A	R	I	■	O	H
L	S	■	S	T	U	R	Z	■	M	A	R	N	A
E	T	A	■	E	R	I	■	V	I	■	I	A	D
T	O	M	A	■	I	A	N	I	N	A	■	R	A
Ș	S	■	T	A	I	S	■	Ș	T	■	B	I	S
C	■	A	E	R	■	I	C	■	E	R	I	E	■
H	O	R	N	A	R	■	O	A	■	A	R	■	B
I	A	S	T	R	E	M	S	C	H	I	■	D	A
■	L	I	A	■	F	O	■	V	I	O	R	E	L
R	A	T	■	A	R	I	D	A	■	N	U	L	E
E	■	A	C	C	E	S	E	■	T	A	D	E	C
U	N	■	I	O	N	E	S	C	U	■	A	A	A

PE SCURT DIN ȚARĂ

editorial

SCRUI ȘI LAUDE ADEVĂRATE ...

DEPINDE DOAR CUM MĂ PLĂTEŞTI!

Un oarecare indian, dir. Inst. Internațional Indian de cercetări în problemele păcii, a fost oaspetele lui Niculiță.

Ca o urmare a acestei plimbări cu cercelul în nas și tras de funie, d. Arpacaș sau Arphajan, a scris prefața unei cărți "Drepturile Omului în RS România".

Cât de obiectivă este prefața cărții, lăsăm la judecata cititorilor, noi reproducem o parte din emisiunea dela Radio Bucureti, (14 Iunie a.c.). Iată cum vede "indianul" situația din România:

". . . . poporul român, nu numai că este fericit și încrezător, nu numai că se bucură de un standard de viață ridicat în condițiile unei economii moderne, nu numai că muncește cu entuziasm pentru progres continuu și prosperitate, dar se bucură deasemenea de libertăți depline: libertatea cuvântului, libertatea de organizare, libertatea de a critica, libertatea presei, a religiei, etc."

Acest potop de fericiri se datoresc ". . . în principal sentimentelor umanitare și a geniului creator al președintelui Niculae Ceaușescu".

Cartea a fost tipărită în editura Alfa, pentru consumul indienilor și ne îndoim dacă o citește cineva în țară (La fel ca și Tribuna României, N.R.)

Autorul a uitat să menționeze că românul citeste ziare straine, poartă în buzunar pașaportul cu viză de ieșire din țară, gospodinele sunt obligate să consume minimum 2 kilograme de carne zilnic, iar cele două biserici: Ortodoxă și Unită sfințesc câte trei mânăstiri și cinci biserici pe an.

Cum de s'au omis astfel de adevăruri stridente din prefața cărții?

Probabil că musafirul n'a avut vederea 20 / 20 ori n'a căpătat destui dolari.

GRAMADĂ LA POMANĂ

Radio Bucuresti descrie conferințele ținute de grupul intelectualilor români de la Detroit: ". . . am avut prilejul să. . . popularizăm problemele noastre din trecut și de astăzi, pentru un public mai larg, decât acela care a putut asista la sesiunea științifică."

Mai exact la sesiunile "istorice" au luat parte cam vreo 15-20 de persoane în timp ce "elita" s'a mulțumit să ia parte la "gustări gratuite."

▪▪

Pe întreaga rețea de șosele se găsesc 60 de stațiuni de asistență tehnică. In caz de forță majoră turiștii din provincie pot chema un număr unic 12-345, iar cei din Capitală 123-456. Totalul mașinilor care vă pot ajuta (pană de cauciuc, remorca, etc.) în circulație pe întreaga țară este de 200.

▪▪

Ioan Simion, redactorul șef la Editura Politică, anunță:

Anul 1979 debutează "cu o nouă serie de volume de gândire social politică a președintelui României Niculae Ceaușescu."

Pentru început s'au tipărit doar 6 mari volume!

La Kiev s'a deschis expoziția "Mobila românească 1979". S'a făcut vânzare multă deoarece mobila românească-- din cauza mânei de lucrul foarte ieftină-- se vinde cu prețuri mai reduse decât mobila rusească.

▪▪

La Măcin (fosta Arrubium) din Jud. Tulcea se va înstala noua centrală atomică ce-a fost cumpărată din Canada.

In caz de "accident" întreaga populație din nordul Dobrogei va fi nimicită. Un motiv ca Rusia să-și întindă imperiul peste trupul României spre a se uni cu sora ei slavă, Bulgaria.

▪▪

La Santierul Naval din Drobeta Turnu Severin s'au început lucrările unui tanc petrolifer de 7000 tone destinat flotei sovietice.

▪▪

La Canalul Morții (Dunărea-Marea Neagră) s'a început turnarea primelor cantități de beton în corpul ecluzei dela Agigea.

▪▪

DICȚIONAR GREȘIT

S'a publicat în țară un "Dicționar Diplomatic" care cuprinde cca 4000 articole. Un dicționar cu "Maniere Diplomatice" ar fi fost mai bine venit și mai folositor lui Niculiță, spun reprezentanții țărilor străine acreditați la București.

"Idipidența" slugă a Moscovei:

NICULIȚĂ ÎNDRUMĂTORUL REVOLUȚIILOR COMUNISTE!

Am scris cum în luna Mai comuniștii au pus mâna pe putere în Dominica, una din cele mai importante insule caribbeene.

Să revenim cu două săptămâni înainte de a începe revoluția:

La 20 Iunie, tovul Niculiță și cu tovul Narciso Isa Conde, secr. gral, al P.C. din Dominica, au avut o întâlnire la Neptun (Constanța).

Oaspetele, (spune Radio Buc.) și-a exprimat deplina satisfacție de a se reîntâlni cu tov. N. Ceaușescu de a avea un nou și rodnic schimb de păreri. . . . . în problemele actuale ale vieții politice internaționale. . . . s'a evidențiat necesitatea intensificării luptei (citește revoluție N.R.) popoarelor pentru înlăturarea politicii imperialiste, colonialiste, neocolonialiste, de dominație și asuprire națională, ..." etc. etc. și radio Buc. continuă:

"A fost subliniată unirea pe plan național și internațional a tuturor forțelor revoluționare și democratice, progresiste și anti-imperialiste pentru împlinirea aspirațiunilor vitale ale popoarelor, pentru afirmarea voinței lor de a fi stăpâne pe propriul lor destin."

Cu asigurările în buzunar dela Cremlin (Via Niculiță N.R.) după 2 săptămâni a început revoluția și în scurt timp lovitura de stat. Americanii fiind între timp preocupați cu ce se întâmplă în Nicaragua.

Cel care a pus pe lampă verde răscoala din Dominica este acelasi Niculiță care cu o mână cerșește dela "imperialiști" dreptul de națiune privilegiată pentru România, în timp ce cu altă mână bagă pumnalul în trupul Statelor Unite.

Mai poate cineva să desmintă că "idipindentul" vițel rătăcit (maverick) nu e în realitate decât o fidelă slugă a Moscovei?

Vointa poporului...

După Radio București alegerile dintr'un regim comunist exprimă adevărata voință a poporului deoarece candidații de pe singura listă electorală întrunesc 99% din numărul voturilor.

▪▪

La Iași a intrat în funcțiune prima instalație pentru producerea de țesături de fire de polietilenă.

▪▪

CUM O DAI, PIERZI!

Primarul nostru, ne spune un bănățean, nu era comunist, dar omul ne-a rugat să fim liniștiți și să nu le dăm pricină de ceartă. Dar comunistilor nu le place liniștea și ordinea.

Intr'o seară comuniștii au început să tragă cu puștile în aer. N'a fost nimeni rănit, dar a doua zi primarul a fost înlocuit pentru că nu menține ordinea!

▪▪

Austria și România plănuiesc să dubleze schimbul comercial. S'a luat ca bază schimbul din anul 1975 iar scopul va fi atins în 1980. S'a semnat deasemenea o convenție pentru echivalarea diplomelor de bacalaureat.

▪▪

Pe lângă alte nevoi, în orașele de provincie nu se găsește. . . apă. Oficialitățile din T. Măgurele au luat măsuri "pentru alimentarea cu apă potabilă, la o presiune suficientă, la toate nivelurile blocurilor și de o calitate corespunzătoare". (R.B.)

La Porțile de Fier II, s'a pus în funcțiune noua stație de 110 kilovolți Ostrovul Mare.

▪▪

CINE AJUTĂ PE CINE?

Radio Moscova (15 Iunie) ". . . nevoile de grâne ale RDG, Cubei, Poloniei și Cehoslovaciei sunt satisfăcute într'o măsură considerabilă pe seama exportului sovietic."

Nevoile Rusiei sunt însă satisfăcute de Statele Unite. Moscova cumpără cantități enorme de porumb și grâu de la americani, o parte din aceste cumpărături sunt revândute țărilor din țarcul comunist.

Câștigul de la revânzare intră în buzunarul Cremlinului.

AVEM ENERGIE PESTE ENERGIE

Niculiță e plin de energie. Lenuța zburdă de energie și toți muncesc energic pentru binele țării.

Avem energia arderii cărbunilor inferiori (cui îi pasă de poluarea aerului), avem energia căderilor de apă, energia solară, eoliană (vânt) și tot felul de alte energii mai mici și mai mari, plus că avem petrol.

Iar ca rezultat al acestui surplus de energie. . . . .

"Se urmărește limitarea la strictul necesar a industriilor mari consumatoare de energie, mergând până la scoaterea din producție în perioada următoare a tehnologiilor și instalațiilor energo intensive dându-se amploare în schimb acelor industrii care consumă energie în cantități mai mici". (R.B.)

După ce s'a bătut toba mare în mijlocul satului că s'au construit fabrici mari și s'a asigurat industrializarea României, acum miliardele de lei și anii de muncă s'au dus pe gârlă.

Unde-i toată energia?

Este, dar s'a terminat!

La Constanța s'a deschis un consulat general al R.S. Cehoslovace.

Criza de electricitate s'ar datora secetei prelungite din această toamnă, ceea ce a dus la scăderea nivelului apelor din barajele de acumulare la care se adaugă: "are, n'are" România exportă energie surorilor socialiste vecine.

▪▪

70 de nave, sub pavilion românesc, întrețin legăturile comerciale dintre România și restul lumii.

CULTURA-I NOUĂ DAR PIESELE SUNT VECHI

Cu ocazia întâlnirii la Moscova a Comisiei interguvernamentale sovieto-române pentru colaborarea culturală, tovul Miu Dobrescu, șeful suprem pentru cultură și educație socialistă ,aduce elogioase mulțumiri dramaturgiei sovietice în "dezvoltarea teatrului românesc".

Ca dovadă de îmbobocire culturală, trupele de artisti trimiși în străinătate ne oferă doar dansuri și romanțe vechi, iar în recentul turneu al Teatrului Bulandra o piesă engleză și vechea comedie "O Scrisoare Pierdută".

După 35 de ani de "fericită influență dramaturgică" rusească nu s'a scris în țară o singură piesă de teatru care să fie demnă de a fi prezentată și în străinătate.

La Belgrad s'a semnat acordul de colaborare între radioteleviziunea Iugoslavă și română pe anii 1979-80.

▪▪

La Panceva a intrat în exploatare cel mai mare complex petrochimic din Iugoslavia, obiectiv realizat în strânsă cooperare cu întreprinderi specializate din România.

Sub Înaltul patronaj al Marelui Duce Jean, s'a ținut la Luxemburg expoziția "Civilizația clasică a daco-geților".

▪▪

Prof. Hadrian Daicoviciu, de la Universitatea Catolică din Louven, a ținut o conferință despre "Transilvania leagăn al poporului român."

Al nostru e pământul

In apropierea localității Poiana, din bazinul mijlociu al Siretului, arheologii au descoperit antica Pyroboridava, o mare așezare dacică fortificată. Săpăturile au scos la iveală straturi succesive de locuire începând din secolul al VII B.C. și până în secolul II-lea A.D.

S'au împlinit 30 de ani de la înființarea Pionierilor (purtătorii de cravată roșie). N'a lipsit entuziasm, dragoste și decorații pentru copiii care-și divulgă părinții. Niculiță a primit o crăvată roșie și Lenuței i s'a pupat mâna.

CINE-I SĂRBĂTORITUL?

S'au împlinit 475 de ani de la moartea Voevodului Stefan cel Mare. La căminul cultural din Putna a avut loc o adunare populară unde au fost relevate "grandioasele împliniri revoluționare împlinite astăzi pe pământul strămoșesc , avântul fără precedent și dezvoltarea și înflorirea multilaterală pe care o cunoaște în prezent România socialistă".

S'a sărbătorit Stefan cel Mare, a fost lăudat Niculiță și nu s'a ținut o singură slujbă religioasă pentru Voevodul care a clădit 44 de locașuri sfinte, și pe care comuniștii acum le - au comercializat.

S'au comemorat, la Iași, 90 de ani de la moartea lui Eminescu. După cum se știe unele poezii (Doina, etc.) și articolele politice au fost puse la index.

▪▪

După o vizită făcută la șantierele navale din Mangalia, unde se construiesc noi vapoare, Niculiță a subliniat "necesitatea măririi capacității de reparare". . .

▪▪

Se plănuiește dezvoltarea unui program național de producere a alcoolului, pe scară industrială, pentru folosirea lui ca combustibil.

ISTORIE COMUNĂ

▪▪

La Budapesta au avut loc lucrările comisiei mixte româno-ungare de istorie. Pe lângă tema "Revoluția de la 1848 și relațiile culturale dintre cele două războaie mondiale", Comisia a examinat ultimele ediții ale manualelor școlare de istorie din punctul de vedere al modului cum este reflectată istoria celor două popoare.

VEDERI DIN ȚARĂ

DIN CELE TREI COLŢURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de Ing. Dumitru MOLDOVAN

LAOS

Peste 19.000 de laoţieni (?) aşteaptă în lagărele din nordul ţării pentru a putea emigra în China.

La recenta Conferinţă Internaţională dela Geneva, ţinută, pentru a discuta situaţia refugiaţilor din Vietnam, China s'a oferit să primească cel puţin 10.000 de refugiaţi.

Agenţiile de presă subliniază că guvernul laoţian a acceptat politica Chinei de formare a unei guerile cambodgiene pentru a răsturna actualul guvern instaurat de către Vietnamezi. In privinţa aceasta, se crede că actualele lagăre din Laos sunt întreţinute de China pentru instruirea guerilei cambodgiene.

STATELE UNITE

Comitetul împuternicit de O.N.U. pentru a adopta o soluţie asupra situaţiei din Cambodgia, a dat drept cauză fostului guvern Pol Pot pentru a reprezenta Cambodgia în cadrul lucrărilor generale. Rezultatul de 6-3 în favoarea fostului guvern Pol Pot, a fost o lovitură puternică dată URSS-ului şi Vietnamului. După cum se ştie, acum 8 luni, URSS-ul a sprijinit Vietnamul de a invada Cambodgia şi a alunga dela putere guvernul despotului Pol Pot, pentru a fi înlocuit cu guvernul pro-vietnamez al lui Heng Samrin.

Reprezentanţii Belgiei, Chinei, Ecuadorului, Pakistanului, Senegalului şi Statele Unite au votat pentru fostul guvern Pol Pot, iar Uniunea Sovietică, Congo şi Panama au votat pentru actualul dictator Heng Samrin. Prin votul acordat URSS-ului de către Panama, s'a văzut încă odată atitudinea ei pro-sovietică.

REP. AFRICA CENTRALA

La 20 Septembrie a.c., dictatorul "împărat" Jean-Bedel Bokassa a fost detronat dela putere în timp ce se afla în vizită în Libia.

Republica Africa Centrală, fostă colonie franceză, a devenit independentă în anul 1960, iar primul preşedinte al ţării a fost David Dacko. In 1966 Dacko este răsturnat dela putere de Căpitanul Jean-Bedel Bokassa. La 3 Decembrie 1977, Bokassa se autodeclară împărat, în cadrul unei ceremonii care a costat 30 milioane dolari, iar coroana împărătească l-a costat 2 milioane dolari. Anul trecut Bokassa depăşeşte ori ce limită de cruzime a vieţii moderne, prin masacrarea a 100 de copii de şcoală datorită faptului că au refuzat să îmbrace uniforme speciale.

Bokassa

Pentru a opri ori ce intervenţie a trupelor africane instruite de sovietici şi cubanezi, Franţa a expediat trupe speciale pentru stabilirea ordinei şi consolidarea noului regim.

SPANIA

La 14 Septembrie 1979, liderul Organizaţiei pentru EliberareaPalestinei, Yasser Arafat, a făcut o vizită oficială, la invitaţia guvernului spaniol. Yasser Arafat a avut convorbiri cu Primul Ministru, Adolfo Suarez şi Ministrul de Externe, Marcelino Oreja. Sosirea lui Arafat în Madrid a fost "aplaudată" de circa 3000 de evrei spanioli. In timpul vizitei Arafat a avut o întrevedere cu Arhiepiscopul Catolic al Jerusalimului, Hilarion Capucci, care venise dela Roma special pentru această întrevedere.

După cum se ştie Arhiepiscopul Hilarion Capucci a fost condamnat la trei ani închisoare de către oficialităţile israeliene, pentru "contrabandă" de arme, în timpul şederii sale în Jerusalim.

YASSER ARAFAT

ANGLIA

In cadrul unei conferinţe de presă, televizată de BBC-Londra, Arcadi Sevcenco, fostul secretar general adj. al ONU-ului a declarat că cel puţin jumătate din cei 300 de sovietici, salariaţi la ONU sunt agenţi ai securităţii sovietice, iar şeful lor este Victor Lessiovschi, actualul secretar adj. al lui Kurt Waldheim. După cum s'a publicat în ziarul nostru, la timpul respectiv, Sevcenco, a fost şeful reprezentanţei URSS-ului la ONU în calitate de adjunct al Secretarului General, şi în Aprilie 1978 a cerut azil politic în Statele Unite.

Sevcenco ca şi ceilalţi funcţionari ai URSS-ului la ONU au făcut parte dintr'un lagăr de aclimatizare pentru a face faţă misiunilor date.

Sevcenco a declarat că toţi funcţionarii sovietici dela ONU sunt triaţi şi apoi instruiţi de serviciul de spionaj sovietic.

ROMANIA

In ultima vreme, ziare din lumea liberă arată tot mai mult şi mai des adevărata situaţie din România. In numărul din 15 August, ziarul Le Monde scoate în evidenţă gravele erori economice al regimului. Numărul din 1 Septembrie al prestigiosului săptămânal francez, l'Express, publică un larg interviu luat lui Mircea Eliade, în care este condamnat comunismul.

In Republica Federală a Germaniei, numărul din 27 August al ziarului Suddeutsche Zeitung consacră 5 coloane mizeriei care se adună pe capul poporului român sub dictatura lui Ceauşescu, incompetent şi dur, iar revista Praline, în numărul 33 din August, demascând toate turpitudinile clanului Ceauşescu, îl arată pe satrap aşa cum este: semianalfabet. Aşa vede presa internaţională regimul securist dela Bucureşti.

UNIUNEA SOVIETICA

Lipsa de cereale a URSS-ului creează mari dificultăţi lagărului comunist. Specialiştii din Vest se întreabă dece Statele Unite nu utilizează livrarea de grâne ca o condiţie în problema înarmărilor.

Datorită iernii nefavorabile de anul trecut, producţiile de grâne din URSS şi Polonia au fost foarte scăzute faţă de cele planificate, ceea ce va face ca Statele Unite, Canada şi Australia să-şi mărească exportul. (ori să-şi hrănească duşmanul de mâine ?)

STATELE UNITE

Comisia pentru Controlul Instalaţiilor Nucleare din U.S.A. a închis una dintre instalaţiile de îmbogăţire a uraniului care se află localizată la graniţa dintre Statele Tennessee şi Nord Carolina, datorită lipsei a 9.5 Kg de uraniu îmbogăţit. Se ştie că uraniul îmbogăţit este întrebuinţat pentru producerea armamentului nuclear. Lipsa uraniului s'a aflat în urma inventarului anual, care a avut loc la data de 14 August 1979. Ca şi altă dată, presupun agenţiile de presă, uraniul ar fi "luat calea instalaţiilor subterane din Israel".

ANGLIA

Raportul anual al Institutului Strategic Internaţional dela Londra, publicat la 5 Septembrie a.c., arată că Statelor Unite îi trebuiesc cel puţin 10 ani de înarmare pentru a contrabalansa situaţia actuală care este în favoarea U.R.S.S.-ului. Datorită înarmării continue a forţelor Pactului dela Varşovia cu proiectile balistice de rază medie de acţiune, forţele NATO-ului vor fi obligate să-şi dubleze actualul arsenal militar. In prezent URSS-ul, prezintă raportul, are cel puţin 120 aruncătoare de proiectile tip SS-20, cu rază de acţiune care acoperă Vestul Europei şi Orientul Mijlociu.

Anul acesta URSS-ul va lansa un nou crucişător atomic, cu o încărcătură de 20.000 tone, destinat flotei din Marea Baltică. In acelaşi timp, alte 9 submarine de tip Delta III, (care sunt cele mai moderne submarine nucleare), vor fi lansate până la sfârşitul anului 1979. Al doilea port-avion "Minsk", a ajuns în Oceanul Pacific, iar alt vas "Ivan Rogov", cu o încărcătură de 13.000 tone, construit special pentru forţele de atac, va fi lansat luna viitoare.

Anul trecut Forţele Armate ale Statelor Unite numărau 2022000 militari în comparaţie cu 3658000 ai URSS-ului şi cu cei 4370000 ai Chinei. Raportul susţine că Libia a devenit o sursă intermediară pentru livrarea avioanelor şi helicopterelor de fabricaţie sovietică. Aceiaşi statistică menţionează că peste 20.000 militari cubanezi şi 2.500 din Germania Răsăriteană constituie centrul de instruire din Angola pentru forţele de guerilă comunistă din Africa.

In acelaşi timp raportul menţionează că peste 17.000 militari cubanezi şi aproape 300 de specialişti ai Pactului dela Varşovia, antrenează forţele militare din Entiopia, cel de-al doilea centru de instrucţie militară comunistă din Africa.

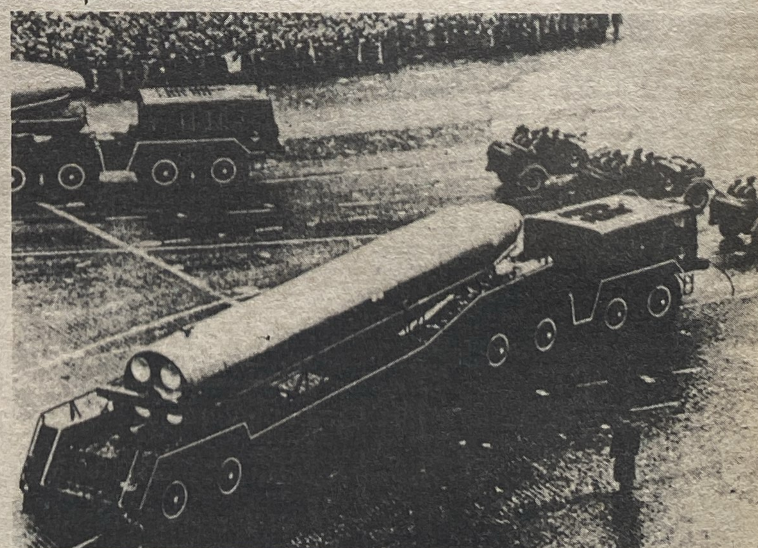
CUBA

Aşa cum s'a arătat în numărul trecut al ziarului nostru, peste 3.000 de soldaţi sovietici sunt staţionaţi în Cuba, conform unui pact secret sovieto-cubanez.

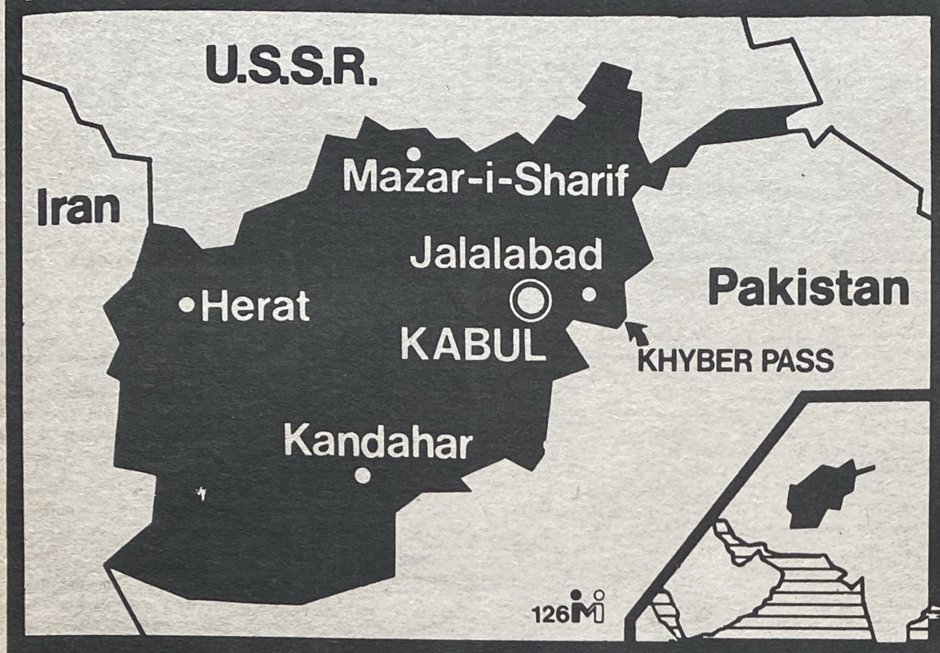
La 25 Septembrie a.c. Preşedintele Carter, a declarat că prin această acţiune, Cuba s'a dovedit a fi o paiaţă a URSS-ului fără a-şi da seama de consecinţele care ar urma. Inurmătoarele zile se aşteaptă ca Statele Unite să întreprindă acţiuni corespunzătoare. Nu vedem însă cum ?

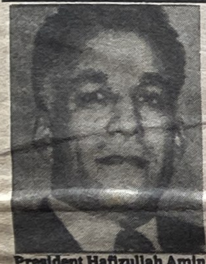
Presa sovietică menţionează că trupele sovietice din Cuba fac parte dintr'un contingent de specialişti trimişi să instruiască trupele cubaneze. Agenţiile chineze susţin însă că strategia sovietică exploatează orice oportunitate pentru a obţine o superioritate strategică în planul de extindere al sferei de influenţă sovietică.

Demonstraţiile militare din 1979 ale forţelor Pactului dela Varşovia au confirmat statisticile prezentate de Institutul Strategic Internaţional din Londra.

Actualitatea internatională

President Hafizullah Amin

Acum câteva luni de zile un corespondent din Vest, întorcându-se din Afganistan spunea: " că revoluția din această țară își omoară copiii cu o poftă feroce Stalinistă".

Omul care a dirijat toate aceste crime, este noul președinte Hafizullah Amin, cel care a declarat, că: Revoluția di Afganistan este o continuare a "Revoluției Rusești din Octombrie", numită de părintele și organizatorul ei "Revoluția Khalq" (maselor). Hafizulah Amin a deținut în ultimul timp postul de Ministru al Apărării, după înlăturarea eroului militar Locotenentul General Abdul Quadar, care fusese primul ministru al apărării imdeiat după revoluția din Aprilie.

Revoluția din Aprilie, condusă de Noor Mohamed Taraki și Amin, cu ajutorul agenților sovietici, a fost în stare să răstoarne guvernul pro-vestiv al lui Mohamed Daoud, stabilind un regim pro-comunist sub președenția lui Noor Mohamed Taraki. Această revolție a dus la o vărsare de sânge, începând cu asasinarea familiei fostului președinte, cât și a altor funcționari ai aceluiași regim.

Dar pofta de a distruge tot ce le putea sta în calea revoluției marxiste, a făcut ca cuplul Taraki-Amin să treacă la eliminarea foștilor parteneri de ieri, proclamând un guvern "Jihad" care va duce lupta sfântă împotriva tuturor dizidenților. Cu această ocazie Hafizullah Amin declarase că: "ori care afganistanez care ignoră ajutorul dat de Uniunea Sovietică, nu poate fi numit un patriot". Astfel se trece în primul rând la desființarea și eliminarea tuturor celor care aparțineau fracțiunii "Parcham" care luaseră parte la revoluție, dar care acum doreau un drum mai moderat. Au fost omorâți cu toții, în afara conducătorului Babrak Karmal, care a reusit să se refugieze în exil.

Incepând de acum, Amin, joacă rolul lui Robespierre, ordonând noi arestări și noi condamnări la moarte. Răscoalele triburilor musulmane, au fost întâmpinate cu o inimaginabilă represiune. Zeci de sate au fost distruse cu populație cu tot și alte mii de musulmani au fost omorîți, Natural că acest lucru a dus la formarea unor grupuri de guerilă, sub conducerea șefilor lor spirituali, care vedeau în noua conducere o putere care vroia să distrugă Islamul, mai cu seamă când drapelul verde al Afganistanului a fost înlocuit cu drapelul roșu-ateu al comunismului. Răscoalele s'au răspândit rapid în tot Afganistanul, paralizând economia țării. Regimul lui Taraki a fost pe punctul de a cădea, dacă ajutorul masiv al Uniunii Sovietice, nu ar fi intervenit. Intregi unități militare au dezertat de partea rebelior, ocupând regiunile rurale.

Uniunea Sovietică s'a văzut angajată tot mai mult în războiul intern din Afganistan. Pentru Moscova, un război "sfânt al musulmanilor" le-ar ridica multe probleme. Să nu uităm că Afganistanul are frontieră comună cu URSS-ul și în prov. Uzbekistan, aceleași triburi, Tajiks, Kalmuks și Uzbeks, trăiesc în ambele părți ale frontierei. Pentru acest lucru putem spune fără rezerve, că răscoalele și turburările din Afganistan sunt o chestiune de securitate națională pentru Uniunea Sovietică. Pentru acest lucru ei au căutat să ajungă la o soluție, de a câștiga o parte din triburile revoltate, URSS-ul susținând inițiativa lui Taraki de a aranja un compromis cu triburile musulmane.

TARAKI ÎNCADRAT DE GROMYKO ŞI BREJNEV LA MOSCOVA

Taraki, întors din Uniunea Sovietică cu promisiuni făcute public atât de Brejnev și Gromyko, a fost luat prin surprindere, când palatul prezidențial a fost înconjurat de soldații loaiali lui Amin, care au cerut abdicarea lui Taraki. Postul de radio Kabul a anunțat demisia lui. dar luptele între trupele din palat și unitățile militare care înconjuraseră palatul, au continuat mai multe ore. Până acum câteva zile nu se știa dacă Taraki ar fi fost omorît sau nu ?. Nou Președinte a fost numit Gafizulah Amin, omul care a manevrat toate frânele revoluției din Aprilie.

Mulți diplomați străini au văzut în acest lucru o similaritate cu evenimentele din Etiopia dela începutul anului 1977, care a dus la conducera țării pe Locot. Colonel Mengistu Haile Mariam, care nu după mult timp a primit ajutorul total al Uniunii Sovietice și Cubei. Același lucru se prevede și acum, când după înlăturarea lui Taraki, Uniunea Sovietică va fi obligată să-i dea tot ajutorul necesar lui Amin.

Se pare că Afganistanul va deveni Vietnamul Rușilor, căci ei vor trebui să susțină mai departe războiul împotriva triburilor musulmane.

GRUP DE REBELI MUSULMANI ÎN MUNȚII AFGANISTANULUI

OMAN

Strâmtoarea Hormuz, prin care trece aproximativ 40 % din petrolul destinat Vestului, este la ora actuală, cea mai vitală cale pe apă pentru lumea liberă.

Odată cu abdicarea șahului Reza Pahlavi strâmtoarea a rămas practic nepăzită, actualii conducători iranieni, ocupați cu "convertirea" la Islam a "ereticilor", abandonând practic această misiune, astfel că tancurile petrolifere care folosesc strâmtoarea sunt o țintă tentantă pentru atacurile teroriste și manevrele sovietice.

Omanul, căruia îi aparține partea de Nord a peninsulei Musadam, care mărginește strâmtoarea în partea de Sud, a rămas să asigure securitatea navigației prin această strâmtoare. Cu numai șapte vase de patrulare și cu o coastă (la Golful Oman) de 1600 km. sarcina este aproape imposibilă. Prin minarea strâmtorii teroriștii ar putea întrerupe alimentarea cu petrol Vestului pentru mai multe zile sau chiar săptămâni, deoarece Omanul nu dispune de vase culegătoare de mine.

Sultanul Omanului, Qabus, este convins că sovieticii urmăresc răsturnarea actualului regim din Oman și înlocuirea lui cu un regim marionetă, controlând astfel, indirect, strâmtoarea.

Activitatea militară sovietică în această regiune este tot mai intensă. La începutul anului când purtătorul de avioane sovietic "Minsk" a vizitat Yemenul de Sud, avioane sovietice au zburat deasupra strâmtorii și deasupra Iranului pentru a încerca sistemul de apărare anti-aeriană iranian, dar n'a fost nici o alarmă în Iran, avioanele sovietice trecând probabil neobservate.

Rușii au deasemenea 25 vase de război în Marea Arabiei și în prezent construiesc o bază de submarine lângă Aden. Peste 150 de avioane Mig operează de pe bazele din Entiopia și Yemenul de Sud. Sovieticii au creeat și finanțează așa zisul "Front Popular pentru Eliberarea Omanului" (P.F.L.O.), care dispune de baze militare în Yemenul de Sud (singura țară din lumea arabă care este un satelit sovietic).

Acești teroriști (PFLO) sunt antrenați și instruiți de către sovietici și aliații lor. In Yemenul de Sud se găsește deja o brigadă militară de instrucție alcătuită din Cubanezi, Est Germani, Etiopieni și Sovietici.

Deasemenea alături de P.F.L.O. sunt antrenați aici și teroriștii din " Brigăzile Roșii" Italiene și cei din fracțiunea West-Germană a brigăzilor roșii.

Cu o armată de numai 12.000 oameni, răspândiți pe o suprafață egală cu cea a Marii Britanii, Omanul nu poate face față pericolului pe două fronturi și a apelat pentru ajutor la Arabia Saudită și la Statele Unite.

Americanii au trimis în Oman o echipă de 10 oameni care să stabilească necesitățile militare imediate iar Arabia Saudită contribuie cu $ 100 milioane pentru procurarea de artilerie și rachete anti-tanc, precum și $ 500 milioane pentru construirea unui drum strategic care să lege capitala țării Muscat cu orașul Salalah, situat în apropiere de granița cu Yemenul de Sud. Deasemenea Statele Unite intenționează să trimită în această zonă vase de război care aparțin Flotei din Pacific și care ar urma să stea, cu rândul, câte o lună în apropierea coastelor Omanului.

Din surse demne de încredere, la ordinul secret al Președintelui Carter, Pentagonul a mai trimis un grup de "trupe speciale" și vase de debarcare, ascunse în baza militară americană din insula Masirah.

De data aceasta sovieticii amenință interese vitale pentru lumea liberă, mult mai importante ca Vietnamul, Cambodgia, etc și vrând nevrând americanii trebuie să răspundă acestei provocări, dacă vor să mai rămână în categoria marilor puteri.

CRONICA VREMII

INTRODUCERE LA "NOUA DREAPTĂ" FRANCEZĂ

Ion BOIERU

In confruntarea ideologiilor politice contemporane, noțiunile de "dreapta" și "stânga" sunt întrebuințate în toate comentariile jurnalistice, cu sensuri și conținuturi contradictorii . Acești doi termeni sunt încărcați cu tot felul de ambiguități.

"Dreapta" și "stânga" nu au o valoare științifică în știința politică, dar au o valoare sentimentală, morală și propagandistică.

După cel de-al doilea război mondial lumea occidentală a devenit sclava unei idolatrii stângiste, dela formele decente ale unei social-democrații- până la radicalismul "maoiștilor" nihiliștilor, dărâmători de temple și civilizații istorice.

Majoritatea intelectualilor occidentali au fost iobagii marxismului -de toate tipurile. Iobăgie care nu se poate explica prin simple motivații. Cauzele acestei iobăgii sunt complexe și multiple. Ele încep dela "zero" intelectual și ajung la rangul de "snobism arogant", ca să nu mai vorbim de forme intermediare ca opacitatea politică și dezrădăcinarea spirituală.

La început, marxismul dialectic a apărut ca o formulă de salvare, pentru Europa ruinată de cutremurul războiului, dar numai pentru cei ce n'au fost în stare să descifreze structurile spiritualității europene și liniile firești de orientare, spre viitor ale occidentului.

In numele marxismului, pretins "eliberator" și "liberal", s'au deschis drumurile spre Moscova (Roosevelt, De Gaulle, Sartre, etc) dela care se aștepta refacerea morală și ideologică a unui occident în declin.

In numele marxismului, s'au făcut crime judiciare și politice, contra națiunilor, și s'au lăsat toate porțile instituțiilor tradiționale europene, deschise, infiltrațiilor ideologiei sovietice (chiar în sânul bisericilor creștine).

Epoca dintre cele două războaie, din 1945 și până astăzi, va rămâne epoca cea mai rușinoasă a intelectualilor și a conducătorilor politici occidentali. Căci, n'au apărat valorile patrimonului spiritual , care le-a fost încredințat de generațiile trecutului.

Cultura și civilizația occidentală au fost vândute la "mezat", fără rușine și fără remușcări.

Istoria își are, însă, misterele ei. Ea nu poate fi deturnată din cursul ei, de puterile omenești, decât parțial și temporar. Istoria este făcută de Dumnezeu și comunitățile naționale, care își urmează calea lor spre un destin care însemnează punctul limită, unde voința lor se întâlnește cu grația divină.

Astăzi, marxismul este în " declin ", angajat într'un proces de destrămare radicală. Societățile comuniste -din răsăritul european au invalidat concepția marxismului dialectic, într'o formă brutală, iar intelectualii occidentali au început să-și recâștige "luciditatea" și să iasă din teroarea "neliniștilor" post-belice. Asi zice mai degrabă, să iasă din propriile lor contradicții, artificialități și confuzii de idei și valori. "Noii filosofi " francezi sunt un exemplu grăitor, în această privință.

Partidele comuniste și socialiste -din întreaga Europă occidentală, pierd teren, deși încearcă prin strategii sofisticate (euro-comunismul) să supraviețuiască în concernul european.

In timp ce "stânga" ideologiilor politice decade de pe soclul idolatriilor contemporane o nouă fermentație ideologică cuprinde intelectualitatea occidentală. Cea mai consistentă și spectaculoasă este fermentația franceză care a fost etichetată "noua dreaptă".

Ne referim la fenomenul acesta de renaștere, în sine, nu la terminologie, căci nu suntem de acord cu ea, după cum nu suntem nici cu conținutul ei ideologic. Adică, nu suntem de acord cu structura de valori, idei și atitudini, pe care le reprezintă "noua dreaptă".

Dar, suntem de acord și privim cu satisfacție procesul de dospire ideologică pe care-l reprezintă. Este un semn de renaștere a gândirii și simțirii europene -o revenire la realitate.

Intâi, prin alungarea "idolilor falși" :marxismul și "apele călduțe" ale subalternilor săi.

Al doilea, prin promovarea unor idei, care au caracter de stringență logică și valabile prin acordul lor cu realitatea. Idei atrăgătoare și prezentate cu talent și curaj, împotriva stângiștilor molesiți și ineficienți.

Apoi, reprezentanții acestei "noi drepte" au curajul de a-și spune numele lor adevărat, acceptând această etichetă -pe drept sau nedrept.

După terminarea războiului, în 1945, nici un intelectual occidental n'a mai avut curajul să mărturisească crezul său ideologic - de "dreapta", pentru a nu fi ostracizat sau supus tuturor injuriilor.

Iar "democrații" care-și revendică poziția lor din ideologia revoluției franceze -cu principiile de libertate, egalitate și fraternitate- au patronat cu grije și emfază această " dictatură stângistă" împotriva "dreptei".

N'a existat libertate pentru cei de "dreapta" deși această dreaptă era singurul liman de salvare pentru "democrația" înăbușită de "stânga".

Adevărul este că "spiritele democratice" au fost demonice și s'au arătat refractare propriei lor ideologii, așezând toate libertățile pe rafturi, să fie acoperite de praful uitării.

Din cauza aceasta, Europa suferă de peste 30 de ani toate umilințele și degradările intelectuale, căci "democrația" n'a corespuns momentului istoric și nu și-a arătat valențele pe care le formulase teoretic, și în numele cărora a creeat revoluții.

"Noua dreaptă" franceză constituie o platformă de salvare a Occidentului, poate nu prin valorile pe care le aduce în spațiul european, ci prin viața pe care o dă ideilor, prin libertatea pe care și-o ia de a deschide ferestre și orizonturi noi în gândirea și politica europeană.

Această "nouă dreaptă" scoate cultura europeană din marasm, din "întunericul marxist", și oferă soluții, formule și direcții noi de orientare, care nu este necesar să fie considerate ca valori absolute, ci ca un pretext de gândire, ca un imbold de participare la eforturile generale de mântuire europeană. Cultura este o mântuire de ignoranță și biologie, adică de materialism istoric.

Nu suntem de acord cu structura de valori ale "noii drepte", dar metoda lor de lucru; dezbaterea sub toate fețele a problemelor contemporane, în planul culturii, este viabilă și sănătoasă. Mai ales, că toți reprezentanții acestei "noi drepte" sunt intelectuali de valoare, talentați ai scrisului și documentați în pozițiile lor, cu organe de publicitate, de largă circulație.

Ei domină, la ora actuală, contemporaneitatea franceză, și au un mare succes în toate colțurile europene.

In numărul viitor, vom prezenta pozițiile acestei noi tendințe din cultura europeană și vom încerca să-i stabilim coordonatele și temeinicia ideologică, în confruntare cu alte poziții și orientări, pentru a înțelege mai bine lumea de azi. Sau, pentru a ne înțelege mai bine pe noi înșine, în mijlocul frământărilor pe care le trăim.

Ion BOIERU

CUVÂNTUL ROMÂNESC
THE ROMANIAN VOICE

ISSN 0705-8365

Redacția și administrația:

P.O. BOX 4217
STATION D.
HAMILTON, ONTARIO
L8V 4L6
CANADA
TELEPHONE:
(416) 387-1832

NOTE SI COMENTARII

OALA CU BUCLUC

Intrevederea dintre Ambasadorul Statelor Unite pe lângă O.N.U., Andrew Young și observatorul pe lângă aceeași organizație al grupului de eliberare a Palestinei - P.L.O. -, de sub comanda lui Yasir Arafat; Zehdi Labib Terzi, a provocat un adevărat război al nervilor, care, departe de a se fi consumat prin demisia Ambasadorului Young din postul respectiv, a cauzat o adevărată avalanșă politică ale cărei urmări pot deveni tragice pentru Președintele Carter și chiar pentru Partidul Democrat în viitoarele alegeri.

Că Ambasadorul Young, primul negru care să reprezinte Statele Unite în forul Națiunilor Unite, a făcut nespus de multe gafe în trecut, este adevărat. Dar iarăși adevăr rămâne că demisia lui a dus la o confruntare deschisă între populația de culoare și minoritatea evreiască din Statele Unite. Ziaristul american Carl T. Rowan, el însuși negru, scrie în Nr. din 24 August al ziarului "Chicago Sun-Times", următoarele rânduri, pe această temă: "Demisia lui Young, pentru care negrii blamează Israelul, se pare a fi lovitura de grație ce va distruge alianța deja destul de șubredă dintre negri și evreii" din Statele Unite.

In același număr din mai sus amintitul ziar, renumitul ziarist Miko Royko ,scrie la rându-i următoarele " Israelul, care zice-se ar fi deștept, a făcut un gest cu adevărat stupid când l'a strâns cu ușa pe Andrew Young și a reusit să-i obțină îndepărtarea ca Ambasador al nostru pe lângă Națiunile Unite.

Buclucașa oală a alianței dintre populația de culoare și evreii din Statele Unite, s'a spart. Ce se va întâmpla în viitor, este greu de prevazut deocamdată. Cioburile ei, chiar dacă vor fi puse și lipite la loc, nu vor mai reconstitui oala, așa cum a fost în trecut.

IEPURELE UCIGAȘ

N'a fost, se vede, de-ajuns, umilitoarea situație în care a fost pus Președintele Statelor Unite Jimmi Carter ,pentru a-i cere sub presiune, demisia Ambasadorului Andrew Young , din postul pe care-l deținea pe lângă "Națiunile Unite", ci a trebuit să treacă pe sub furcile caudiene ale unei alte rușini, când agenția "American Press", a distribuit ziarelor din întreaga lume o depeșă în care se spunea că: "un iepuraș ucigaș" l-a atacat pe Preș. Carter în timp ce se afla la pescuit pe un lac din apropierea orașului Plains din Statul Georgia... Se crede că "iepurele asasin" s'a aruncat în lac, făcând zgomote și arătându-și colții în timp ce înnota direct spre barca în care se găsea Carter, fiind în panică, urmărit fiind de vre-un alt animal prădător. Carter ,se spune iarăși, s'a apărat de iepurele asasin, cu lopata bărcii. Se afirmă chiar că ar exista o fotografie a acestei neobișnuite "aventuri", care ar confirma veracitatea ei, dar care, din anumite motive stranii, nu poate fi dată publicității...

Experții în materie, se află împărțiți în păreri, pe această temă. Unii spun că da, un iepuraș, în anumite împrejurări, poate înnota; iar alții spun că este absolut imposibil.

Cum a rezolvat Președintele Carter "problema" iepurelui asasin, că anume, l'ar fi ucis cu lopata bărcii, ceea ce desigur determină, nepublicarea fotografiei respective, nu importă. Ceea ce însă importă, este faptul, la ora actuală, cum va rezolva problema prezenței "ursului ucigaș", adică prezența în Cuba a circa 3000 de soldați combatanți ruși, care, fără a face "zgomote", sunt gata să-l sfârtece ?... Pe el, și țara pe care o conduce !...